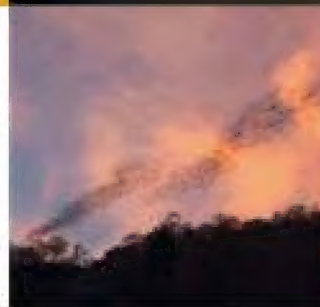

ทรัพยากรการท่องเที่ยวไทย
ชุดภาคกลางและ
ภาคตะวันออก

ราชบุรี
Ratchaburi^๑

ท ร ั พ ย า ก ร
การท่องเที่ยวไทย
ชุดภาคกลางและ
ภาคตะวันออก

ร าช บ ุ ริ

ดวงตราประจำจังหวัดราชบุรี :

รูปเครื่องราชกกุธภัณฑ์ของพระมหากษัตริย์
๓ สิ่งคือ พระแสงขรรค์ชัยศรี ประติษฐานอยู่บน
บันไดแก้ว และฉัตรของพระบาทคู่ประดิษฐานอยู่บน
พานทอง หมายถึง เครื่องแสดงถึงความเป็นพระเจ้า-
แผ่นดิน

ดอกไม้ประจำจังหวัด :

ดอกกุ่มป่าญักษ์

ชื่อสามัญ : Wishing Tree, Pink Shower

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Cassia bakenana*

พันธุ์ไม้มงคลพระราชทานประจำจังหวัด :

โมกขนิม

ชื่อสามัญ : Ivory, Darabala

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Wrightia tomentosa* Roem. &
Schult.

คำขวัญประจำจังหวัด :

คนสวยโพธาราม คนงามบ้านโป่ง เมืองไฮอ-
มังกร วิถีชนชนหนึ่งใหญ่ ตั้งใจดีงาม ตลาดน้ำ
ดำเนิน เพชรน้ำอัญญาธารบ้าน ย่านี่สถาปนาดี

คำนำ

เมื่อพุทธศักราช ๒๕๕๔ อันเป็นโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๘ รอบ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เห็นว่าน่าจะจัดทำหนังสือทรัพยากรการท่องเที่ยวไทย อันเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เพื่อร่วมเฉลิมพระเกียรติในโอกาสอันสำคัญยิ่งนี้

อนึ่งในโอกาส ๕๐ ปี แห่งการสถาปนาการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๓ นับเป็นช่วงอันดีที่จะมีการรวบรวมสรรพความรู้ที่เกี่ยวกับทรัพยากรการท่องเที่ยวของไทยอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นฐานข้อมูลต่อการพัฒนาศักยภาพการตลาดการท่องเที่ยวไทย การจัดทำหนังสือทรัพยากรการท่องเที่ยวไทยจึงเกิดขึ้นจากสองแนวคิดนี้

ทรัพยากรการท่องเที่ยวของไทยมีนับเป็น ๓ ประเภท ได้แก่ ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ เช่น หาดทราย ชายทะเล เกาะแก่ง ป่า เขา น้ำตก ถ้ำ น้ำพุร้อน ทะเลสาบ รวมถึงสิ่งที่มีถิ่นกำเนิดขึ้นร่วมกาลสมัยกับประวัติศาสตร์ธรรมชาติ เช่น ชากตึกคำบรพ์ เป็นต้น ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุสถานและศาสนา รวมถึงพิพิธภัณฑ์สถาน ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม เช่น งานเทศกาล ประเพณี ศิลปะการแสดง ศิลปวัตถุกรรม หอศิลป์ วิถีชีวิต ตลอดจนกิจกรรมการท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่สร้างสรรค์ขึ้นใหม่

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้สำรวจรวบรวมข้อมูลทรัพยากรการท่องเที่ยวไทยมาโดยตลอด นับแต่ก่อตั้งองค์กรเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๓ และได้ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้สู่สาธารณชน ด้วยวิธีการและสื่อต่าง ๆ ทุกประเภท เช่น นิตยสาร จุลสาร ฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว หนังสือ หนังสือภาพ แผ่นพับ สารคดี ภาพยนตร์ ตลอดจนการศึกษาดูงานด้านการท่องเที่ยว และจัดให้มีการรับรองมาตรฐานเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในนามของรางวัลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย ซึ่งมีขึ้นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๔ ฯลฯ แต่การนำเสนอข้อมูลโดยรวบรวมองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวโดยเรียงลำดับอักษร จัดเป็นหมวดหมู่ เพื่อสะดวกแก่การค้นคว้า เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในโอกาสนี้ องค์ความรู้ดังกล่าวจะเป็นฐานข้อมูลสำหรับนักท่องเที่ยว นักศึกษา และบุคลากรด้านการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ได้นำไปให้พัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยอย่างยั่งยืนต่อไปได้ตามแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่มีเป้าหมายให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญในการสร้างงานและกระจายรายได้ไปยังทุกภูมิภาค

ในช่วงรอยต่อของการเปลี่ยนระบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวเช่นทุกวันนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับสิทธิและหน้าที่ในการบริหารจัดการทรัพยากรต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรการท่องเที่ยวมากขึ้นกว่าในอดีต การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยมีความตระหนักดีว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยวหลายประเภทนั้นยังมิได้มีระบบบริหารจัดการที่ถูกต้องเหมาะสม เนื่องจากขาดฐานข้อมูลที่ถูกต้องรองรับพระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงได้กำหนดภาระหน้าที่ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในการให้ความรู้แก่บุคลากรในหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ด้วย หนังสือทรัพยากรการท่องเที่ยวไทยจึงเป็นส่วนหนึ่งของความพยายามในการให้ความรู้

การจัดทำทรัพยากรการท่องเที่ยวไทย แบ่งเป็น ๔ ชุด เริ่มต้นที่ภาคอีสานใน พ.ศ. ๒๕๕๑ และจัดทำภาคกลาง-ภาคตะวันออก ภาคเหนือ และภาคใต้ในเวลาถัดมา แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ปรากฏในหนังสือชุดนี้รวบรวมจากข้อเสนอแนะของท้องถิ่นและฐานข้อมูลส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย โดยได้รับความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีประสบการณ์สาขาต่าง ๆ ผู้แทนหน่วยงานจากภาครัฐและเอกชน ร่วมเป็นพี่ปรึกษา อำนาจกรร คำเนินงาน ทั้งได้มีการประชุมตรวจสอบเนื้อหาอย่างละเอียดเพื่อความถูกต้อง

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า องค์ความรู้จากหนังสือชุดทรัพยากรการท่องเที่ยวไทย จะเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ อันมีผลสืบเนื่องให้เกิดความสำนึกหวงแหนรักษามรดกที่ธรรมชาติและบรรพชนได้สร้างไว้เพื่อให้คนไทยสามารถเป็นเจ้าบ้านผู้มีความรู้ มีศักดิ์ศรี และมีอัธยาศัยไมตรีต่อผู้มาเยือน มีการจัดการการท่องเที่ยวอย่างถูกวิธี ทำให้ประเทศไทยสามารถเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนแห่งหนึ่งของโลกได้

วิธีใช้

คำหลัก เรียงตามตัวอักษร ก - ฮ แยกประเภทตามลักษณะทรัพยากรการท่องเที่ยว

สัญลักษณ์ แสดงแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับรางวัลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย

โรยขาวดี

โรยขาวดี ส่วนผสมดี ส่วนผสมดี
ใช้ปลูกในสวน ไม้โตเร็ว ปลูกง่าย
ดูแลง่าย ปลูกได้ทุกที่ ปลูกได้ทุก
ที่ ปลูกได้ทุกที่ ปลูกได้ทุกที่

ชื่อพันธุ์ โรยขาวดี ไม้โตเร็ว ปลูกง่าย
ดูแลง่าย ปลูกได้ทุกที่ ปลูกได้ทุกที่
ปลูกได้ทุกที่ ปลูกได้ทุกที่ ปลูกได้ทุกที่

พันธุ์
ไม้โตเร็ว ปลูกง่าย
ดูแลง่าย ปลูกได้ทุกที่ ปลูกได้ทุกที่
ปลูกได้ทุกที่ ปลูกได้ทุกที่ ปลูกได้ทุกที่

ชื่อพันธุ์
ไม้โตเร็ว ปลูกง่าย
ดูแลง่าย ปลูกได้ทุกที่ ปลูกได้ทุกที่
ปลูกได้ทุกที่ ปลูกได้ทุกที่ ปลูกได้ทุกที่

สัญลักษณ์ แสดง
ทรัพยากรการท่องเที่ยว
ประเภทต่าง ๆ ได้แก่

ธรรมชาติ

ประวัติศาสตร์
โบราณวัตถุ
โบราณสถาน และศาสนา

ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี
และกิจกรรม

ความน่า แสดงภาพรวม
หรือจุดเด่นของคำหลัก

ความหลัก ย่อหน้าที่ ๒
แสดงองค์ความรู้ของ
ทรัพยากรการท่องเที่ยว
นั้น ๆ เช่น ความเป็นมา
ภูมิปัญญา

ความรอง - ล้อมกรอบ
แสดงเกร็ดความรู้ หรือ
ขั้นตอนกระบวนการ

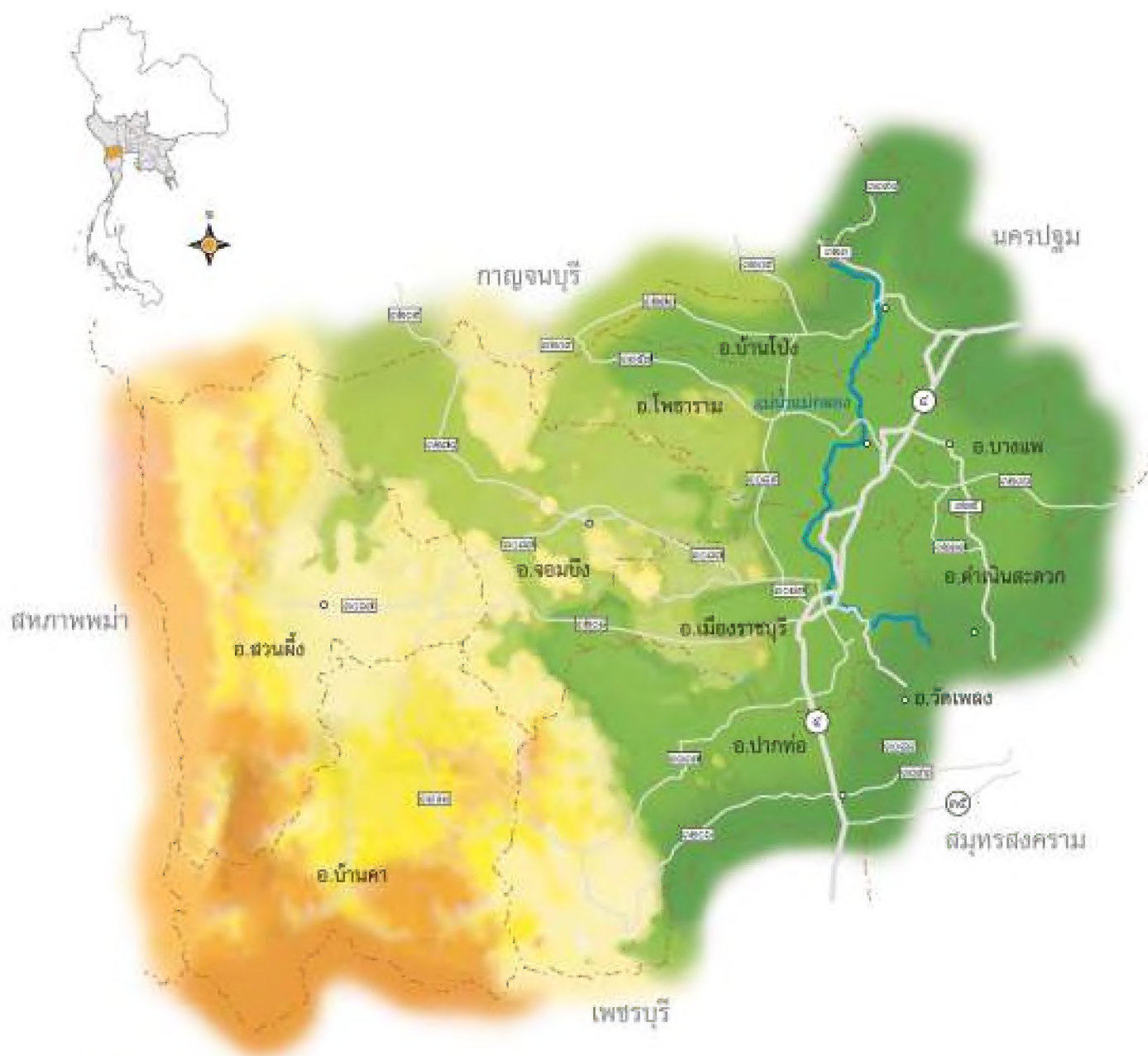
หมวดอักษร และ เลขหน้า

พิกัดภูมิศาสตร์ แสดงตำแหน่งของสถานที่
ประกอบด้วยละติจูด และลองจิจูด

คู่มือ อ่านเพิ่มเติมเพื่อ
โยงความรู้ความคิด

ทรัพยากรการท่องเที่ยวไทย อุตสาหกรรมและภาคตะวันออก ประกอบด้วย บทนำ ได้แก่ ภูมิวิเทศ / ยุคดิจิทัลบรรพ์ ปุ่มบ้านปุ่มเมือง
กลุ่มชาติพันธุ์ / ศิลปวัฒนธรรม คำหลัก เรียงลำดับตามอักษร ก-ฮ แยกประเภทตามลักษณะแหล่งท่องเที่ยว คำนี้อยู่ต่อท้าย ช่วยในการ
สืบค้น บรรณานุกรม อยู่ท้ายเล่ม สำหรับผู้ประสงค์ค้นคว้าเพิ่มเติม ทั้งนี้ ได้กำหนดกรอบการเขียน เช่น

- หลีกเลี่ยงคำหรือความที่จะก่อความขัดแย้ง
- คำเฉพาะหรือภาษาท้องถิ่น คงไว้โดยวงเล็บภาษากลาง เช่น อุบลคัม (จิตรกรรมฝาผนัง) หอแจก (ศาลาการเปรียญ)
- บุค ในความหมายที่ใหญ่และกว้าง ยังไม่มีตัวอักษรใช้สื่อสาร / สมัย ใช้กำหนดคำ เมื่อมีการประดิษฐ์อักษรใช้สื่อสาร กำหนดใช้
คำว่า บุค ในความหมายที่ใหญ่และกว้างกว่า สมัย
- พันธุ์ไม้ / พรรณไม้ ใช้ตามบริบท เช่น พันธุ์ไม้ ใช้ในกรณีเกี่ยวกับการสืบค้นพันธุ์ (สายพันธุ์) พรรณ หมายถึงชนิด (เน้นรูปร่างภายนอก)
- ภาพเขียนสี ใช้ในกรณีที่ เป็น ภาพเขียนสี โดยแท้จริง นอกนั้นใช้ว่า ศิลปะเก่า
- แม่น้ำ / ลำน้ำ ในหนังสือชุดนี้ กำหนดใช้คำว่า แม่น้ำ ในกรณีเอ่ยถึงเส้นทางน้ำตลอดสาย เช่น แม่น้ำโขง และใช้ ลำน้ำ ในกรณีเป็น
ส่วนหนึ่งของแม่น้ำ หรือเป็นคำเรียกอย่างท้องถิ่นอีสาน เช่น ลำน้ำมูล ลำน้ำชี
- ตึวังบ้านแปงเมือง ในหนังสือชุดนี้ กำหนดใช้ แปงเมือง ตามการออกเสียงอย่างท้องถิ่นภาคเหนือและภาคอีสาน ซึ่งต่างจาก
ราชบัณฑิตยสถานที่ใช้ว่า แป้งเมือง

ภูมินิเวศ

ที่ตั้งและอาณาเขต

ราชบุรี (Rajaburi) ตั้งอยู่ในพื้นที่ภาคตะวันตกของประเทศไทยตามการแบ่งเขตทางภูมิศาสตร์ และอยู่ในพื้นที่ภาคกลางด้านตะวันตกตามเขตการปกครองของกระทรวงมหาดไทย อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ๑๐๐ กิโลเมตร พื้นที่โดยรวม ๕,๑๙๖.๓๗๒ ตารางกิโลเมตร (๓.๒ ล้านไร่) แบ่งเขตการปกครองเป็น ๑๐ อำเภอคือ อำเภอเมือง

ราชบุรี อำเภอบ้านโป่ง อำเภอโพธาราม อำเภอดำเนินสะดวก อำเภอบางแพ อำเภอปากท่อ อำเภอจอมบึง อำเภอสวนผึ้ง อำเภอวัดเพลง และอำเภอบ้านคา มีอาณาเขตทิศเหนือติดกับอำเภอท่าม่วง อำเภอท่ามะกา อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ทิศใต้ติดกับอำเภอเขาชัยวัน จังหวัดเพชรบุรี ทิศตะวันออกติดกับอำเภอสองพี่น้อง อำเภอ

เมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร อำเภอเมืองสมุทรสงคราม อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ทิศตะวันตกติดกับตำบลบางช้าง อำเภอเมตตา จังหวัดทวาย สหภาพพม่า มีแนวชายแดนยาว ๗๓ กิโลเมตร

ภูมิประเทศ

แบ่งออกได้ ๓ ลักษณะ คือ

ที่ราบสูง ได้แก่ ชายแดนที่ติดกับสหภาพพม่า มีทิวเขาตะนาวศรีและภูเขาน้อยใหญ่สลับซับซ้อน ตั้งอยู่ในท้องที่อำเภอสวนผึ้ง อำเภอจอมบึง อำเภอปากท่อ และอำเภอบ้านคา

ที่ราบลุ่ม ได้แก่ บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำแม่กลอง มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะกับการเพาะปลูก หรือประกอบอาชีพทางเกษตรกรรม ตั้งอยู่ในเขตท้องที่อำเภอเมืองราชบุรี อำเภอโพธาราม และอำเภอบ้านโป่ง

ที่ราบต่ำ ได้แก่ บริเวณตอนปลายของแม่น้ำแม่กลอง พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบต่ำ มีน้ำขึ้นลงตลอดปี เพราะอิทธิพลน้ำทะเลหนุนเข้ามาทางปากแม่น้ำแม่กลอง คลองดำเนินสะดวกและแม่น้ำอ้อมด้านสมุทรสงคราม ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอบางแพ อำเภอวัดเพลง และอำเภอดำเนินสะดวก มีคลองเชื่อมโยงถึงกันกว่า ๒๐๐ คลอง

ป่าไม้ มีป่าราชบุรีในอดีต มีพื้นที่ครอบคลุมแถบตะวันตกตั้งแต่อำเภอจอมบึงเข้าไปในเขตอำเภอสวนผึ้ง จดชายแดนต่อกับพื้นที่ป่าของสหภาพพม่า ลัดลงมาทางตอนใต้พื้นที่ในเขตอำเภอปากท่อ เชื่อมต่อ

กับป่าไม้ในเขตจังหวัดเพชรบุรี เคยอุดมไปด้วยป่าไม้รวก ชิงชัน ประดู่ เตย ตะเคียน มะเกลือ ตะแบก เค็ง รัง อินทนิล เคี่ยม และพืชสมุนไพรนานาชนิด แต่ปัจจุบันพื้นที่ป่าสมบูรณ์ของจังหวัดเหลือเพียงร้อยละ ๒๕.๗๒ ของพื้นที่จังหวัดทั้งหมด สาเหตุเกิดจากการทำเหมืองแร่ ทำไร่ และตัดไม้ทำฟืนเผาถ่านเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมเครื่องเคลือบดินเผาและอุตสาหกรรมการผลิตปูนขาวปูนแดง ซึ่งเป็นกิจการที่รุ่งเรืองมากในช่วงทศวรรษแรกของโลกครั้งที่ ๒ ปัจจุบันพื้นที่ป่าสมบูรณ์จึงเหลืออยู่ในเขตป่าอนุรักษ์และบางส่วนของพื้นที่ป่าของราชพฤกษ์ตามแนวพรมแดนไทย-พม่า

สัตว์ป่า ในอดีตราชบุรีเคยมีสัตว์ป่านานาชนิด ได้แก่ เสือ กวาง กระตัง กระซู่ ช้าง ฯลฯ อาศัยอยู่ตามป่าโปร่งและป่าดิบบริเวณทิวเขาตะนาวศรี แต่ปัจจุบันลดน้อยลงมาก จึงต้องมีการจัดตั้งเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขตก้ามลำสัตว์ป่า และศูนย์เพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์สัตว์ป่า ส่วนสัตว์ในธรรมชาติที่โดดเด่นเป็นที่รู้จักของจังหวัดราชบุรีก็คือ ค้างคาว

แร่ธาตุ แร่สำคัญหลายชนิดส่วนใหญ่มีอยู่ในพื้นที่อำเภอสวนผึ้งแถบทิวเขาตะนาวศรี

อำเภอปากท่อ และอำเภอเมืองราชบุรี ชนิดแร่ที่สำคัญ ได้แก่ ดินบุก ฟลูออไรต์ ควอตซ์ เฟลด์สปาร์ ฟอสเฟต นอกจากนี้ ยังมีทราย หินปูน ดินลูกรัง ดินเหนียว และหินประดับชนิดต่างๆ

แหล่งน้ำ แหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ได้แก่ แม่น้ำแม่กลอง แม่น้ำภาษี คลองดำเนินสะดวก ห้วยท่ามะเกลือ และห้วยแม่ประจัน ในอดีตแม่น้ำแม่กลองช่วงที่ไหลผ่านจังหวัดราชบุรีนับเป็นแหล่งที่มีปลาชุกชุมมากที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศ แต่ปัจจุบันลดลงจนใกล้สูญพันธุ์ นอกจากปลาชุกชุมในแม่น้ำแม่กลองยังมีปลาชุก ปลาช่อน ปลาตะเพียน กุ้งก้ามกราม ปลาสลิด ปลาลือคอ ปลากระโท ปลาหมู ปลาน้ำหมึก ซึ่งบางชนิดก็เริ่มสูญหายไปบ้าง

ภูมิอากาศ

จังหวัดราชบุรีตั้งอยู่ในเขตที่ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ แต่เนื่องจากมีทิวเขาตะนาวศรีกั้นอยู่จึงทำให้ได้รับลมมรสุมไม่เต็มที่ ปริมาณฝนจึงน้อย โดยเฉพาะอำเภอที่ติดกับทิวเขาตะนาวศรี คือ อำเภอสวนผึ้งและบางส่วนของอำเภอจอมบึง

ประเภทของป่าที่พบในจังหวัดราชบุรี

ยุคดึกดำบรรพ์

แผ่นดินจังหวัดราชบุรีมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางธรณีวิทยาหลายครั้ง ตามลำดับดังต่อไปนี้

ยุคแคมเบรียน (๕๓๐-๕๐๕ ล้านปี)
แนวชั้นกลุ่มหินแปะ หินที่มีอายุเก่าแก่ที่สุดถูกแนวหินแกรนิตแทรกดันเข้ามา ความร้อนจากหินแกรนิตได้เปลี่ยนสภาพเปลือกโลกทางตะวันตกให้ยกตัวสูงขึ้นเป็นทิวเขาด้านตะวันตกแม่น้ำแม่กลองปัจจุบัน และหินแกรนิตกลุ่มนี้ได้เรียกชื่อว่า กลุ่มหินราชบุรี

ยุคออร์โดวิซียน (๔๐๕-๔๓๘ ล้านปี)
ทางด้านตะวันตกมีการเปลี่ยนแปลงของเปลือกโลก หินปูนบางส่วนถูกความร้อนจากแนวหินแกรนิตที่ดันขึ้นมาแปรสภาพเป็น

หินอ่อน บางส่วนตกผลึกเป็นเมตมอร์คลไซต์ จึงพบเหมืองตะกั่วปิดทองในพื้นที่อำเภอสวนผึ้ง เรียกหินเหล่านี้ว่า กลุ่มหินทุ่งสอง

ยุคเพอร์เมียน (๒๙๖-๒๕๕ ล้านปี) มีการเปลี่ยนแปลงของเปลือกโลกกระจายตัวทางทิศตะวันตก กลุ่มหินปูนโผล่เป็นทิวเขาขรรชนที่ราบ มีลักษณะมองเห็นง่าย เช่น เขาภูเขาประทับช้าง เขabin เขากุลา เขาทริศา ฯลฯ

ยุคจูแรสซิก (๒๑๐-๑๔๐ ล้านปี) สภาพแวดล้อมเกิดการเปลี่ยนแปลง มีกลุ่มหินเกิดขึ้นใหม่เป็นทิวเขาขรรชนตั้งแต่กาญจนบุรีถึงอำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี หินส่วนใหญ่เป็นหินทรายสีแดง แนวหินในเขตอำเภอจอมบึง เขาน้ำพุ เขาช้าง อำเภอปากท่อ

ยุคครีเทเชียส (๑๔๐-๖๖.๕ ล้านปี) มีการแทรกดันของหินหนืด (magma) ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงของเปลือกโลกครั้งใหญ่ตามแนวสหภาพพม่าต่อเนื่องเขตแดนไทยด้านตะวันตก ทำให้มีการเกิดแนวทางเศรษฐกิจเกิดขึ้นได้ ดินราชบุรีหลายชนิด เช่น เฟลด์สปาร์ ควอตซ์ ไบโอไทต์ และทัวร์มาลีน เป็นต้น

ยุคควอเทรารี (๑.๕ ล้านปี-ปัจจุบัน) มีการสะสมตะกอนที่ราบลุ่มแม่น้ำ ปิดทับไปบนที่ราบเชิงเขาและเนินตะกอนรูปพัด เป็นลักษณะที่ราบลุ่มมีสภาพในปัจจุบันที่มีน้ำขึ้นลงประจำ

ปูมบ้านปูมเมือง

ยุคก่อนประวัติศาสตร์

จังหวัดราชบุรีเคยเป็นที่อยู่อาศัยของมนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์ทั้งสังคมล่าสัตว์และสังคมเกษตรกรรม เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๕ ได้มีการพบเครื่องมือหินกะเทาะ กระดุกสัตว์เปลือกหอย และก้อนดินเหนียวสีแดง ที่เพิงผาใกล้ถ้ำฤๅษี เขาสูง ตำบลเกาะพลับพลา อำเภอเมืองราชบุรี ต่อมาในปี ๒๕๐๕ คณะสำรวจไทย-เดนมาร์กได้ขุดค้นแหล่งโบราณคดีหนองแซะ ตำบลหินกอง อำเภอเมืองราชบุรี พบหลุมฝังศพบ้าน ๖ หลุม ซึ่งนับเป็นซากบ้านแห่งแรกที่พบในประเทศไทย และสันนิษฐานว่าเป็นที่อยู่อาศัยของมนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์แบบสังคมเกษตรกรรม นอกจากนี้ ยังมีการค้นพบที่ตั้งชุมชนสมัยก่อนประวัติศาสตร์อีก อาทิ แหล่งโบราณคดีเหมืองลูกลิงห์ ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง และที่สำคัญก็คือ

การค้นพบแหล่งที่อยู่อาศัยขนาดใหญ่ของชุมชนก่อนประวัติศาสตร์ที่โคกพลับ ตำบลโพหัก อำเภอบางแพ นับเป็นการพบแหล่งโบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์ตอนปลายของลุ่มน้ำแม่กลองเป็นแห่งแรก ส่งผลให้มีการสำรวจและแบ่งกลุ่มของแหล่งโบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์ในจังหวัดราชบุรีออกเป็น ๓ กลุ่มใหญ่ ได้แก่ กลุ่มแหล่งโบราณคดีในพื้นที่สูงแถบทิวเขาตะนาวศรี กลุ่มแหล่งโบราณคดีในเขตที่ราบลุ่มภูเขาโคก และกลุ่มแหล่งโบราณคดีในแถบที่ราบลุ่มแม่น้ำแม่กลอง

สมัยประวัติศาสตร์

สมัยประวัติศาสตร์ของจังหวัดราชบุรีเป็นผลสืบเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าใน

การเดินทางและการติดต่อค้าขายระหว่างอินเดียกับจีนที่มีการขยายตัวมากขึ้นในช่วงพุทธศตวรรษที่ ๖ เป็นต้นมา

พุทธศตวรรษที่ ๗

ชาวพื้นเมืองตอนล่างของคาบสมุทรมอินโดจีนได้รวมตัวกันก่อตั้งแคว้นฟูนันขึ้น เอกสารจีนได้กล่าวถึงแคว้นฟูนันไว้ว่ามีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับชุมชนและผู้คนที่อาศัยอยู่ทางตอนใต้ของภูมิภาค โดยเฉพาะบริเวณอ่าวไทย

พุทธศตวรรษที่ ๘-๙

เริ่มปรากฏศูนย์กลางทางการค้าแห่งใหม่ร่วมกับแคว้นฟูนันในดินแดนลุ่มแม่น้ำท่าจีน ทางด้านทิศตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา โดยเฉพาะบริเวณชุมชนโบราณเมืองอู่ทอง อำเภออู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี จากการรวมตัว

ก่อตั้งขึ้นเป็นวันแรก หรือรัฐบาลขณะนั้นเริ่มมี
ประวัติศาสตร์ เช่น แคว้นพุนั้นและชุมชน
โบราณเมืองอุทอง คงส่งผลกระทบด้าน
ชุมชนสมัยก่อนประวัติศาสตร์แบบสังคม
เกษตรกรรมขึ้นที่ตำบลคันทองอยู่ในพื้นที่
ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา รวมถึงในพื้นที่จังหวัด
ราชบุรี เริ่มมีพัฒนาการเปลี่ยนไปสู่สังคม
ของตนออกจากสังคมหมู่บ้านไปสู่สังคมเมือง
มากขึ้นในสมัยกรุงธนบุรีและรัตนโกสินทร์ (๒๓๑-๒๕๐)

卷一百一十五

มีการค้นพบหลักฐานทางโบราณคดีและโบราณสถานในบริเวณนครวัดนครจำปาศักดิ์ พระธาตุขามแก่นทิพย์ โบราณสถานผกามเมืองแก้ว เมืองแก้ว โดยเฉพาะในเขตอำเภอมะนังราชบุรี อำเภอเมืองหลวง อำเภอเมืองบึงกาฬ ที่สำคัญคือ เมืองโบราณขามแก่นทิพย์ อำเภอเมืองราชบุรี นครบึงกาฬ โบราณคดีบนหัวเขาใน อำเภอเมืองบึงกาฬ อำเภอเมืองราชบุรี

一、基本案情
 二、法律分析
 三、裁判结果
 四、案件评析
 五、法律依据
 六、关联案例
 七、风险提示
 八、结语

วัฒนธรรมของลพบุรีที่น่าสนใจและน่าประทับใจ
เข้ามาในจังหวัดลพบุรี ตั้งปากเกร็ดมาใน
ที่เดียวเรียกปากเกร็ดพระนครก็ว่าได้ พระเจ้าอภัยมณี
ที่ ๙ โปรดเกล้าฯ พระราชทานพระพุทธรูปนาม
พระอภัยมณีมาฝาก (ไปประดิษฐานยังศาลา-
สถานตามเมืองต่าง ๆ ๒๓ แห่ง ซึ่งมีชื่อเมือง
ที่ตั้งอยู่ในจังหวัดลพบุรีอยู่ด้วย ๘ เมืองคือ
เมืองสามกุกนิฏฐนคร ส่วนหลักฐานว่าเป็นเมือง
โบราณใกล้สิ้นรัชสมัย คำแปลจากคำ อภัยมณี
ขัดแย้งไป ที่มีโบราณสถานตามลพบุรีลพบุรีตั้งอยู่
ใจกลางเมือง และมีเมืองลพบุรีที่สันนิษฐาน
ว่าเป็นเมืองลพบุรีที่มีพระบรมราชโอรสของ ๙
เป็นศูนย์กลาง

[illegible]

เมืองราชบุรีมีตลาดสดใหญ่ โดยเฉพาะ
บริเวณตลาดชุมพลมีแผงพริกพริกหวาน
ส้มพันธุ์ใกล้เคียงกัน จึงทำให้มีราคาซื้อเป็น

ห้ามเมืองในราชอาณาจักรของแคว้นสุโขทัย
เมืองราชบุรีในช่วงเวลานั้นคงเป็นเมืองท่าทาง
การค้าและการคมนาคมระหว่างห้ามเมืองในเขต
ที่ปกครองแม่น้ำเจ้าพระยาไปยังเมืองตะนาคศรี
ซึ่งเป็นเมืองท่าชายฝั่งทะเลขึ้นตามันบุรีเขต
ต่างมาละละละ

解法 1 由题设知, 函数 $f(x)$ 在 $x=0$ 处可导, 且

เมื่อสมเด็จพระนารายณ์มหาราชที่ ๑ หรือพระเจ้า
สุทนต์ ปฐมกษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยา ทรง
รวมอาณาบริเวณสุพรรณภูมิและเมืองใกล้เคียงกับ
พระองค์มาสถาปนากรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี
เมื่อราวพุทธศักราช ๒๑๐๐ เป็นส่วนหนึ่งของ
กรุงศรีอยุธยา มีฐานะเป็นหัวเมืองชั้นโทถัด
จากเมืองสุพรรณภูมิเป็นลำดับ

ในแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช (พ.ศ. ๒๒๘๑-๒๒๙๑) ในเขตเก่า ให้อำเภอเมืองใหม่ ราชบุรีจึงถูกแบ่งพื้นที่บางส่วนรวมกับพื้นที่บางส่วนของเมืองสุพรรณบุรี ตั้งเป็นเมืองนครชัยศรี ยาวมาเรื่อยมา จากหลักฐานโบราณคดีของชาวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาช่วงกรุงศรีอยุธยาตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ ๑๖-๑๗ (พ.ศ. ๒๒๔๘-๒๒๕๘) จนถึงรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช (พ.ศ. ๒๒๘๑-๒๒๙๑) ที่ตั้งเป็นชาวตะวันตกและชาวฝรั่งเศสล้วนแล้วแต่ตั้งอยู่ที่นั่น ทำให้มีการใช้เส้นทางแม่น้ำแม่กลองผ่านเมืองราชบุรีเป็นเส้นทางคมนาคมสำคัญสายหนึ่งของภาคตะวันตกไปสู่อ่าวไทย

อีกห้องขี้นความในพระราชพงศาวดาร
กรุงศรีอยุธยาว่าเมื่อได้กล่าวถึงเมื่อครั้งพี่หม่า
มอทัพเข้ามาตีเมืองท่าสาครนั้น อันเป็นเมือง
ประเทศราชของไทย ได้แก่ ทวาย และริศ
ตะนาวศรี เพชรบุรี และราชบุรีนั้นปรากฏเรือ
สินค้าเข้ามาจอดอยู่ข้างค้ำฟ้าในแม่น้ำ
แม่กลอง ทำให้เห็นว่าเมืองราชบุรีคงเป็นเมือง
ท่าสำคัญในการขนส่งสินค้าทั้งจากทาง
ใต้ทะเลขึ้นสู่กรุงเทพฯ ตลอดจนถึงสินค้า

ได้เข้าร่วมงานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและประเทศเพื่อนบ้านออกไปสู่ตลาดภายนอก

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

制 用 地圖 卷之四 國政地圖

สภาพเศรษฐกิจของเมืองราชบุรีในช่วงสมัยกรุงธนบุรีเริ่มเฟื่องฟูมาก สาเหตุจากสงครามที่ก่อให้เกิดยุบร้างของเมืองมากแห่ง อีกทั้งชาวต่างประเทศที่เข้ามาค้าขายก็มีจำนวนนับไม่ถ้วน สมัยนี้ธุรกิจการค้านอกจากผู้คนในเมืองราชบุรีก็ส่งจำหน่ายไปต่างประเทศด้วย ซึ่งเป็นเมืองหน้าด่าน จึงได้มีการกวาดต้อนเชลยศึกเข้ามาอยู่อาศัยเป็นกำลังต้านภัยพม่าด้วย ในที่นี้คือญี่ ไถ่กับ มอญ เขมร และชาวกลุ่มต่างๆ

ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในเขตเมือง

๑. ๒. ๓. ๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙. ๑๐. ๑๑. ๑๒. ๑๓. ๑๔. ๑๕. ๑๖. ๑๗. ๑๘. ๑๙. ๒๐. ๒๑. ๒๒. ๒๓. ๒๔. ๒๕. ๒๖. ๒๗. ๒๘. ๒๙. ๓๐. ๓๑. ๓๒. ๓๓. ๓๔. ๓๕. ๓๖. ๓๗. ๓๘. ๓๙. ๔๐. ๔๑. ๔๒. ๔๓. ๔๔. ๔๕. ๔๖. ๔๗. ๔๘. ๔๙. ๕๐. ๕๑. ๕๒. ๕๓. ๕๔. ๕๕. ๕๖. ๕๗. ๕๘. ๕๙. ๖๐. ๖๑. ๖๒. ๖๓. ๖๔. ๖๕. ๖๖. ๖๗. ๖๘. ๖๙. ๗๐. ๗๑. ๗๒. ๗๓. ๗๔. ๗๕. ๗๖. ๗๗. ๗๘. ๗๙. ๘๐. ๘๑. ๘๒. ๘๓. ๘๔. ๘๕. ๘๖. ๘๗. ๘๘. ๘๙. ๙๐. ๙๑. ๙๒. ๙๓. ๙๔. ๙๕. ๙๖. ๙๗. ๙๘. ๙๙. ๑๐๐.

[illegible]

ภาพจากพิพิธภัณฑ์เมืองราชบุรี

รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ ๒

มีการแบ่งพื้นที่บางส่วนของเมืองราชบุรี และเมืงสุพรรณบุรีไปรวมกับเมืองเขม็งการบูรณบุรีที่ตั้งขึ้นใหม่ที่ตำบลปากแพรก ตลอดจนมีการย้ายตัวเมืองราชบุรีจากฝั่งขวา (ฝั่งตะวันตก) ไปอยู่ฝั่งซ้าย (ฝั่งตะวันออก) ของแม่น้ำแควน้อย เนื่องจากที่ตั้งเมืองเดิมไม่เหมาะสมทางยุทธศาสตร์

รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔

พ.ศ. ๒๔๓๕ เสด็จเยือน ณ กรุง ราชทูตอังกฤษ ได้รับมหาสารณีสัญญาจากไมตรีและการพาณิชย์กับไทย ซึ่งในขณะนั้นญายัย ๕ ระบุไว้ว่า นอกกำแพงเมือง ๒๐๖ เส้น (หรือ ๓ กิโลเมตร) คนไทยกับคนอังกฤษจะมารวมอยู่ที่บริเวณ ที่สวน ที่ไร่ ที่นาได้ แยกหัวเมืองตะวันตก ด้านตะวันตกกำแพงเมืองเพชรบุรี มาถึงปากแม่น้ำแควน้อย เดินทางขึ้นไปยังนครา ๔ วัน ตั้งตำบลปากแม่น้ำแควน้อยตั้งกำแพงเมืองราชบุรี ตรงไปเมืองสุพรรณบุรี ฯลฯ โดยให้สัญญาความสะดวกในการคมนาคมทางเรือแก่ชาวตะวันตก เช่น อังกฤษและอเมริกันด้วย

พ.ศ. ๒๔๖๗ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จประพาสเขา ป่าสักดึก (ปัจจุบันอยู่ในท้องที่ตำบลธรรมเสน ตำบลโพธาราม) และพระปรางค์ วัดมหาธาตุ พระอัมมา พระรัตนมหาธาตุมีคำเพิ่มเติมว่า แคว้นลาวพวน ลาวทรงคำ ในเมืองราชบุรีด้วย

พ.ศ. ๒๔๖๘ โปรดเกล้าฯ ให้ยุบคลองสีเป็นและหมักเขื่อนระพว เมืองสุพรรณพวน เมืองสมุทรสงคราม และเมืองราชบุรี

รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕

มีการเสด็จพระราชดำเนินมาตั้งเมืองราชบุรีถึง ๓ ครั้ง โดยเสด็จประพาสต้นในคลองท่าเหมหมักเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๘ เป็นครั้งแรกของการเสด็จประพาสที่ไม่ได้มีกองแฉ่งให้ผู้ใดทราบล่วงหน้า และต่อมาภายหลังเป็นเสด็จมาตั้งราชชนนีสุพรรณบุรี แต่พระองค์พระองค์ท่านจะทรงบันทึกเรื่องราววิถีชีวิตผู้คนและสภาพแวดล้อมของเมืองราชบุรีไว้ทุกครั้ง

พ.ศ. ๒๔๖๙ โปรดเกล้าฯ ให้มีการจัดระเบียบการปกครองหัวเมืองขึ้นใหม่ โดยแบ่งการปกครองออกเป็น ๓๓๓ เรียกว่า ราชบ

รมณฑลเทศาภิบาล^๑ สำหรับมณฑลราชบุรีประกอบด้วยเมือง ๖ เมืองคือ ราชบุรี ยะเนียง ที่ตั้งคือ ตำบว่าการมณฑล การบูรณบุรี สมุทรสงคราม เพชรบุรี ปรางค์บุรี และประจวบคีรีขันธ์ ต่อมาได้มีการย้ายศาลากลางเมืองราชบุรีที่เดิมเดิมอยู่ทางฝั่งซ้าย (ฝั่งตะวันออก) ของแม่น้ำแควน้อย มาอยู่ที่ศาลาว่าการมณฑล จึงทำให้ฐานที่มั่นของเมืองราชบุรีกลับมาเจริญทางฝั่งขวา (ฝั่งตะวันตก) ตั้งขึ้นเป็นมาจนถึงปัจจุบัน

รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินมาจังหวัดราชบุรีหลายครั้ง ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงหลายประการ ได้แก่ พระบัญญัติพระจำพรรษา ซึ่งสมเด็จพระเจ้าสุริยวงษ์มหาราช ก็ได้เปลี่ยนมาเป็นตราสัญญาสัญญาพระบรมราชโองการของหลวงพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งมีการสร้างถนนทรงพลขึ้นจากจังหวัดนครปฐมไปยังตำบลระพว ๕๙ ในจังหวัดราชบุรี นับเป็นการวางรากฐานให้กับการสร้างถนนสายนี้ได้ในเวลาต่อมา

รัชกาลที่ ๖ ยังได้โปรดเกล้าฯ ให้ยุบหัวเมืองในมณฑลราชบุรีจาก ๖ เมือง เป็น ๕ เมือง โดยรวมบรรณบุรีเข้ากับประจวบคีรีขันธ์ และต่อมาจึงได้มีการรวมของต่าง ๆ เข้าเป็นภาค มณฑลราชบุรีจึงกลายเป็นส่วนหนึ่งของภาคกลางไป

รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗

มีการประกาศยุบมณฑลและกำหนดเป็นจังหวัด ทำให้ราชบุรีกลายเป็นจังหวัด อีกทั้งการออกพระราชบัญญัติจัดตั้งพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ก็ส่งผลให้มีการจัดตั้งพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ราชบุรี ในเวลาต่อมา

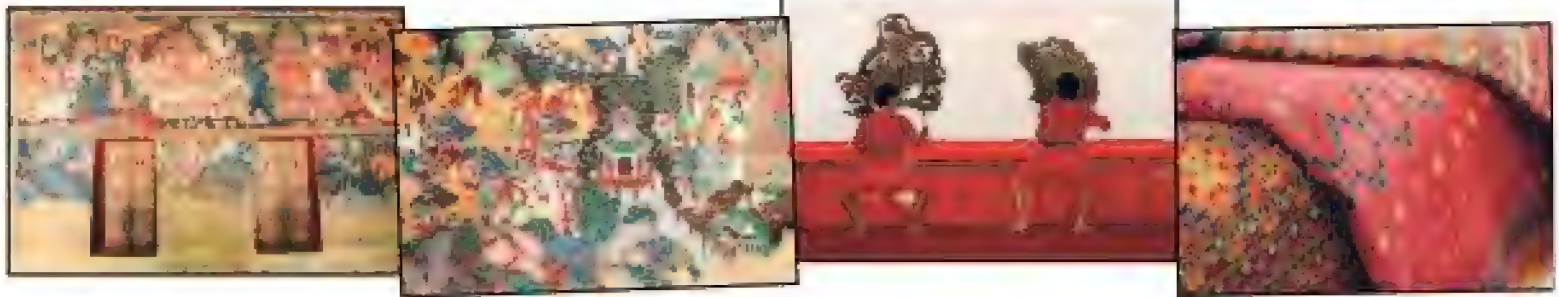
ศิลปวัฒนธรรม

ศิลปกรรม

สถาปัตยกรรมแบบตะวันตก

วัดศรีสุริยวงศ์ สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงสร้างวัดนี้ไว้เพื่อเป็นวัดสำหรับพระภิกษุญาคูหาญ ผู้ทำหน้าที่รบของวัดอยู่ในรูปแบบศิลปะแบบตะวันตก ซึ่งเป็นแบบที่ท่านนิยม ที่โดดเด่นอย่างมากคือ อุโบสถศิลปะแบบกอธิค ไม่มีซุ้มฟ้า ใบระกา เป็นตึกฝรั่งมีเพดานรูปโค้งหรือช่องอาร์คโค้งเรียงรายทั้ง ๔ ด้าน หน้าบันมีรูปเป็นรูปสุรารัถียะ ด้านบนมีเศวตฉัตรอันงดงามทำเป็นลายปูนปั้นทำให้เหมือนบันไดขึ้น พระทับกับช่องยาวก็ (arch) ทั้งหมดเป็นรูปค้ำจันทน์ในระหว่างตอนบนของเศวตฉัตร เป็นแบบคันทน์เขียน หน้าจั่วเหนือหน้าตักเป็นรูปสามเหลี่ยม หลังตอนไม่ได้ซ่อนหน้าต่างประดับกระเบื้องลายครามโดยรอบ บนเพดานติดโคมไฟระย้า นกกระจกนึ่ง สิ่งที่น่าสนใจคือกฎพระสงฆ์ที่เป็นสิกขาบทสร้างเช่นกัน สูง ๒ ฟัน มีเสาปูนสั้นใหญ่ทำเป็นหินสีเทาเรียบกับเสาอุโบสถรวมทั้งซุ้มประตูและกำแพงสีน้ำเงินในรายตะเข็บไม้แผ่น

จนผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี เดิมเป็นบ้านของเทศาภิบาลมณฑลราชบุรี พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ เคยเสด็จพระราชดำเนินมาประทับในสมัยที่พระยาไกรเพชรรัตนสงคราม (แก้ว) (ขุนนาง) เป็นเทศาภิบาล ลักษณะงานเป็นเรือนปั้นหยาแบบเรือนยุโรปรุ่นแรก ๆ ที่นิยมนำแบบเข้ามาสร้างในประเทศไทยตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๕

ศิลปะกรรม

หนังใหญ่วัดหนอง หนังใหญ่เป็นมหรสพพื้นบ้านที่มีมานานนับร้อยปี ปัจจุบันเหลือเพียงที่วัดหนอง ตำบลศรีดอนฟ้า อำเภอยะโฮราวม เพื่องแห่งเดียวในประเทศไทยที่ยังเก็บรักษาและผลิตตัวหนังอยู่ ตัวหนังทำจากแผ่นหนังวัว หรือหนังควาย ถึงแม้หนังใหญ่จะเป็นภาคนี้ แต่ช่างเขียนและช่างแกะจะมีวิธีการทำให้คนเห็นภาพนิ่งเคลื่อนไหวให้ผู้ชมของเพลินเพลินตัวหนังเคลื่อนไหวได้อย่างมีชีวิตชีวา

ผ้าจกพระบุรี ปัจจุบันกลุ่มชนที่ของสารพัดชนิดนี้เป็นกลุ่มชาวไทยวนที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ในตำบลคูบัว ตำบลดอนแร่ ในอำเภอเมืองราชบุรี และอำเภอราชบุรีในอำเภอจอมบึง โดยวิถีชีวิตการทอผ้าจากเสาด้านผ้าผืนเป็นลายต่าง ๆ ที่มีหลากหลายตามความถนัดของผู้ทอ ลักษณะของผ้าจกพระบุรีมีความแตกต่างจากผ้าผืนอื่น ๆ ได้เห็นได้เด่นชัดจากลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละท้องถิ่น เช่น

ผ้าจกพระคูบัว มีลายหลักที่เป็นเอกลักษณ์ ได้แก่ ลายดอกเข็ม ลายโค้งโค้ง ลายหน้าหมอน และลวดลายพื้นน้ำท่วมดิน การทอให้เส้นลายยืนสีผ้า จกและเขียนลายเป็นลวดลายตามความกว้างของผ้าผืนประมาณ ๔-๑๑ นิ้ว

ผ้าจกพระรัตนวงษ์ ลายที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ ได้แก่ ลายกาบและลวดลายพื้นน้ำท่วมดิน ลักษณะของลายจะวนเวียนตัวไว้รอบรอบลายประกอบเป็นติดกัน ทำให้ความเด่นชัดของลายชัดเจนและลวดลายด้วยลายประกอบ สีที่ใช้เป็นสีแดงดำ ขาวและม่วงของสีจากไม้ทอผ้าและมากกว่าผ้าจกพระคูบัว

ผ้าจากตระกูลหมอนอโหมและบางกะใต้ มีลักษณะลวดลาย สีพื้น และขนาดความกว้างใกล้เคียงกับผ้าจากพระอุบลคูบัว แตกต่างกันตรงที่รูปลักษณะของนกคู่กันน้ำข้ามคัน ตระกูลคูบัวเป็นรูปลักษณะของสิงห์ในผ้าจาก

โองม้งกรและเครื่องปั้นดินเผา การทำโองม้งกรเริ่มจากช่างชาวจีนที่มีความชำนาญในการทำเครื่องเคลือบ ชื่อนามจื๊อเหม็ง แซ่ฮ้อ ได้รวบรวมเงินทุนกับพรรคพวกตั้งโรงงานเผาป่งหลือเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๖ ผลิตภาชนะใส่เครื่องทองของเดิม ประเภทไห กระปุก และโองบ้างเล็กน้อย เมื่อกิจการรุ่งเรืองจึงได้หันมาผลิตโองเพิ่มมากขึ้นด้วย ต่อมาหุ้นส่วนหลายคนก็ได้แยกไปเปิดโรงงานของตนเองทั่วจังหวัดราชบุรี ผลิตโองม้งกรจำหน่ายไปทั่วประเทศและส่งไปจำหน่ายยังต่างประเทศอีกด้วย

จิตรกรรม

จิตรกรรมฝาผนัง

ภายในวัดมหาธาตุ ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมืองราชบุรี มีภาพจิตรกรรมฝาผนังปรากฏภายในอุโบสถประธาน เป็นการวาดบนผนังก่ออิฐฉาบด้วยดินดิบรองพื้นสีขาว เป็นจิตรกรรมสมัยอยุธยา วาดเป็นภาพพระพุทธรูปปางมารวิชัยประทับนั่งเรียงกันเป็นแถวโดยรอบ และเขียนคั่นคั่นกันขึ้นไปรวม ๗ ชั้น แต่ละชั้นมีลักษณะและรูปแบบไม่ซ้ำกัน สัตว์ที่ใช่วาดภาพมีลิต้า สิงห์ สุนัขเหือง และผีขาว

ที่วัดเขาเตี้ยใกล้กับวัดมหาธาตุมีภาพจิตรกรรมฝาผนังอยู่ในวิหารเกลา วาดเป็นภาพเล่าเรื่องพุทธประวัติที่ใช้เทคนิคจิตรกรรมสมัยอยุธยา

วัดคงคาราม ตำบลคลองตากคต อำเภอโพธาราม ภายในอุโบสถชั้นเก่าแก่มีจิตรกรรมฝาผนังเล่าเรื่องพุทธประวัติฝีมือช่างหลวงจากราชสำนัก ตั้งแต่พื้นจรดเพดานทั้ง ๔ ด้าน ตลอดจนบานหน้าต่างด้านใน เพดาน และซุ้ม นอกจากนี้ บนศาลาการเปรียญและหอสวดมนต์ก็มีจิตรกรรม ฝาผนังให้ชมเช่นกัน

วัดที่ปรากฏภาพจิตรกรรมฝาผนังในจังหวัดราชบุรียังมีอีกจำนวนมาก โดยภาพที่เขียนมักเป็นเรื่องพุทธประวัติพงศาวดารกนิทานพื้นบ้าน หรือแม้แต่ภาพการเล่นของไทย เช่นที่ วัดใหญ่อ่างทอง ตำบลอ่างทอง อำเภอเมืองราชบุรี วัดทุ่งหญ้าคมยาง ตำบลดอนแร่ อำเภอเมืองราชบุรี วัดนาหนอง ตำบลดอนแร่ อำเภอเมืองราชบุรี วัดแจ้งเจริญ ตำบลลงขันประทีป อำเภอวัดเพลง วัดใหญ่โพหัก ตำบลโพหัก อำเภอบางแพ วัดบ้านฆ้อง ตำบลบ้านฆ้อง อำเภอโพธาราม วัดดอนกระเบื้อง ตำบลดอนกระเบื้อง อำเภอโพธาราม วัดยางงาม ตำบลวัดยางงาม อำเภอปากท่อ วัดบ้านเลือก ตำบลบ้านเลือก อำเภอโพธาราม วัดป่าไก่อ ตำบลป่าไก่อ อำเภอปากท่อ วัดลือชัยพิลา ตำบลลือชัยพิลา อำเภอโพธาราม

งานประเพณี

เนื่องจากผู้คนในจังหวัดราชบุรีมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ ในเรื่องขนบธรรมเนียมประเพณีจึงมีความหลากหลายเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นประเพณีชาวเขาไฟหัก ฮาฮา เป็นชนตบหนึ่งในประเทศนี้แต่งงานของชาวไฟหัก อำเภอบางแพที่สะท้อนให้เห็นถึงความสมัครสมานสามัคคีในแบบชาวไทยภาคกลางแท้ๆ ประเพณีกินข้าวห่อของชาวกระเหรี่ยง หรือประเพณีเดือน ๙ ประเพณีเสนเวียนของชาวลาวโซ่ง ซึ่งก็คือประเพณีเช่นนี้บริเวณนั้นเอง นิยมทำในเดือน ๙ เดือน ๒ และเดือน ๑๒ ประเพณีสงกรานต์ของชาวมอญ โดยเฉพาะชาวมอญบ้านม่วง อำเภอโพธาราม ซึ่งให้ความสำคัญกับประเพณีนี้อย่างมาก งานประเพณีสงกรานต์ของชาวลาวเวียง หรือวันแก้ข้าวห่อ จัดขึ้นในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๐ ของทุกปี ความสืบทอดจะอยู่ที่วัดบ้านฆ้องในอำเภอโพธาราม ซึ่งเป็นวัดใหญ่ของชาวลาวเวียงในแถบนี้

Handwritten text in a script, likely Persian or Arabic, visible on a wall or panel in the background.

กิจกรรมล่องเรือตามรอยเสด็จพระพุทธเจ้าหลวง

กิจกรรมล่องเรือตามรอยเสด็จพระพุทธเจ้าหลวงในคลองเจ้าแม่เงินสะดวก อำเภอสามชุก จังหวัดราชบุรี เป็นเส้นทางประพาสล่องดำเนินสะดวกตามพระประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ เพื่อแสดงความเคารพบูชาของพสกนิกรของพระองค์หลังจากที่มีการปลด

ตัวคลองเจ้าแม่เงินสะดวกมาเป็นคลองดำเนินสะดวกเป็นเส้นทางสัญจรสายสำคัญสำหรับชีวิตริมฝั่งของชาวดำเนินสะดวก และยังเป็นเส้นทางการค้าที่เป็นที่รู้จักกันทั่วไป คลองดำเนินสะดวกยังเป็นเส้นทางสายสำคัญและมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้นมากมาย เส้นทางนี้เริ่มจากท่าบ้านคลองดำเนินสะดวก

ผ่านไร่อ้อย ผ่านสวนผลไม้ผสมผสาน จนมาถึงเรือนไทย วิถีชีวิตชาวดำเนินสะดวกผ่านหน้าวัดโชติทายการาม บ้านเจ้าชวด ตลาดสดพลี และเข้าสู่ตลาดน้ำดำเนินสะดวก สำหรับผู้ที่สนใจพักผ่อนและทำกินริมแม่น้ำ ยังมีบ้านพักโฮมสเตย์ให้สัมผัสบรรยากาศธรรมชาติแบบบ้านสวนริมคลอง

คลองดำเนินสะดวก

คลองดำเนินสะดวกเป็นคลองขุดที่เชื่อมแม่น้ำท่าจีนกับแม่น้ำแม่กลอง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ โปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จประพาสตามลำคลองนี้ และทรงมีพระราชดำริให้ขุดคลองนี้ขึ้นเมื่อปี ๒๔๖๕ โดยเป็นคลองขุดที่มีขนาดกว้างเพียง ๓ เมตร ลึก ๓ เมตร และใช้แรงงานชาวจีนที่เพิ่งเข้ามาในประเทศไทย ๕,๐๐๐ คน ขุดลอกเป็นระยะ ๕ กิโลเมตร ใช้เวลา ๕ ปีแล้วเสร็จ และใช้แรงงานชาวจีนที่เพิ่งเข้ามาในประเทศไทย ๕,๐๐๐ คน ขุดลอกเป็นระยะ ๕ กิโลเมตร ใช้เวลา ๕ ปีแล้วเสร็จ และใช้แรงงานชาวจีนที่เพิ่งเข้ามาในประเทศไทย ๕,๐๐๐ คน ขุดลอกเป็นระยะ ๕ กิโลเมตร ใช้เวลา ๕ ปีแล้วเสร็จ และใช้แรงงานชาวจีนที่เพิ่งเข้ามาในประเทศไทย ๕,๐๐๐ คน ขุดลอกเป็นระยะ ๕ กิโลเมตร ใช้เวลา ๕ ปีแล้วเสร็จ

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่น้ำภาชี

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่น้ำภาชี อยู่ในเขตตำบลดงมะไฟ และตำบลโคกจาน จังหวัดราชบุรี เป็นแหล่งศึกษาธรรมชาติที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมตาม ASEAN Declaration on Heritage Park และได้รับการประกาศเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๑ ครอบคลุมพื้นที่ป่า ๘๙๙๘๓๑ ตารางกิโลเมตร (๒๖๙,๓๒๐ ไร่) สภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นทิวเขาตลบชันขี้น มีระดับความสูง ๒๐๐-๑,๐๐๐ เมตรจากระดับทะเลปานกลาง โดยมียอดเขา สูงสุดคือ เขาพญาเรือน โดยมีระบบ

แม่น้ำภาชี

เป็นแม่น้ำสายกึ่งเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาตะนาวศรี ที่อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ไหลลงสู่แม่น้ำท่าจีนที่อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดสมุทรสาคร

นิเวศของน้ำ ได้แก่ ป่าดิบชื้น ป่าดิบแล้ง ป่าเบญจพรรณ และป่าเต็งรัง ซึ่งเป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำภาชีและลำห้วยสาขาต่าง ๆ อีกทั้งยังเป็นแหล่งอาศัยของสัตว์ป่าหายาก เช่น สมเสร็จ เก้งหม้อ เสือผาเทือง วัวแดง และช้างป่า

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่น้ำภาชีนับเป็นแหล่งดูนกที่น่าสนใจ เพราะมีพื้นที่ชุ่มน้ำเหนือและน้ำซับใต้ รวมนกชนิดต่าง ๆ มากกว่า ๒๐๐ ชนิด โดยเฉพาะนกเงือกตีพบบริเวณป่าทางตอนกลางและตอนล่างของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่เฒ่า นกเงือกมีความขึ้นและนกเงือกจะเมี่ยงปากเขียว โดยจุดดูนกที่น้ำตกใจภูภิรมย์หนองผัดฟ้า ห้วยป่าหมี เรือนยอดจากนี้ ยังจะมีนกเงือกเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่เฒ่า ซึ่งมีเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติที่ป่าหมีและเส้นทางสายธารระยะทาง ๓ กิโลเมตรเศษให้เดินดูนก ส่วนทางด้านหลังสำนักงานเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่เฒ่ายังมีเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติที่ป่าหมีและเส้นทางสายธาร

พิกัดภูมิศาสตร์ 13° 13' 8.36" 99° 16' 6.05"

เขากระโจม

เขากระโจม ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี มียอดเขาสูงอยู่ที่ยอดเขาคีรีวงกตจากระดับทะเลปานกลาง เป็นสถานที่ที่ผู้นิยมและผู้รักธรรมชาติขึ้นมากางเต็นท์

เล่นกีฬาทางอากาศหนาวเป็นของดีในป่าชายแดนตะวันตก รวมทั้งชมดวงอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกยามเช้า

ในอดีตทหารจีนเขากระโจมทำให้ตัวรถการเดินทางเก่าแก่หนึ่ง ตลอดเส้นทางเป็นป่าดิบชื้นที่อุดมไปด้วยพันธุ์ไม้ป่า ต่อมาเส้นทางขึ้นเขากระโจมได้สร้างเป็นทางขึ้นเขาโดยบริษัทเหมืองแร่เขากระโจม จำกัด ผู้ได้สัมปทานขึ้นมาขุดแร่ในภูเขาแห่งนี้ และยังมีได้ถ้ำเล็กๆที่อยู่เต็มทั้งบริเวณเขาแห่งนี้ เป็น เขากระโจม

ปัจจุบันการขึ้นเขาคีรีวงกตเขากระโจมสะดวกมากในช่วงแรก เพราะมีถนนลาดยางสะดวกทางหลายกิโลเมตร หลังจากนั้นก็เส้นทางจึงลำบากมากขึ้น โดยต้องใช้รถขับเคลื่อนสี่ล้อเท่านั้นเพื่อที่จะขึ้นไปไปถึงยอดสูงสุดของเขาคีรีวงกต หรือที่เรียกกันว่า เป็น ๑ ๐๐๐ ตาม

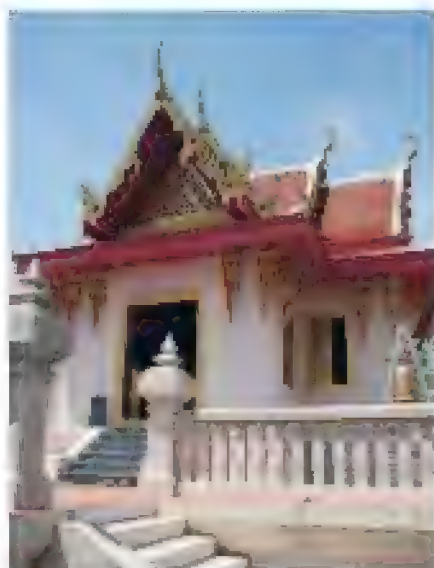
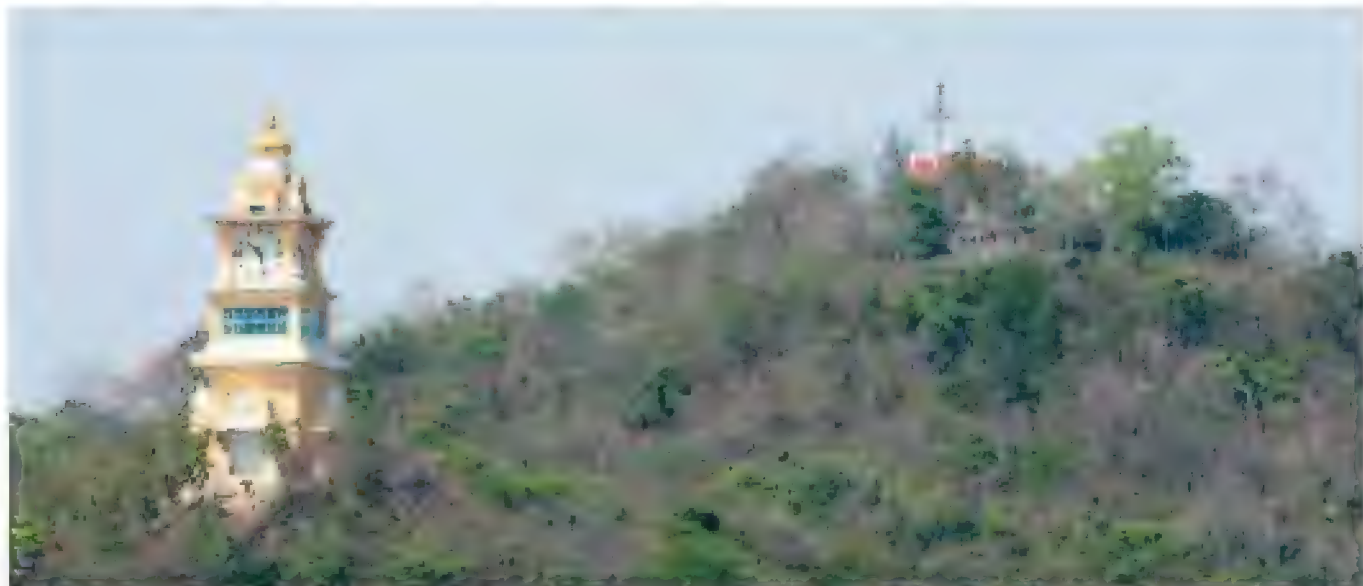
ระดับความสูง มีฐานที่ราบหินทรายของดีบริเวณตะวันตกเฉียงเหนือในสังกัดของร้อย รชค. ที่ ๑๓๗ อำเภอสวนผึ้งเป็นผู้ดูแล

การทำเหมืองแร่ดีบุกในอำเภอสวนผึ้ง

พ.ศ. ๒๔๖๕ รัฐบาลได้เริ่มให้สัมปทานแร่ดีบุก ซึ่งบริษัทเอกชน เข้ามาขอสัมปทานบุกค่าสัมปทานให้สัมปทานแร่ดีบุก บริษัทเหมืองแร่เขากระโจม จำกัด ที่ลเหมืองแร่เขากระโจม พ.ศ. ๒๔๖๕ บริษัทเขากระโจมมีแร่ดีบุกในอำเภอสวนผึ้งครั้งแรก ต่อมาเมื่อแร่ดีบุกเริ่มหมดลงในปี พ.ศ. ๒๔๘๐ ทำให้เขากระโจมเลิกขุดแร่ดีบุกและไปหาพื้นที่อื่นขุดแร่ต่อไป จนกระทั่งรัฐบาลประกาศยกเลิกสัมปทานเหมืองแร่ในสวนผึ้งเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๔

พิกัดภูมิศาสตร์ N13°34'86.5 E99°10'74.5

เขานก่นจันทน์

เขานก่นจันทน์อยู่ในเขตตำบลหนองไผ่ ตำบลเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี เป็นภูเขาสูง ๑๖๑ เมตรจากระดับทะเลปานกลาง ตั้งชื่อเขานก่นจันทน์ตามขนานเขานก่นจันทน์ที่ประดิษฐานพระพุทธรูปไว้ด้านตรงหน้าวัดเมืองราชบุรี พระพุทธรูปองค์นี้ พระพุทธรูป ๑ ใน ๔ องค์ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระเมตตากรุณาจัดสร้างไว้แก่เจ้าฟ้าฯ ใต้ร่มพระบารมีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ๕ จังหวัด เพื่อ

ประดิษฐานเป็นสัญลักษณ์ในทิศที่ตั้งของประเทศไทย ได้แก่ จังหวัดลำปาง ทางทิศเหนือ จังหวัดพิจิตรทางทิศใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานีทางทิศตะวันออก และจังหวัดราชบุรีทางทิศตะวันตก นอกจากนี้ เขานก่นจันทน์ยังมีเนินเขาและผืนป่าที่สวยงาม และจุดชมวิวเมืองราชบุรีที่สวยงามด้วย

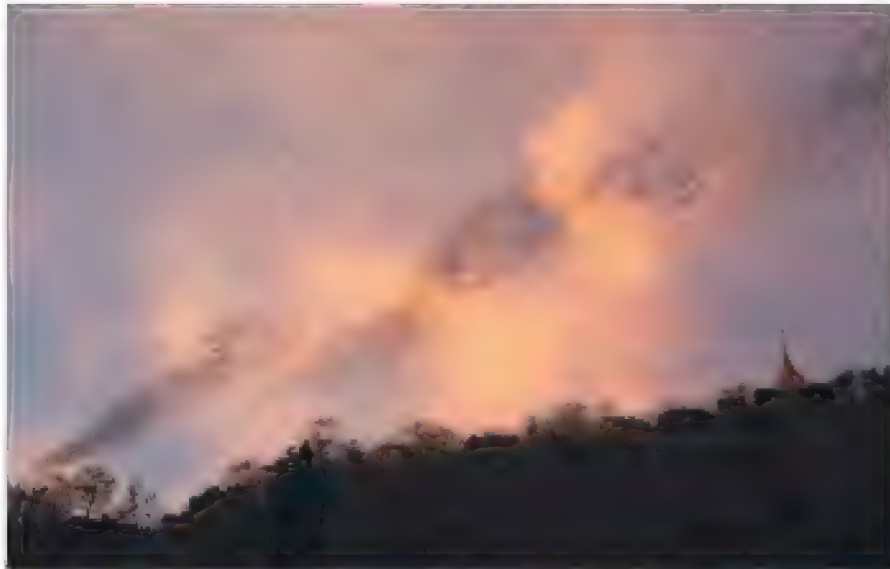
ดิกฤตศาสตร์ N53° 31' 38.3" E 99° 47' 17.2"

พระพุทธรูปไว้ด้านตรงหน้าวัดเมืองราชบุรี หรือ พระพุทธบรมนิรมลเมือง

วัดเมืองราชบุรีเป็นวัดที่มีความสำคัญและมีความหมายอันยิ่งยวดแก่ชาวราชบุรี ได้มีพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระพุทธรูปไว้ด้านหน้าวัดเมืองราชบุรี ๑ องค์ มีลักษณะเป็นพระพุทธรูปยืน พระหัตถ์เป็นปางสมาธิยืนสมาธิ

เขาช่องพราน

เขาช่องพราน ตั้งบนเขาปูน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ในอดีตเป็นเส้นทาง

เดินขึ้นสู่เขื่อนอรัญญะและการสัญจรทางบกของภาคพื้นปักษ์ใต้

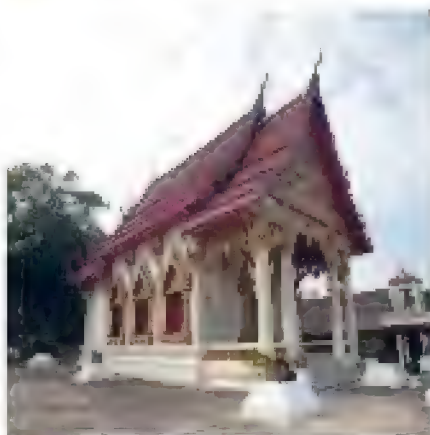
สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชโปรดเกล้าฯ ให้พระยาตากสินมหาราชยกทัพไปตั้งค่ายอยู่ที่เขาช่องพราน เพื่อตั้งมั่นทางทิศตะวันออกของทัพพม่าในคราวศึกเขาช่องพราน ได้พยายามบุกเข้าตีค่ายพม่าแต่ไม่สำเร็จ จึงให้ตั้งมั่นไว้แล้วเคลื่อนทัพไปรบกับพม่าที่ปากช่องพราน ซึ่งต่อมาได้ตั้งมั่นอยู่ที่ปากช่องพราน

ปัจจุบันเขาช่องพรานยังเป็นโบราณสถานและแหล่งท่องเที่ยวชมธรรมชาติด้วย มีถ้ำพระนอน และถ้ำค้างคาวเป็นจุดที่น่าสนใจให้ชมให้ความสนใจเป็นอย่างสูง

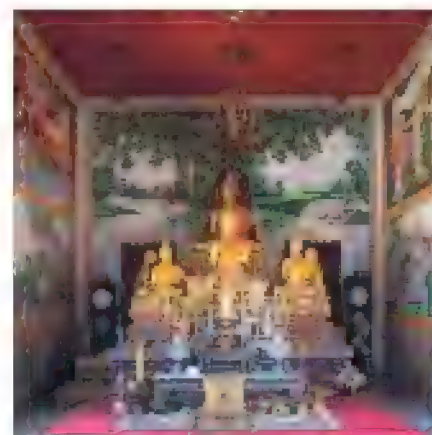
คู่มือ : ตำบลเขาปูน อำเภอโพธาราม
พิกัดภูมิศาสตร์ : N13° 43.143 E99° 46.376

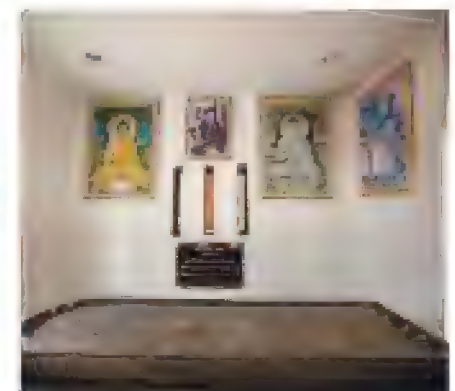
เขาน้อยเทียมสวรรค์

เขาน้อยเทียมสวรรค์ อยู่ในเขตตำบลอ่าวทอง ตำบลเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี เป็นวัดโบราณ โบราณวัตถุที่ปรากฏมีหลายชิ้น ทั้งพระพุทธรูปและพระพุทธรูป ๓ องค์ ทำด้วยศิลาแลงระวาง ปูนปั้นพูนตั้งให้ขึ้นตามบ้านเรียกว่า หลวงพ่อเขาน้อย นอกเหนือ

นี้ ยังมีศาลหลวงพ่อคำพิทักษ์ในท้องถื่นเขาน้อยเทียมสวรรค์ ยังมีเรื่องเล่าและความเชื่อเกี่ยวกับเมืองลับแล ซึ่งมีเจดีย์ที่ได้สร้างขึ้นบนพิภพโบราณสถานเดิมอีกด้วย

ปัจจุบันบนยอดเขาน้อยเทียมสวรรค์ได้มีการสร้างโบสถ์ใหม่ขึ้นมาเพื่อให้พระสงฆ์ได้ปฏิบัติศาสนกิจในการสวดมนต์พระพุทธรูปและพระพุทธรูป ๓ องค์ของและสามารถชมทิวทัศน์ของตัวเมืองราชบุรีได้อีกด้วย

พิกัดภูมิศาสตร์ : N13° 28.675 E99° 42.476

เขาลอย

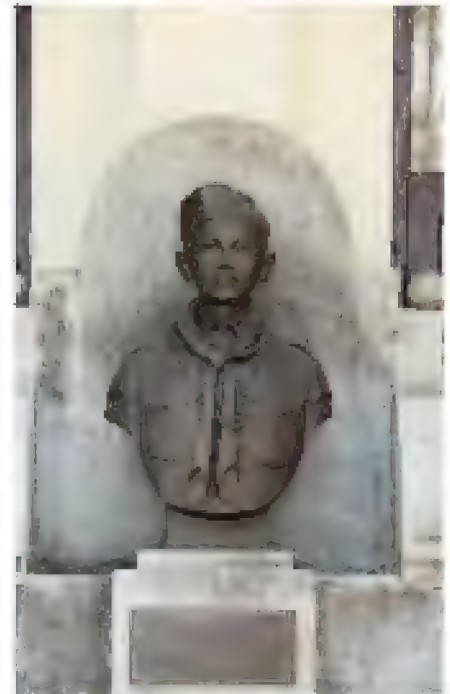

เขาลอย ตั้งกลางหอย ล้อมรอบเมือง
ราชบุรี จังหวัดราชบุรี ในยุคสมัยที่เป็นที่
รวบรวมพระพุทธรูปจีน ซึ่งเป็นพระพุทธรูป
นิกายมหายานราชบุรี เมื่อถึงวันขึ้น ๑๕ ค่ำ
เดือน ๘ ของทุกปีจะมีผู้คนเดินทางมา
นมัสการพระพุทธรูป นมัสการเขาลอยราชบุรี
จังหวัดราชบุรีได้

พิกัดภูมิศาสตร์ N13° 29.195 E99° 47.061

ค่ายหลวงบ้านไร่

ค่ายหลวงบ้านไร่ ตำบลคลองตาตหม อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี เป็นค่าย ถูกตั้งระดับประเทศประ ำภาคกลาง และเป็นค่ายถูกเลือกแห่งชาติแห่งที่ ๒ ของคณะ ถูกเลือกแห่งที่ ๒ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า เจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ทรงพระกรุณาโปรด เกล้าฯ ให้ขยายบริเวณของบริเวณออกไป ท้องทุ่งวัดราชบุรี ค่ายหลวงบ้านไร่จึงเป็น ค่ายหลวงแห่งที่ ๖ ในกรมของเสือป่า โดย สร้างขึ้นบนพื้นที่เดิมของวัดกัมมเกื้อยง ซึ่ง เป็นวัดร้าง ปัจจุบันมีเนื้อที่ทั้งหมด ๖๖๑๗ ตารางกิโลเมตร (๒๒ ไร่ ๓ งาน ๘ ตารางวา)

ม.๒ ปิน มาดากุส ได้ริที่จะจัดสร้างค่าย ถูกเลือกเพื่อระลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๐ ในฐานะที่ท่านเคยเป็นนักเขียน เสือป่ารับใช้ใกล้ชิดกับรัชกาลที่ ๖ เมื่อคราว ที่พระองค์เสด็จประพาส เป็นทอดพระเนตร ภายหลังมาของเสือป่า ณ ค่ายแห่งนี้ ทรงสร้าง ค่ายเสร็จในปี ๒๔๕๐ มีสถานที่สำคัญ ใกล้เคียงด้วย พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าพระบาท สมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเสด็จ แบบเสือป่า อาคารสวัสดิ์ดีบ้านไร่ เป็นอาคาร ที่สร้างขึ้นสำหรับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ และสมเด็จพระ บรมโอรสองค์ราชฯ สมามกุฎราชกุมาร เมื่อก่อตั้งมาเป็นประจักษ์ของเสือพระบรม ราชกุมารวชิรและค่ายหลวงบ้านไร่ในวันที่ ๑๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๕๑

ค่ายหลวงบ้านไร่ได้เปิดให้เป็นสถานที่ ออกค่ายสำหรับลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด จากโรงเรียนต่างๆ ทั้งในจังหวัดราชบุรี จังหวัดใกล้เคียง รวมทั้งกรุงเทพมหานคร ด้วย

ค่ายหลวง

มีถาวรวัตถุเป็นสำคัญของพระเจ้า อยู่ยง ๒๒๖๖ เป็นถาวรวัตถุของพระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ซึ่งพระองค์ทรงถูกเลือก เพื่อประเทศไทย โดยทรงเลือกสถานที่ของค่าย เพื่อสร้างเป็นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๐ ซึ่งวังวัดราช บุรีและค่ายหลวง กว้างขวางวิเศษ มีถาวร วัตถุพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวให้แก่วัดถูกเลือก เพื่อเลือกสร้างเสือป่า ทรงพระกรุณาโปรด เกล้าฯ ในพระตำหนักจำลอง (เดิม) และ เมืองจำลอง สุโขทัย ซึ่งพระราชวังดุสิต เพื่อเลือกทรงเลือกสร้างเสือป่า

สำหรับงานขึ้นมรดกของพระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและค่ายหลวงไปพระเกล้าฯ ให้ ใช้บริเวณพระราชวังมณฑลเจ้าบุรี สำหรับ ๖๖๖๖ เป็นที่ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ ไปพระเกล้าฯ ให้เป็นสถานที่ของพระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นค่ายหลวงพระราชวังมณฑล จันทรบุรี ในปี ๒๔๕๑ นับว่าเป็นค่ายหลวง แห่งแรก ของกรมไปพระเกล้าฯ ให้ขยาย บริเวณขึ้นมรดกออกไปจังหวัดราชบุรี จึง เกิดค่ายหลวงตามที่ตั้งของพระราชวังมณฑล ไป พระทัยอีกหลายแห่ง

พิกัดภูมิศาสตร์: $13^{\circ}43'00''$ $99^{\circ}51'36''$

งานเทศกาลองุ่นหวานและของดีดำเนินสะดวก

งานเทศกาลองุ่นหวานและของดีดำเนินสะดวก จัดขึ้นเป็นประจำช่วงปลายเดือนมีนาคมของทุกปี ที่วัดราษฎร์เจริญธรรม

(วัดลุ่ม) ตำบลดำเนินสะดวก อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี เพื่อส่งเสริมการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร ผลิตภัณฑ์ชุมชน และ

ประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวได้รู้จักวิถีชีวิตศิลปวัฒนธรรมของชาวสามฝั่งผ้าดำเนินสะดวกให้เป็นหัวใจแห่งพหุวัฒนธรรม

ภายในงาน นักท่องเที่ยวจะได้พบกับกิจกรรมการประกวดผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร เช่น องุ่นหวาน ผลไม้-ผักปลอดสารพิษ การประกวดลีลาการทำอาหารลาวพรวน การประกวดกล้วยเตี๋ยมเร็ว การประกวดทำ-ตำบ การประกวดร้องเพลงลูกทุ่ง การประกวดธิดาองุ่นหวาน การประกวดหุ่นขี้ผึ้งองุ่นหวาน การแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับองุ่นและพืชพรรณไม้ ขบวนพาเหรดสาวงามอู่น้ำเจ้าลั่นล้นยุค ออองเรือชมสวนไหว้พระ การจำหน่ายองุ่นพันธุ์ดี การแสดงศิลปวัฒนธรรม การแข่งขันกีฬาพื้นบ้านทรงม้า และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนพื้นบ้านของชาวดำเนินสะดวก

งานประเพณีกินข้าวห่อ

งานประเพณีกินข้าวห่อ ในภาษากระเหรี่ยง-โบวี่ว่า อั้งหมี่ถ่อ ในแต่ละหมู่บ้านจะจัดขึ้นในช่วงเดือนเมษายน ตามวิถีชีวิตเกษตรกรรม ที่อำเภอสามฝั่ง จังหวัดราชบุรี แต่ในส่วนของวันจัดงานนั้นแต่ละหมู่บ้านจัดงานระเพณีไม่ตรงกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อการเรียกรายได้ของผู้คนที่กระจัดกระจายห่อห่อเที่ยวไปในที่ต่าง ๆ ให้กลับมาอยู่กับเนื้อกับตัวในช่วงเดือนกันยายนี

งานประเพณีกินข้าวห่อเริ่มขึ้นในเวลากลางคืน โดยผู้อาวุโสของแต่ละครัวเรือนจะยกกระบุงสำหรับประกอบพิธีมาไว้ที่หัวบ้านใต้บ้าน จากนั้นจึงใช้ไม้คนข้าวและที่หิวกันไต่

เพื่อเรียกขวัญ ในขณะเวลานี้บรรดาคนรุ่นอื่นๆ ต่างก็ส่งเสียงส่ง ตะโกนเคาะปี่เพื่อช่วยเรียกขวัญให้กลับมามีความสุขความเจริญกระทั่งในเวลาดังกล่าว สมาชิกในครอบครัวจะตื่นมาเพื่อเตรียมตัวสำหรับการประกอบพิธีผูกพันเครือญาติ

ข้าวห่อ

เป็นอาหารคาวที่ทำประเพณีกินข้าวห่อ ชาวกระเหรี่ยง-โบวี่จะประกอบพิธีในช่วงเวลาเย็นแล้วนำไปต้มจนสุก แล้วจะรับประทานกับกระต๊าก ใช้สำหรับเป็นเครื่องประกอบพิธีและเลี้ยงแขกเพื่อญาติมิตรที่มาร่วมงาน

งานปอยขันโตกรวมใจไทยวน

งานปอยขันโตกรวมใจไทยวน เป็นงานประเพณีที่มีขึ้นเป็นประจำเดือนกุมภาพันธ์ ของบริเวณจังหวัดมณฑลบ้านบุรี ตำบลสุขบุรี อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณี รวมถึงเป็นการปลูกสร้างจิตสำนึกในการสืบสานวัฒนธรรมดั้งเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยวน

กิจกรรมภายในงานมีช่วงเช้าเป็นพิธีการ

เลี้ยงผีเสื้อ พิธีเซ่นไหว้บรรพบุรุษ หรือที่เรียกว่าบวบ มีโยธวาทิต และพิณปี่ ร่วมทำขบวนแห่โคมเป็นขบวนต้นไป เป็นกิจกรรมในภาคพื้นดิน มีการขับเลื่องพื้นโตก การแสดงพื้นเมือง หรือการประกวดประชันเพลงเสียงจ๊อชีวิตของชาวไทยวนลุ่มโคโรวาม

คู่ที่

จับฉลากก่อนเวลาเย็นค่ำ

ขันโตก

ขันโตก เป็นวัฒนธรรมการรับประทานอาหารแบบล้านนา โดยนำอาหารพื้นเมืองล้านนา มาทำเป็นอาหาร การดื่มสุรา การทำบุญ การทำทาน โดยนำข้าวสุกไปห่อด้วยใบตอง แล้วใส่กับเครื่องแกงที่ปรุงขึ้นใหม่ ทำเป็นถ้วย และใช้ถ้วยนี้ไปขอพรจากผู้หลักผู้ใหญ่ โดยให้มือทั้งสองข้างยกขึ้นสูงๆ แล้วโยนลงอีก แล้วนำเครื่องดื่มในถ้วยนี้ไปดื่มต่อไปเรื่อยๆ

ขันโตกมี ๔ อย่างคือ ขันโตกอาหาร ขันโตกสุรา และขันโตกดื่ม

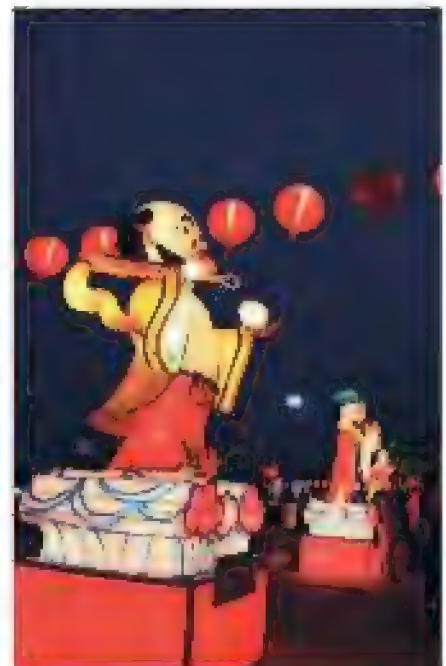
งานราชบุรี ไข่น้ำทาวน์

งานราชบุรี ไข่น้ำทาวน์ จัดขึ้น ณ บริเวณหน้าวัดท่าดินแดงแห่งชาติ ราชบุรี บนถนนริมริมหาดสะพานบวรเดช ในเขตเทศบาลเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี เพื่อร่วมเฉลิมฉลองเทศกาลตรุษจีน โดยทางจังหวัดราชบุรี ได้จัดสถานที่แสดงถึงไฮไลท์เป็นเวลา ๕ วันตลอดปีของกิจกรรมราชบุรี ไข่น้ำทาวน์

ได้มีการสร้างบรรยากาศของน้ำให้เป็นแบบวัฒนธรรมจีน มีทั้งการประดับโคมไฟ ขลุ่ยประตูละคร ขลุ่ยทำภาพลัทธิลัทธิของเมืองไทยมีกร ศาลเจ้าจีนของ

กิจกรรมนี้ดำเนินอย่างต่อเนื่องหลาย โดยเริ่มจากขบวนแห่ที่สวยงามในพิธีเปิดของปีนี้ ซึ่งมีการจัดถึงโดยบนเวทีด้วย

การแสดงถึงโดยคนน้ำ การแสดงตามพิธีจากศิลปินชื่อดัง การแสดงทางวัฒนธรรมจากต่างประเทศ การประกวดมิสเตอร์ไข่น้ำทาวน์ การประกวดคือน้อยไข่น้ำทาวน์ การประกวดหนุ่มน้อยไข่น้ำทาวน์ การแสดงรำราชบุรีและรำ และการแสดงฟูล แอ็คชั่น และอื่นๆอีก

จิปอะภักดิ์สถานบ้านคูบัว

จิปอะภักดิ์สถานบ้านคูบัว ตำบลคูบัว อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี ก่อตั้งขึ้น ด้วยความที่เมืองของ สร อุดม สมพร เดิมที เป็นชื่อเมืองบ้านคูบัว บ้านไร่ต้นมะม่วง ได้เกิดโครงการจัดสร้างจิปอะภักดิ์สถาน- บ้านคูบัว ด้วยความมุ่งหวังในแรงบันดาลใจ ดังกล่าว จิปอะภักดิ์สถานได้รับการบูรณะจาก คณะกรรมการวัดของสุวรรณคีรี ธนูปาต ให้อำเภอที่วัดไชยสงครามคีรี จัดสร้าง พิพิธภัณฑ์เมืองคูบัว

ภายในจิปอะภักดิ์สถานบ้านคูบัว มีการ จัดแสดงโบราณวัตถุ ศิลปะวัตถุประเภท ต่างๆ โดยจัดเป็นห้องๆ เช่น ห้องจัดแสดง ภูมิปัญญาสมัยทวารวดี ห้องจัดแสดงเครื่องมือทำมาหากิน เช่น เครื่องโถงนา เครื่องตัก สักและเหล็กได้ ห้องจัดแสดงงานศิลปกรรม ของคนในชุมชน ห้องจัดแสดงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยมา แสดงให้เห็นถึงมรดก ภาวสถานเกี่ยวกับเรือข้าว เรือไทย มา ห้องจัด

แสดงภูมิปัญญาทอผ้าไหม ห้องจัดแสดงผ้า โบราณ และห้องจัดแสดงชาติพันธุ์ในจังหวัด ราชบุรี

จิปอะภักดิ์สถานบ้านคูบัวได้รับรางวัล อุดมการณ์รวมใจร่วมใจเพื่อชาติ ครั้งที่ ๓ ประจำปี ๒๕๕๒ รางวัลโล่ดีเด่นประเภทองค์กร สถาบัน,ชุมชนและส่งเสริมการท่องเที่ยว

พิกัดภูมิศาสตร์ N13° 29' 231 E99° 50' 084

งานชวนคู่รักส่งตะวัน รักนิรันดร์วันวาเลนไทน์ บนยอดเขากระโจม

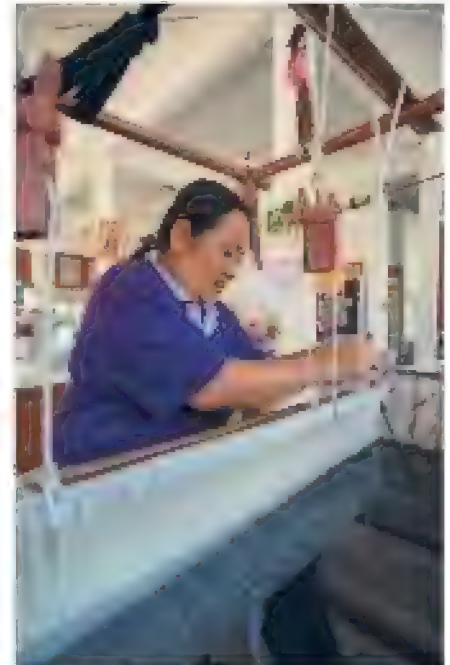
อำเภอส่วนหนึ่งได้ให้พื้นที่ยอดเขากระโจม
จัดกิจกรรม งานชวนคู่รักส่งตะวัน รักนิรันดร์วัน
วาเลนไทน์ บนยอดเขากระโจม ขึ้นทุกปี
ในวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นวันแห่งความรัก

คู่สมรสที่มีความประสงค์จะทะเบียนสมรสจะ
ได้อีกจะเข้าร่วมกิจกรรมสามารถลงทะเบียน
ได้ที่สำนักงานทะเบียนอำเภอสามฝั่ง ศรีธนา
ตรวจตอบเอกสารและดำเนินการจดทะเบียน

สมรส ภายในงานมีกิจกรรมบันเทิงต่าง ๆ
 อาทิ การแสดงของนักเรียน กลุ่มแม่บ้าน
 อบต.วิไลราชอง และกิจกรรมมอบดอกไม้

ชุมชนคนไทยวน

ชุมชนคนไทยวน เมื่อแรกเริ่มมีชาวขม
เข้ามาตั้งถิ่นฐานในพื้นที่จังหวัดราชบุรี
บรรพบุรุษชาวขมได้เข้ามาอาศัยอยู่บริเวณ
บ้านไร่สี ไร่สีของชาวขมมีลักษณะของ โกล์
ตัวเมืองราชบุรี แต่เมื่อผู้คนมากขึ้นก็ต้อง
ขยายพื้นที่เพิ่ม จึงได้เลือกพหุมาทางทิศ
ตะวันออกเฉียงใต้และสร้างบ้านใหม่บริเวณ
ตำบลกุยบุรีซึ่งเป็นตำบลที่มีคนชาวขมอาศัยอยู่
มากที่สุด และมีบางส่วนของบ้านไร่สีฐานที่
ตอนตะโกละเจดีย์หัก ย่างทอง ลอนแก้ว และ

ห้วยไผ่

ปัจจุบันมีประชากรเชื้อสายไทยวน ๓๐๕ คน
อยู่ในจังหวัดราชบุรีประมาณ ๕๐-๖๐๐ คน
ได้ทยอยอพยพมาตั้งถิ่นฐานตาม และประกอบ
กิจการของตนเองชาวไทยวน โดยจะเพาะปลูก
ข้าวปลูกผัก ซึ่งสามารถเพาะปลูกได้ทั้งใน
บ้านเรือน ไร่ไร่ของบ้าน และศูนย์ได้ประ
การทอดผ้าก๊วย แต่ก็มีมีการปรับเปลี่ยนไปตาม
ยุคสมัย

จากการอนุรักษ์วิถีชีวิตของชาวขมกุยบุรี

นี้เอง เป็นจุดเริ่มต้นที่ดี ให้ คนไทยวน สมพร
มีแนวความคิดที่จะบริหารจัดการอนุรักษ์
ภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมชาวไทยวนด้วย
ระบบพิพิธภัณฑ์ จัดให้เป็นโครงการจัดตั้ง
พิพิธภัณฑ์ชุมชนขึ้นม โดยใช้ชื่อว่า พิพิธภัณฑ์
สถานภูมิปัญญา และเปิดให้เข้าชมเมื่อ
พ.ศ. ๒๕๕๗

พิกัดภูมิศาสตร์ N13° 29' 231 E99° 50.084

ตลาดโคยกี

ตลาดโคยกี ตำบลเวียงเตา ตำบลบ้านเมือง อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี เป็นตลาดกึ่งบกกึ่งน้ำในช่วงบ่ายถึงค่ำ ทุกวันศุกร์ วันเสาร์ และวันอาทิตย์

คำว่า "โคยกี" เป็นภาษาจีนแต้จิ๋ว ไทย

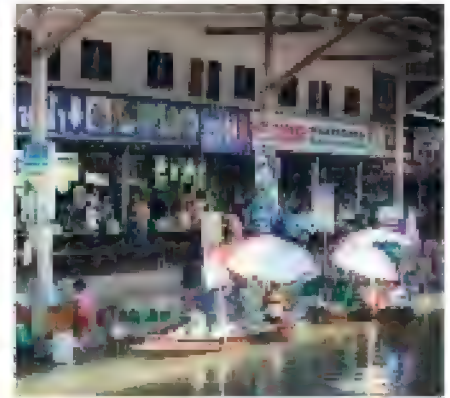
ไทย แปลว่า ตลาด และ "กี" แปลว่า จีน เมื่อรวมกัน ตลาดโคยกี จึงแปลว่า ตลาดจีน ตลาดนี้เป็นตลาดเก่า ในสมัยโบราณเจริญรุ่งเรืองมาก ในฐานะตลาดจีนน้ำ เมื่อทศวรรษที่ ๒๕๓๕ ทางการภาคตะวันตก เมื่อการ

คมนาคมทางน้ำไม่ได้รับความนิยม ตลาดโคยกีเดิมก็เริ่มเงียบเหงาตลอดทุกวัน

จนกระทั่ง พ.ศ. ๒๕๔๒ นายวิชัย บันทึมาพร นายกเทศมนตรีเมืองราชบุรี เห็นว่าตลาดเริ่มซบเซา จึงได้นำเรื่องเข้าปรึกษากับภาคราชการและชุมชนตลาดเก่า เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ทันสมัย ซึ่งผลสรุปแล้วภายใต้ชื่อ ตลาดเก่าโคยกีเย็นเย็น

ปัจจุบันตลาดไทยที่เปิดขึ้นอีกครั้งเมื่อวันศุกร์ที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๔ องค์กรให้ประชาชนได้สนใจและอยู่บริเวณตลาดเก่า ๓ ราชด้วยกันเป็นประจำทุกวันศุกร์ถึงวันอาทิตย์ ตั้งแต่เวลา ๑๕.๐๐-๑๙.๐๐ นาฬิกา ภายในตลาดมีสินค้าให้เลือกซื้อมากมาย ทั้งอาหาร คาว-หวาน ของใช้มากมาย รวมถึงงานศิลปะต่าง ๆ

พิกัดภูมิศาสตร์ K13°32'43S 99°49'30E

[illegible]

สุดท้ายมาถึงแบบทดสอบท้ายปีซึ่งนักเรียนได้มา
จากผลงานที่ฝึกสอนฝึกหัดขึ้นมาอยู่ที่ศาลของ
ตัวนักเรียน แล้วได้มาในรูปของพืชจากสิ่งมีชีวิต
มาสอนที่โรงเรียนจากพืชในโรงเรียนหรือพืชที่
ได้รับศึกษาจากจากที่อื่นมาขายขายมาให้นัก
คณบดีหรือคณบดีให้กรเห็นความหมาย
ตัวบ่งชี้ของพืชที่สอนที่โรงเรียน

พิกัดภูมิศาสตร์: N13°31'44 E99°57'34

ตลาดน้ำดำเนินสะดวกเก่า (คลองลัดพลี)

ตลาดน้ำเจ้าเป็นสะพานเก่า หรือคลอง
ลัดฟ้า ตำบลน้ำเป็นสะพานเก่า ตำบลน้ำเป็นสะพาน
จึงมีสะพานนี้ แต่เดิมคลองลัดฟ้า ชาวบ้าน
จะเรียกกันว่า ตลาดน้ำ หรือโรงเรียน
สมัยก่อน จะพาพาพาพาพา พาพาพาพา

[illegible]

คตธงอัครวชิร (คตธงอัครวชิร)

[illegible]

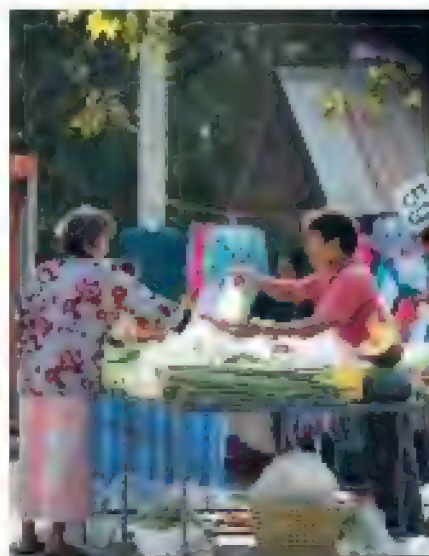
ตัวนั้น เรือแปะ เรือมาต และเรืออื่นๆ จอด
 ค้างแถวหน้าเรือประมงพื้นบ้านเป็นกิโลเมตร

ปัจจุบันหน่วยงานวิทยุวิทยุได้ร่วมมือกับมูลนิธิ
กัลยาณมิตรเพื่อฟื้นฟูชีวิตวิถีให้กับคนตกน้ำแห่งนี้
อีกครึ่ง โดสชาทำบ้าน การคนจะนะฝึก ผลไม้
ขนมหวาน และอาหาร ส่งให้ผู้ป่วยมาช่วย
นักช่วยเหลียวคนที่นี่ตั้งแต่เช้าจนถึงช่วงบ่าย

พิกัดภูมิศาสตร์: N13°31'32.4 E99°57'45.0

ตลาดเจ็ดเสมียน

ตลาดเจ็ดเสมียน

มีเรื่องเล่าขานต่อกันมา กันนานนับร้อยปี เรื่องพระธิดาองค์เดียวที่สาวงามพอจะหาได้ ก็ตกแก่พระราชาแห่งโพธิ์ทอง มีพระกนิษฐาคนหนึ่งมาขอแต่งงานได้ พระราชาเห็นพระธิดาองค์เดียวที่สาวงามพอจะหาได้ ก็ตกแก่พระราชาแห่งโพธิ์ทอง มีพระกนิษฐาคนหนึ่งมาขอแต่งงานได้ พระราชาเห็นพระธิดาองค์เดียวที่สาวงามพอจะหาได้ ก็ตกแก่พระราชาแห่งโพธิ์ทอง มีพระกนิษฐาคนหนึ่งมาขอแต่งงานได้

ตลาดเจ็ดเสมียน อยู่ในเขตตำบลเจ็ดเสมียน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี เป็นตลาดริมทางรถไฟที่คึกคักรุ่งเรืองมาช้านาน พื้นที่บริเวณตลาดเจ็ดเสมียนแต่เดิมเคยมีต้นจากเจริญใหญ่โตลงต้นอยู่ริมแม่น้ำแม่กลอง เป็นชุมพลหมายของตลาดเล็ก ๆ ไร่พ่อค้า แม่ค้า

ทางบกเอาสินค้ามาแลกเปลี่ยนกับสินค้าตลาดทางน้ำ มีเรือนแถวต้นเลี้ยว ตลาดกลางตลาดพอจับแหล่งพักพิงชั่วคราว

เมื่อเกิดการพัฒนามากขึ้น ต้นจากเจริญก็เล็กลง และปลูกสร้างที่พักคนขายไม้คองขึ้นขึ้นมา ตัวตลาดยังคงจับจุ่มน้ำเจ้าแม่โพธิ์มา

รถไฟมาขึ้น เรือนแถวขึ้นเต็มดูหรือจะไปตลาดใหม่ก็เป็นที่ตั้งของของคนทั้งสองฝั่งนี้ ปัจจุบันตลาดจะคับคั่งมากในช่วงเช้า ตลาดขึ้นต่ำขึ้นที่ของตลาดเจ็ดเสมียนคือ ไข่ไก่ หวาน มีไว้เอามากที่ของตลาดวัน เนื่องจากตลาดเจ็ดเสมียนถือเป็นแหล่งปลูกข้าวได้ใจ ซึ่งเป็นวัตถุดิบสำหรับทำไข่ไก่

พิกัดภูมิศาสตร์ N13°32'48" E99°49'26"

ถ้ำเขabin

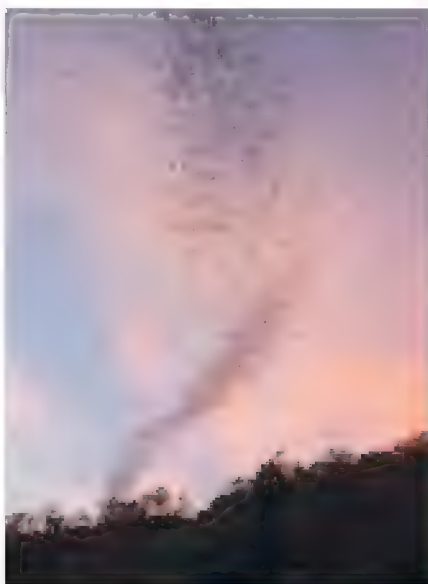
ถ้ำเขabin อยู่ในเขตอำเภอดงหินกอง อ่างทอง จ.อ่างทอง ภายในถ้ำมีไฟฟ้าพลังน้ำไหลผ่าน และถ้ำแห่งนี้ยังมีหินงอก หินย้อยที่สวยงาม

ถ้ำเขabin มีชื่อเดิมว่า ถ้ำเขabin เดิมทีเป็นถ้ำน้ำไหลผ่านหินงอก หินย้อยที่สวยงาม

ถ้ำเขabin มีชื่อเดิมว่า ถ้ำเขabin เดิมทีเป็นถ้ำน้ำไหลผ่านหินงอก หินย้อยที่สวยงาม

พิกัดภูมิศาสตร์: N13° 35.578' E99° 43.019'

ถ้ำค้างคาว (เขาสองพระ)

ถ้ำค้างคาว (เขาสองพระ) เป็นถ้ำขนาดใหญ่ มีค้างคาวอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก

ถ้ำค้างคาว

ถ้ำค้างคาว (เขาสองพระ) เป็นถ้ำขนาดใหญ่ มีค้างคาวอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก

ถ้ำค้างคาว (เขาสองพระ) เป็นถ้ำขนาดใหญ่ มีค้างคาวอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก

พิกัดภูมิศาสตร์: N13° 43.143' E99° 46.376'

ถ้ำจอมพล

ถ้ำจอมพล ตำบลจอมบึง อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี เดิมทีชื่อว่า ถ้ำขุนอินทประมูล พ.ศ. ๒๔๓๘ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ เสด็จประพาสถ้ำนี้ และทอดพระเนตรหินงอกหินย้อย มีลักษณะคล้ายรูปท่อน้ำตาลของ

หลวงพ่อโตสมัยเขื่อน จึงทรงโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามใหม่ว่า ถ้ำจอมพล ต่อมาถ้ำแห่งนี้ยังมีพระมหากษัตริย์เสด็จประพาสอีก ๒ พระองค์คือ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐

พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ซึ่งแต่ละพระองค์ได้ทรงจารึกถ้อยพระปรมาภิไธยย่อและพระนามาภิไธยย่อไว้ที่บริเวณแผ่นผาหน้าถ้ำ

ภายในถ้ำจอมพลมีถ้ำารกว้าง ๓๐ เมตร ยาว ๓๐๐ เมตร มีลักษณะรูปร่างหลายรูปร่างแบ่งเป็น ๓ ส่วน ส่วนแรกเป็นห้องโถง ไม่มีหินงอกหินย้อยมากนัก ส่วนที่สอง มีหินงอกหินย้อยที่ไม่มีที่เดินลงไป เช่น สารคิลา ลอยระย้า แฉกเขลิ ผาวิจิตร หินงอกหินย้อยชัชควาวิจิตรนั้นจะเป็นที่มาของชื่อถ้ำจอมพล ส่วนสุดท้ายทางด้านในสุดของถ้ำเป็นห้องโถงที่มีเพดานที่เพดานเป็นเพดานโค้ง มีแสงส่องลอดลงมาจากเพดานที่ประดิษฐานพระพุทธรูปปางลีลา นอกจากนั้น บนถ้ำอีกด้านหนึ่งก็ประดิษฐานพระพุทธรูปปางไสยาสน์

พิกัดภูมิศาสตร์ N13° 37' 604 E99° 16' 605

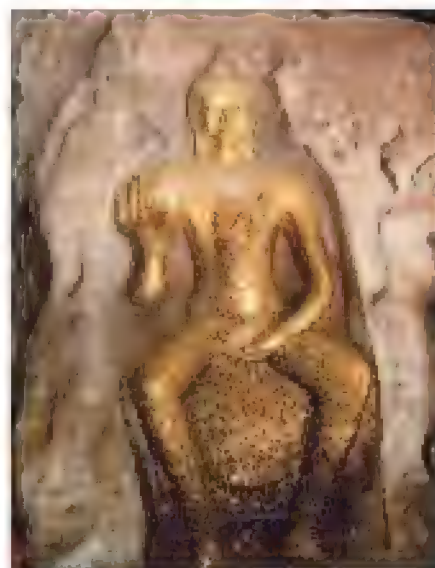
ถ้ำพระนอน (เขาช่องพรม)

ถ้ำพระนอน ตั้งอยู่ตำบลบ้านโคกโพธาราม จังหวัดราชบุรี หรืออีกนามบ้านเขื่อนเก่า ถ้ำพระเป็นถ้ำที่ลึกลับ ภายในถ้ำประดิษฐานพระพุทธรูปปางนอนองค์ใหญ่ กว้าง ๕ เมตร และพระพุทธรูปปางเขมิตถา นอนองค์

ที่ตั้ง เขาช่องพรม/ เขาคันดาว
(เขาช่องพรม)

พิกัดภูมิศาสตร์ N13° 43' 543 E99° 46' 376

เป็นคำขวัญประจำจังหวัดตากว่า ๖๐ ปีแล้ว โดย
มีคำขวัญทั้งหมด ๓๓ คำ เป็นรูปแบบอักษรตัว
ใหญ่ให้กำเนิดมาจากราศีสิบสองเดือนใช้โดย
พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗
พระมหากษัตริย์สยามในสมัยที่ทรงดำรงตำแหน่ง
สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณสมเด็จพระสังฆราช
สกลมหาสังฆปริณายก

[illegible]

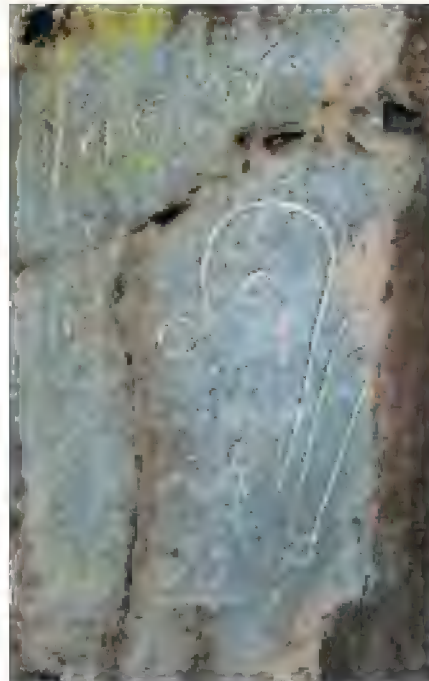
ในศาสนาอิสลามมีการทวงตัสลีล (จะพูดว่าพูด-
หัดรวมอยู่ที่ ละหมาด) ซึ่งขณะทวงก็ตั้งรับเป็น
พระชนกสลักเป็นต้นแบบใส่ต่อกันเป็น
รูปปึกคอก พระเนตรไปน พระนวลีคนบน
พระโอษฐ์นบน จะพจนนพระเศพาโพธิ์
มีรัศมีเป็นรูปตลกบัวตม

นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังได้ดำเนินโครงการ
ช่วยเหลือสังคม อาทิ การบริจาคเงินช่วยเหลือผู้ประสบภัย

แสดงประกอบละคร ณ บริเวณสวนสาธารณะ ๓๒
ระหว่างพุทธศักราชที่ ๑๑-๑๓ พบเคียงกัน
ประจักษ์โดยพระเศียรแก้วมณีรัตนนิล
ทิศาอยู่ สันนิษฐานว่าแสดงถึงกษัตริย์
ที่ยิ่งใหญ่ของราชวงศ์

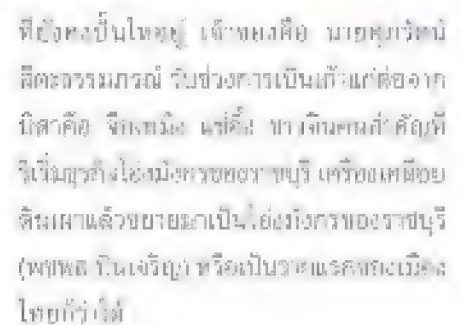
អំពី ៖ ផលិតផលក្រុមហ៊ុន

พิกัดภูมิศาสตร์ N13° 34.450 E99° 46.603

ถ้าส. ลักร. ตำนานลัทธิธรรมเสน. อ้างเอา
โพชฌาณ. จิวพัตถก. พญ.จิ. เต็มบริบทว่า. ถ้า
พญ.อนันต.ให้ส.ก. พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้า
เจ้าอยู่หัว. รัชกาลที่ ๔. เสด็จประพาสบ้านแห่งนี้
คราวเสด็จพระราชดำเนินกลับจากเมืองพญ.จิ.
เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๒. คือฉะ พ.ศ. ๒๔๕๒
พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
รัชกาลที่ ๕. ก็ได้เสด็จประพาสที่ ส.จิ. และ
ทรงจารึกอักษรพระปรมาภิไธย ๒๒. จ.ปร.
จ.ศ. ๑๑๑. ไว้ที่ผนังบ้านเก่า. พระอริยวงศ.ได้
พระราชทานนามใหม่ว่า. ที่ ส.ลักร. ส.ลักร.จน
นั้นต่อมา. พ.ศ. ๒๔๖๒. ได้มีการสร้างวัด
กัลยาณิศาที่ถนนเดิมดังภาพหน้านี้

พิกัดภูมิศาสตร์ N13° 30.748 E99° 44.210

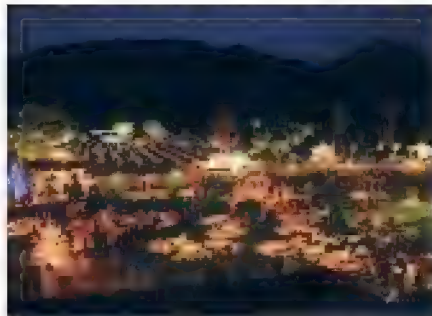

ปัจจุบันโรงงานทำของได้มีการประยุกต์และพิจารณาสิ่งอื่นเพื่อทำให้ทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยหลายสิ่งของเริ่มและรูปแบบพิถีพิถันมากขึ้น ทั้งใส่ กระดาษต้นไม้ ดอกไม้ ถิ่นอาศัย อุปกรณ์ประติมากรรมและประติมากรรมที่ทันสมัย

เครื่องเคลือบดินเผาประเภทนี้ โดยเฉพะ
โถงและไหโบราณ ๆ และป็นหนึ่งในไม่กี่ชนิดที่

พิกัดภูมิศาสตร์: N13° 32' 49.6" E99° 48.560"

เทศกาล Candles in the winter romantic Arts Festival

ทุกวันที่สองวันของเดือนธันวาคม ณ หักเกอ ส่วนสี่ จังหวัดราชบุรี ในพื้นที่ของ The scenery vintage lamp หรือ The scenery festival และบริเวณตลาดเช้า จะมีการจัดเทศกาลจุดโคมเทียนขึ้นภายใต้ชื่องานว่า candles in the winter romantic Arts festival

การจัดงานเน้นการแสดงผลงานศิลปะ เทียนเป็นหลัก เช่น มีการแสดงบนสื่อประจุเทียน ขี้ผึ้งเป่าแก้ว ขี้ผึ้งประดิษฐ์ สกรวนเทียน ประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผาจาก แก้วทองไข่ โรงงานผลิตโคมเทียนกับระจำ จังหวัด ภูมิปัญญาแกะสลัก เทียนหลากหลาย

สนุกกับชิงช้าสวรรค์ ขนฟานิมตัวรถจากไม้ ซึ่งมีพณธรรมาชาติ รวมถึงบูธเกษตรโดมพื้นบ้าน แบบอังกฤษ (English Country)

ในส่วนของการอาหาร นักท่องเที่ยวสามารถ กับเครื่องดื่มอาหารหลายรายการ ทั้งอาหาร พื้นบ้านรสชาติ และอาหารนานาชาติ เช่น สลัดบาร์ เฟรนช์ฟราย มักเก็ต ได้อร่อย สบายท้องดี บาร์บีคิว เค้กหลากหลาย และ ไอศกรีมรสผลไม้ ชีสนิ่มพร้อมดื่มสามารถ เลือกกับประทานอาหารที่ชอบได้ตลอดวัน ทางเดิน

คู่มือ โรงงานน้ำชาได้

ธารน้ำร้อนบ่อคลึง

ธารน้ำร้อนบ่อคลึง ตำบลสามโก้ อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี เป็นบ่อน้ำพุร้อนธรรมชาติตั้งอยู่กลางป่าดงหุบเขาตะวันตก

มีอุณหภูมิประมาณ ๔๐-๔๕ องศาเซลเซียส เหมาะสำหรับการบำบัดเพื่อเป็นธารน้ำร้อน เดิมเคยเป็นเขตตั้งป่าหิมพานต์เมืองแก้ว

การแช่น้ำพุร้อน

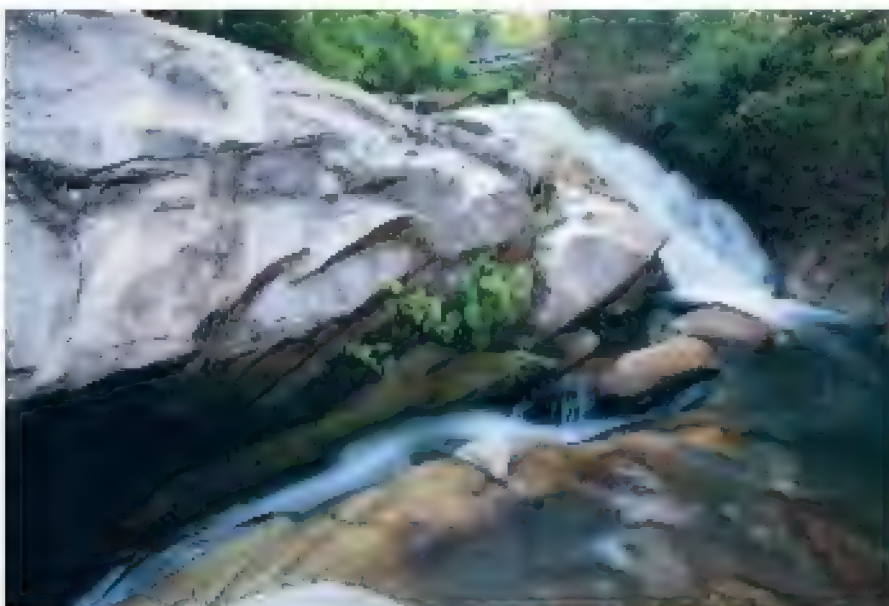
เป็นสถานที่พักผ่อนที่สมบูรณ์แบบสำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการพักผ่อนและผ่อนคลายหลังจากการเดินทางที่เหนื่อยล้า การแช่น้ำพุร้อนที่นี่สามารถทำได้ทั้งกลางแจ้งและในอาคาร

จะมีบ่อน้ำร้อนบ่อคลึง เมื่อหมดลมหายใจจึงได้ใจกับ การพัฒนาขึ้นเป็นที่พักผ่อนเพียง ๑ ชั่วโมง บริเวณที่อาบน้ำร้อนทำเป็นบ่อปูนบุกระเบื้อง มีทั้งเก้าอี้และที่นอน มีบริการให้เช่าชุดสำหรับอาบน้ำ และท่ามกลางการชมค่าน้ำพุร้อนที่น้ำร้อนสุดชื่นมื่นก็มีทางเดินให้ขึ้นไปดูได้

พิกัดภูมิศาสตร์ N13°31'26.099" 14.689

น้ำตกเก้าชั้น (น้ำตกเก้าโจน)

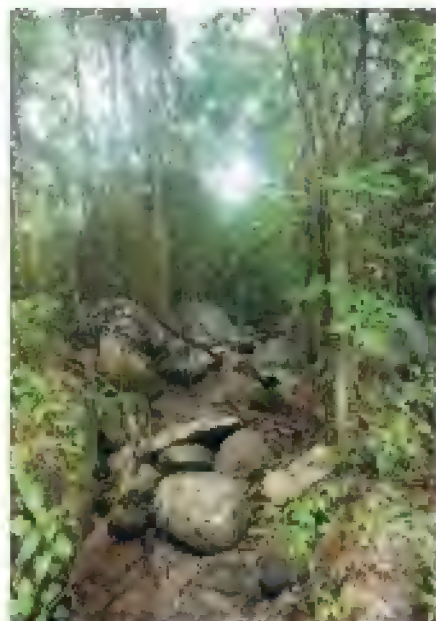
น้ำตกเก้าชั้น ตำบลบ้านฉางปราง อำเภอสว่างวีระ จังหวัดราชบุรี เป็นน้ำตกชั้นลดหลั่น มีต้นน้ำเกิดจากป่าเขาบริเวณเขาชะนางศรี ชาวบ้านแถบนั้นเรียกว่า น้ำตกเก้าโจน มีทั้งหมดเก้าชั้น น้ำตกชั้นที่ ๙ เป็นชั้นที่สวยงามที่สุด

เพราะมีหน้าผาสูงใหญ่ มีถ้ำหินถ้ำค้างคาว และเป็นช่วงฤดูฝนจะมีน้ำหลากมาเต็มหน้าผาใหญ่

ดัดแปลงจาก: ๙53° 31' 44.05" 14 350

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินตามคำเชิญของพระบรมมหาราชวัง ได้พระราชทานชื่อใหม่ไว้ว่า น้ำตกเก้าชั้น ตามลักษณะของน้ำตกขนาดใหญ่ที่มี ๙ ชั้น และโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งชื่อให้ตกแห่งนี้รวมอยู่ในโครงการอุทยานแห่งชาติ-เทือกเขา สยามพระราชทานนามว่าอุทยานแห่งชาติ-ราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อเป็นสัญลักษณ์และทิวทัศน์ในเขตป่าเขื่อนดิน

น้ำตกซับเตย

น้ำตกซับเตย ตำบลป่าหวด อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ห่างจากตัวอำเภอบ้านคาประมาณ ๒ กิโลเมตร เป็นน้ำตกที่มีต้นกำเนิดในพื้นที่ป่าในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่ น้ำภาชี ซึ่งมีพื้นที่ติดกับพื้นที่ป่าเรณูอีก

กับพื้นที่ป่าสภาพร่ม ๆ สำหรับน้ำตกแห่งนี้เป็นน้ำตกที่มีทั้งหมด ๔ ชั้นด้วยกัน โดยเส้นทางจากชั้นแรกไปจนถึงชั้นสุดท้าย จะผ่านไปตามพื้นที่ป่าที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยพืชพันธุ์ไม้ มีระยะทาง

๒ กิโลเมตร

จุดที่
เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่ น้ำภาชี
พิกัดภูมิศาสตร์ N 13° 23.844 E 99° 22.741

น้ำตกผาแดง

น้ำตกผาแดง อำเภอสามเงา จังหวัดราชบุรี น้ำตกขนาดเล็ก ๑๓ ชั้น มีต้นน้ำจากถ้ำยี่สิบตา ซึ่งเป็นถ้ำห้วยที่มีต้นกำเนิดจากลำห้วยเล็ก ๆ หลายสายบนเขากระโจนไหลมารวมกัน เหนือป่าดงดิบไปลงลงเป็นแอ่ง

แรวดงแฟ้มและดิบทุกปีมีการทำเหมืองแร่เมื่อปี ๒๐๐๘ ปี การเดินเท้าสู่ต้นน้ำตกกระโจนจะผ่านเข้าไปในป่าดงดิบและป่าดิบชื้น ในหุบเขาจึงมีอากาศชุ่มชื้น และเดินสู่ต้นน้ำตกโดยการเดินลง จะเห็นน้ำตกไหลผ่านแอ่งหิน

ลงสู่แอ่งน้ำเบื้องล่าง หินมีลักษณะเด่นอยู่ที่มีหินที่เป็นเส้นตรงจากตะกอนดินเกาะติดอยู่กับแผ่นหิน น้ำตกผาแดงไม่เหมาะที่จะเล่นน้ำ เพราะตามหน้าผาและแอ่งหินมีความสูงชัน พิกัดภูมิศาสตร์ N 13° 34.301 E 99° 11.412

น้ำตกห้วยสวนพลู เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่ น้ำภาชี

น้ำตกห้วยสวนพลู อยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่ น้ำภาชี ตำบลบ้านคา อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี แนวเส้นทางไปด้วย

เส้นทางขึ้นที่ยังคงสภาพสมบูรณ์ มีบริเวณการพลาญเขตรอง ๕ ไร่

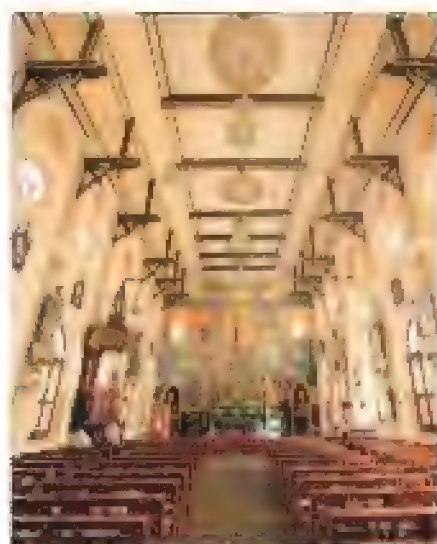
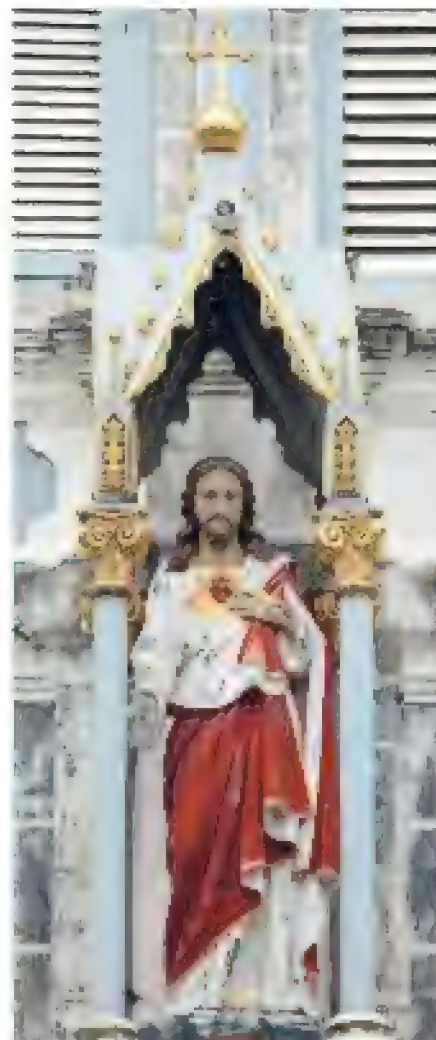
จุดที่
เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่ น้ำภาชี
พิกัดภูมิศาสตร์ N 13° 18.625 E 99° 23.803

[illegible]

พิกัดภูมิศาสตร์: N13° 48' 340 E 99° 55' 679

ตะวันออก-กลาง มีพื้นที่อยู่เป็นแนวยาวเฉพาะพื้นที่ฝั่ง
น้ำจืดที่ใหญ่ที่สุดตามภาคตะวันตกด้วย โดยมี
พื้นที่ถึง ๑,๓๔๔ ตารางกิโลเมตร (๒๑๐ ไร่)
ส่วนนิคมชลประทานส่วนใหญ่เป็นไปจนละแวก

โบสถ์คริสต์พระหฤทัย

วัดพระหฤทัย หรือวัดเพลง เป็นวัดคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก ตำบลวัดเพลง อำเภอวัดเพลง จังหวัดราชบุรี มีอายุกว่า ๑๐๐ ปี สร้างในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๓ โบสถ์หลังแรกสร้างด้วยไม้ ต่อมาคุณพ่อคาร์โด เปติ ชาวฝรั่งเศสได้สถาปนาใหม่เพื่อให้มั่นคงเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๗ สร้างตามสถาปัตยกรรมแบบกอธิค โครมอลแบบและสร้างเสร็จในปี ๒๔๘๖ มีการจัดงานฉลอง ๑๐๐ ปีเมื่อวันเพ็ญ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๖

สถาปัตยกรรมกอธิค(Gothic architecture)

สถาปนิคชาวฝรั่งเศสเป็นผู้คิดแบบแผนสถาปัตยกรรม ๑๑ ได้ริบความนิยมของสควารที่ ๑๑ เกิดเรียกชื่อว่า แบบฝรั่งเศส (Opus Francigenum) พจนานุกรมไทยคำวลีไทย คำว่า กอธิค เรียกชื่อกับดคนแปล อนุศาสน์คริสตจักรนิกายโรมันคาทอลิกเป็นอภยการแบบกอธิค มีลักษณะเด่นไว้กับกอธิค การใช้โค้งแหลม เพดานพื้นและสัณนิษฐานเปิด เช่น ประตูหน้าต่างเป็นรูปโค้งแหลม

พิกัดภูมิศาสตร์ N13° 27' 48.0 S99° 53' 23.9

โป่งยุบ

โป่งยุบ ตำบลท่าแค อำเภอสามเงา จังหวัดราชบุรี ลักษณะของพื้นที่เป็นที่ราบ แต่ถูกกระแสน้ำใต้ดินกัดกร่อนทำให้ดินด้าน ขอบหรือตลิ่งเกิดเป็นหน้าผา แหล่งสาธิตตะกอน ผ่านบ่อบาดาล หรือถ้ำที่โป่งยุบเป็นทางบ่อ และดินเหนียวที่มีลานหินรองรับชั้นตะกอน น้ำฝนที่ไหลเขาเข้าทำให้ไหลลงแหล่งน้ำเล็กๆ

โป่งยุบจังหวัดราชบุรีมีลักษณะคล้ายแพะ - เมืองมีแม่น้ำเล็ก ๆ มาก มีพื้นที่ไร่ ๓๐,๐๐๐ ตารางเมตร (๑๐ ไร่) ประมาณ ๑.๕ สนามฟุตบอล โป่งยุบเป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการ ศึกษาในเรื่องการเกิดฐานของเขารูปนก หรือหิน

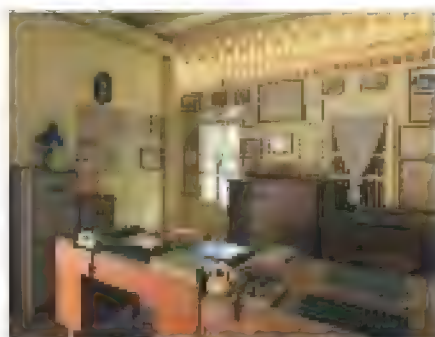
พิกัดภูมิศาสตร์ N13° 30.759 E99° 21.379

พิพิธภัณฑ์ชุมชนหลวงสิทธิ์

ชุมชนสิทธิ์หลวงเป็นชุมชนที่มีวิถีชีวิตแบบโบราณ โอบล้อมด้วยธรรมชาติที่สวยงาม เป็นแหล่งค้าขายและการเกษตรกรรมของชุมชนดั้งเดิมของเมืองสิทธิ์หลวง ซึ่งมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของชุมชนสิทธิ์หลวง ซึ่งมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของชุมชนสิทธิ์หลวง ซึ่งมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของชุมชนสิทธิ์หลวง

พิพิธภัณฑ์ชุมชนหลวงสิทธิ์ ตำบลท่าแค อำเภอสามเงา จังหวัดราชบุรี ในอดีตเรียกว่า บ้านหลวงสิทธิ์ เป็นวัดร้างที่มี

ลักษณะสถาปัตยกรรมแบบล้านนา มีพื้นที่สร้างพื้นที่โบราณสถาน ๕ ไร่ ๓ งาน ๓๐ ตารางวา ในอดีตเป็นพื้นที่ของของหลวงสิทธิ์หลวง

มีเนื้อที่ทั้งหมด ๕ ไร่ ๓ งาน ๓๐ ตารางวา โดยได้เป็นสำนักงานใหญ่ ที่ติดต่อ และรวบรวม ข้อมูลต่างๆ ทั้งด้านศิลปวัฒนธรรม และด้านอื่นๆ ของชุมชนสิทธิ์หลวง ซึ่งมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของชุมชนสิทธิ์หลวง

ปัจจุบันอาคารของหลวงสิทธิ์ที่พิพิธภัณฑ์ได้บูรณะปรับปรุงเรือนไม้สักแห่งนี้ให้มีสภาพมั่นคงแข็งแรงและอยู่ในสภาพเดิม และทำเป็นพิพิธภัณฑ์ที่มีลักษณะสถาปัตยกรรมล้านนา

พิกัดภูมิศาสตร์ N13° 48.514 E99° 52.535

พิพิธภัณฑ์ทหารช่าง

พิพิธภัณฑ์ทหารช่าง อยู่ในกรมทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี ตำบลพงสวาย อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี จัดตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๓ เพื่อเป็นศูนย์รวมประวัติศาสตร์ โดยเริ่มก่อตั้งอาคารพิพิธภัณฑ์ชั่วคราวขึ้น ๑ หลัง บนสนามทหารช่างตอนเหนือได้มอบวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือช่างที่ชำรุดแล้วให้กับ

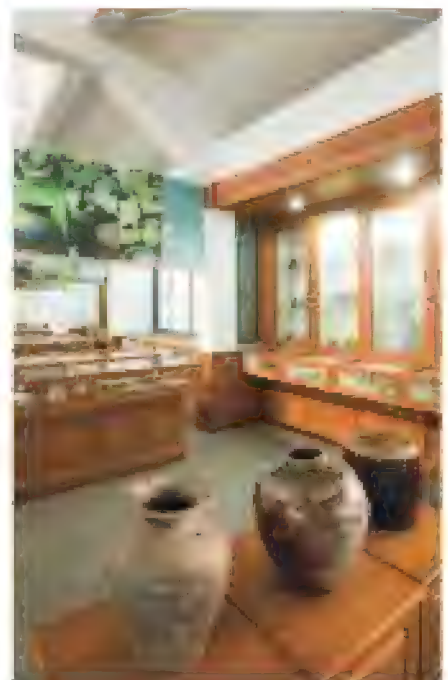
พิพิธภัณฑ์ จนทำให้พื้นที่เดิมคับแคบ จึงได้ขยับขยายเพิ่มเติมออกไป ต่อมาได้มีการปรับปรุงอาคารจัดแสดง ซึ่งเป็นอาคาร ๒ ชั้น ทำด้วยพื้ดินลูกรังสีเทาเรียบปูกระเบื้องสีเทาของทหารช่าง ในปลาย พ.ศ. ๒๕๓๖ ได้มีการปรับปรุงพิพิธภัณฑ์อีกครั้ง โดยแยกบริเวณภายนอกอาคารเพื่อจัดแสดงรถถังไทย

พิพิธภัณฑ์ทหารช่าง แบ่งลักษณะการจัดแสดงออกเป็น ๒ ส่วนคือ พิพิธภัณฑ์กลางแจ้ง และพิพิธภัณฑ์ภายในอาคาร ได้แก่ อาคารพิพิธภัณฑ์ ๒ ชั้น (อาคารจัดแสดง) จัดแสดงประวัติการ ต่อเป็นมาของการทหาร รวบรวมเครื่องมืออาวุธยุทโธปกรณ์ประจำหน่วยทหารช่างบุคคลสำคัญ เครื่องแบบของทหารช่างในอดีต เครื่องมือช่างบางส่วน อาวุธปืนโบราณ อาวุธปืนสมัยใหม่ จัดแสดงเกียรติประวัติของนายทหารช่างที่สร้างชื่อเสียงแก่เหล่าทหารช่าง และอาคารโถงเด็ก (อาคารรูปตัว Y) จัดแสดงผลงานของทหารช่าง ๒ เช่น ประวัติเจ้ากรมการทหารช่างตั้งแต่คนแรกจนถึงปัจจุบัน ผลงานของทหารช่างที่เคารพพัฒนาประเทศ และผลงานของทหารช่างที่ช่วยช่วยเหลือประชาชน เป็นต้น

พิกัดภูมิศาสตร์ N13° 32' 66.0" E99° 49' 55.4"

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดม่วง

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดม่วง ตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี เริ่มจัดตั้งขึ้นโดยสภาวัฒนธรรมพระครูธรรมวิฑูรกิจ หรือท่านพระยาวิมล เกจิอาจารย์วัดม่วง ท่านเป็นกุศโลบายของวัดตุลิ่งของโบราณ จึงร่วมกับชาวบ้านวัดม่วงได้ทำร่วมกันเก็บสะสมของโบราณเก่าแก่ที่รับมา พระพุทธรูป สำหุ่ยพันปี เครื่องใช้ต่าง ๆ ส่วนใหญ่เป็นวัตถุสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา ตลอดจนสิ่งของเครื่องใช้พื้นบ้านที่เกี่ยวข้องกับ

ความเป็นมาและวิถีชีวิตชาวอยุธยาบ้านม่วงไว้เป็นจำนวนมาก

การจัดแสดงแบ่งออกเป็น ๒ ส่วนคือ เรื่องราวเกี่ยวกับหมู่บ้านมาดอง เรื่องของสังคมวัฒนธรรมท้องถิ่น เรื่องบ้านม่วงกับภูมิปัญญาท้องถิ่น วิถีชีวิตชาวบ้านที่สัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม รวมทั้งการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงในชุมชนบ้านม่วงและท้องถิ่นใกล้เคียง

พิกัดภูมิศาสตร์ N13°46'20.999°E0 ๐10

พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติและแห่งชาติ จันทบุรี ตั้งอยู่
บนถนนนครไชยศรี ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง
จันทบุรี ซึ่งประวัติจันทบุรี มีการตั้งนิคมวัดศกาว
มาช้านานในอาณาจักรพื้นเมืองวิถีชีวิตของชน
ให้เป็นศูนย์ศึกษาจันทบุรีอันแตกต่างแห่งชา
วและเข้าใจทางด้านการปกครองและวัฒนธรรมของชาติ
ดินแดนของกาวพัฒนา ก้าวไกล เพื่อพัฒนาชุมชน

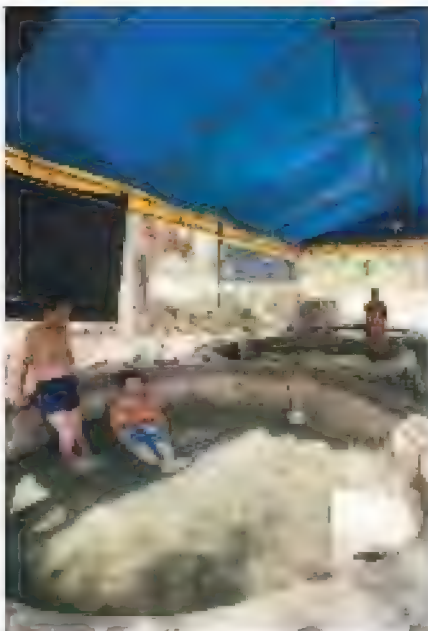
สมัยใหม่ จัดแสดงทั้งงานศิลปะร่วมสมัย
วัฒนธรรมพื้นบ้าน ชาติพันธุ์วิทยา และแหล่ง
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม และธรรมชาติ
ที่สำคัญของจังหวัด ซึ่งได้แบ่งเรื่องราวด้าน
ตามลักษณะของท้องที่จัดแสดง รวม ๓๐ ห้อง
ดังนี้

ห้องที่ ๑ ทางนิทรรศน์ จัดแสดงแพลงก์ตอน
ทรัพยากรธรรมชาติ ปะการังหิน หิน แร่ และ
รูปจำลองสัตว์ทะเลบริเวณประเทศของจังหวัด
ราชบุรีและจังหวัดใกล้เคียง ห้องที่ ๒ สมัย
ก่อนประวัติศาสตร์ จัดแสดงร่องรอยของหลักฐาน
ก่อนมนุษย์ในยุคแรก ๆ ที่มีกระดูกสัตว์และ
เครื่องมือหินในบริเวณจังหวัดราชบุรี ห้องที่ ๓ สมัย
ทวารวดี จัดแสดงร่องรอยของวัฒนธรรม
ทวารวดีที่พบในจังหวัดราชบุรีในอำเภอพุทธ
ศตวรรษที่ ๑๒-๑๕ ห้องที่ ๔ สมัยลพบุรี จัด
แสดงร่องรอยหลักฐานของวัฒนธรรมทอ
ไมลาย หรือลัทธิขงจื๊อที่พบในสมัยลพบุรี
๕ กบฏ ซึ่งรวบรวมในจังหวัดราชบุรีในช่วง

พุทธศตวรรษที่ ๓๐-๓๕) หนังสื ๕ ฉบับ
อยุธยา จัดแสดงเรื่องราวจังหวัด อยุธยาใน
สมัยอยุธยา (ระหว่างพุทธศตวรรษที่ ๓๐-
๓๕) หนังสื ๑ ฉบับวัดมหาโกสสินาริ จัดแสดง
เรื่องราวเกี่ยวกับจังหวัดราชบุรีในช่วงสมัย
รัตนโกสินทร์ (พ.ศ. ๒๒๘๕-๒๔๗๕) หนังสื
ที่ ๓ ราชบุรีวันนี้ จัดแสดงภาพในปัจจุบัน
ของจังหวัดราชบุรีทั้งทางด้านการเมืองการ
ปกครอง การสังคม การเศรษฐกิจ การการ
การประกอบอาชีพ หนังสืที่ ๔ วัฒนธรรมพื้นบ้าน
จัดแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับประเพณี งามเป็น
มา วิถีชีวิตและสิ่งของเครื่องใช้ที่สำคัญของ
ชนกลุ่มต่าง ๆ ที่ตั้งถิ่นฐานอยู่อาศัยในจังหวัด
ราชบุรี หนังสืที่ ๕ ไชยเมือง จัดแสดงตัวอย่าง
ผลิตภัณฑ์และกรรมวิธีการผลิตเครื่องเคลือบ
ดินเผาและไชยเมือง หนังสืที่ ๑๐ กีฬา จัด
แสดงเรื่องราวของนักกีฬาที่ห้ชื่อเสียงให้
จังหวัดราชบุรี

พิกัดภูมิศาสตร์: 13° 32.462' 99° 49.059'

พุน้ำร้อนโป่งกระทิง (อุทยานแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติไทยประจัน)

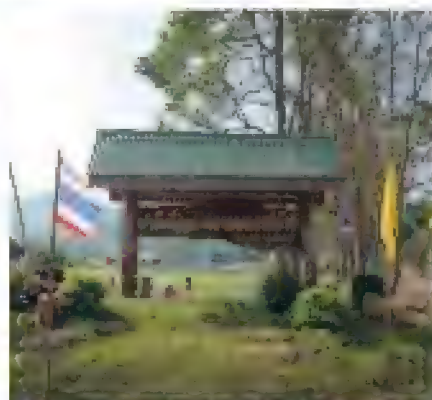
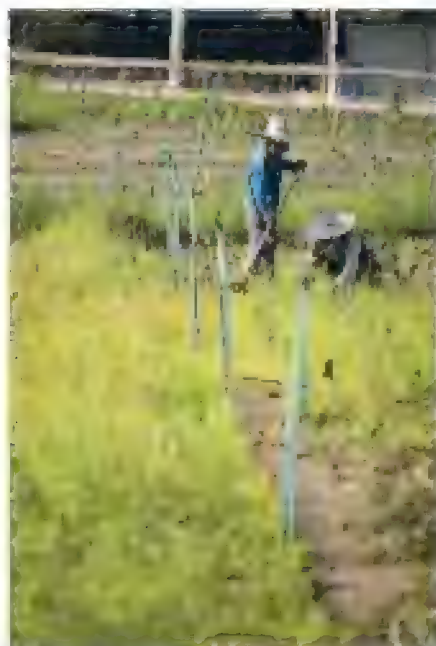
หมู่บ้านไผ่ไร่เกาะช้าง ตำบลบ้านช้าง อำเภอ
บ้านคา จังหวัดราชบุรี เป็นบ่อน้ำร้อนแบบบด
ลาวาขนาดเล็ก เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ
๘ เมตร ครอบคลุม ๑๕ องศาเหนือถึง
ทิศตะวันออกของบ่อน้ำร้อนนี้คือ เมื่อคนมือจะทำไม้
เกิดเสียง ส่งผลให้มีฝนตกตามฤดูกาลในบริเวณ
นั้นบ่อย ซึ่งฝนตกจะขึ้นต้นบริเวณบ่อน้ำร้อน

เมื่อมีคลื่นเสียงกวาดพัดมาด้วย ก็ไม่พอ
 ความสับสนก็ใหญ่โตขึ้นจนเมื่อเกิดการ
 ตั้งไฟไหม้และตลกร้ายขึ้นเสีย

แต่เมื่อพูดถึงโรงโม่ มีลักษณะเด่นไว้ที่โม่ดิน
มีปริมาณเยอะกว่าพื้นที่ขุด โม่ดินที่เก่าแก่บางคัน
และเก่าๆซะแล้ว แต่มีปริมาณผลผลิตสูง
จนบางครั้งจะขาด และแช่ โม่ดินพวกนี้ใช้
กันมานานแล้วๆ ถ้าหาซื้อยากขึ้นเรื่อยๆแล้ว
ก็อาจจะขาดควรรองไปแช่ในน้ำเย็นที่ขุดอยู่บริเวณ
ใกล้เครื่องที่โม่ดินลง เจ้าหัวทะเลแฉะพวกนี้
ค่อนข้าง เพื่อไม่ให้รากคานได้ไปจับยึดหลุม

พิกัดภูมิศาสตร์: N13° 32' 49.6 E99° 49' 58.9

ฟาร์มตัวอย่างตามแนวพระราชดำริ บ้านบ่อหวี

ฟาร์มตัวอย่างตามแนวพระราชดำริ บ้านบ่อหวี ต.กุดตะบูนวารี อ.เกษตรวิสัย จ.ยโสธร ราชบุรี จัดตั้งขึ้นตามพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ เพื่อเป็นแหล่งผลิตอาหารและเผยแพร่ความรู้ด้าน

การเกษตร แหล่งผลิตผลไม้ปลอดสารพิษตามโครงการอินทผลุฑบำเพ็ญประโยชน์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยเปิดให้ผู้สนใจเข้าชมแปลงเกษตรอินทรีย์ สักละผลผลิตตามวันเวลาที่ ๑.๓๕ ต.ราชวิสัยเขต (๒๑๓ ไร่) บนสภาพเนินเขา มีทั้งแปลงไม้ผล แปลงพืชผักกึ่งใบ แปลงพืชไร่ โรงเรือนเพาะเห็ด บ่อเลี้ยงปลา โรงงานสัตว์ปีก ไก่เลี้ยงของพระบาท และโรงเลี้ยงหมูจันทน์ ผลผลิตที่ได้ส่วนใหญ่จะส่งไปขายแก่ตลาดสดภายในเมืองราชบุรี รวมทั้งให้เกษตรกรในพื้นที่มาเรียนรู้และนำความรู้ไปขยายผลต่อไป

พิกัดภูมิศาสตร์ N13° 28' 48" E99° 15' 022"

เมืองโบราณคูบัว

นอกจากโบราณสถานและโบราณวัตถุที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนาแล้ว ยังมีการพบซากเมืองโบราณคูบัวยุคทองที่ขุดค้นขึ้นและบูรณะขึ้นหลายแห่งให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนในอดีตในราชธานีคูบัวในเวลานั้นได้ดี ไม่ว่าจะเป็นรูปปั้น เทวรูปต่าง ๆ การแต่งกาย การดำรงชีวิต ลักษณะสังคม เศรษฐกิจ เป็นต้น

บริเวณอาคารมณฑุพระโพธิสัตว์สำริดขนาดเล็ก มีรูปแบบคล้ายคลึงกับพระตำหนักธรรมที่พบอยู่ทางภาคใต้

โบราณสถานที่น่าสนใจอีกแห่งหนึ่งคือ โบราณสถานหมายเลข ๕ ซึ่งได้พบผอบทองคำบรรจุพระบรมสารีริกธาตุครอบด้วยผอบอันสลบและลวดลายฉลุละเอียด บรรจุอยู่ในหีบทองคำของหีบฉลุรูปสี่เหลี่ยมทั้งเจาะเป็นช่อง ๕ ช่อง วางอยู่ใต้ฐาน คล้ายกับผอบทองคำของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสงขลา เรียกว่า ผอบทองคำ

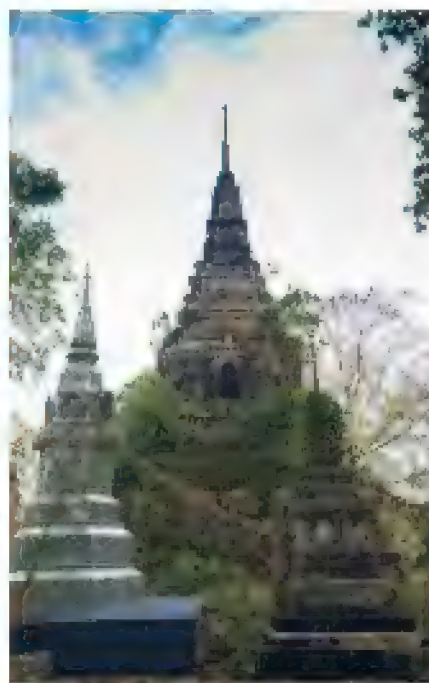
พิกัดภูมิศาสตร์ N13° 29' 23" E99° 50' 58"

เมืองโบราณคูบัว ตำบลคูบัว อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี เป็นเมืองโบราณสมัยทวารวดี มีอายุระหว่างพุทธศตวรรษที่ ๙-๑๑ มีผังเมืองเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาดประมาณ ๘๐๐ เมตร ยาว ๖,๐๐๐ เมตร สภาพเมืองในปัจจุบันมีลักษณะเป็นเนินดินธรรมชาติ สูงจากระดับน้ำขึ้นรอบ ๑-๒

เมตร มีคูบัว ๑ ข้างและคันดิน ๕ ข้างล้อมรอบ มีโบราณสถานที่สำคัญหลายแห่ง ได้แก่ หักของลวดลายพระพุทธรูปที่วัดสุวรรณคีรี ตั้งอยู่บริเวณใจกลางเมืองคูบัว มีภาพปูนปั้นที่พบในบรรดาโบราณสถาน ๔๕ แห่ง โบราณสถานมีฐานรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ตั้งเป็นฐานยาว น่าจะเป็นฐานของวิหาร นอกนั้นก็ยังมี

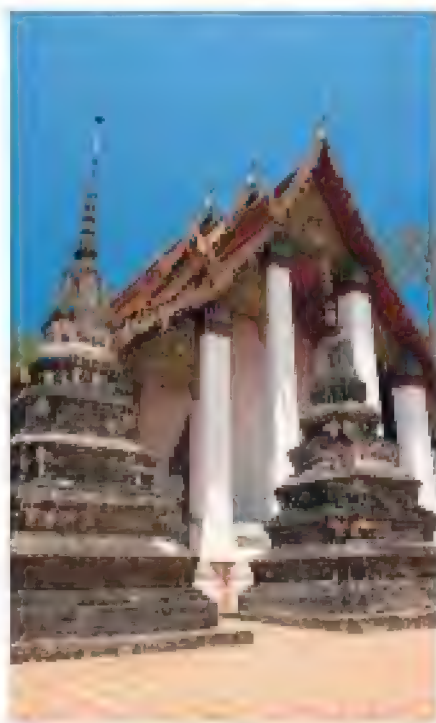
วัดเกาะศาลพระ

วัดเกาะศาลพระ ตำบลเกาะศาลพระ
อำเภอโคกโพธิ์ไชย จังหวัดขอนแก่น โดยเจ้าอาวาส
ไม่ปรากฏหลักฐานการสร้าง แต่สันนิษฐาน
จากพงศาวดารคือประมาณขุนบรมและพญามัง
ไชย วัดนี้น่าจะสร้างขึ้นในสมัยสุโขทัยตอน
ปลายหรือต้นรัตนโกสินทร์ ภายในอุโบสถ
ประดิษฐานพระพุทธรูปศิลปะพระยาบางมาลีศรี
มหาพิชัยศรี ๓ เมตร สูง ๔๔ เมตร หน้าบัน
เขียนสีถึงพญามอไนบุ๋ม ยักษ์ ๒ หน้าแคบๆ
ใบตกริ้วดินจีนเก่าแก่กว่า ๕๐๐ ปี
จำนวน ๘ หน้า แต่ละหน้าก็มี ลีลาเขียนไม่สวย
แต่ไม่สามารถหาอายุได้เพราะริ้วดินมีสีดำ

พิกัดภูมิศาสตร์: N13° 28' 47.9 E99° 52' 00.6

วัดขนอน (พิพิธภัณฑ์หนังไทย)

พิพิธภัณฑ์หนังใหญ่ราชบัณฑิตยสถาน กรุงเทพฯ
 ตรีชัยฟ้า อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี
 หนังใหญ่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมไทย ซึ่งได้
 รับการยกย่องว่าเป็นการแสดงชั้นสูง ที่
 วัฒนธรรมศิลปะที่ทรงคุณค่าของชนชาติไทย
 ด้านศิลปกรรมกรรมศิลป์และมรดกทางศิลป
 วัฒนธรรมที่มีคุณค่าและมีความสำคัญ

ที่จะกระทำอีกปี ประเด็น นี้ผมอยากจะนิยามไว้
คือ ประเด็นทางศิลปคือการกระทำที่เคลื่อนไหว
ได้ รวบรวมเข้ามาในสิ่งที่การระดมทุนเป็นเป้าหมาย
ของเขารวม ทั้งกับเรื่อง วัฒนธรรม นิเทศน์ ทำให้
เกิดความเข้าใจเรื่องราว และได้รณรงค์ทาง
ศิลปวัฒนธรรมได้อย่างสมบูรณ์

ทบวงฯ ทย. วิจัยขนอมต.รังจีบโปะวังสนัย

[illegible]

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
รัชกาลที่ ๕ เสด็จขึ้นในงานมหาดเล็กส่วนหนึ่ง
คือ ท่านพระครูศรีวิธานุสรณ์ (หลวงปู่ดู่)
พ.ศ. ๒๔๖๔-๒๔๗๕) รวมอายุ ๗๕ ปี ท่าน
มีความคิดที่จะสร้างวัดใหญ่ให้มีขนาดใหญ่
กว่าเดิม ต่อมาได้สร้างเพิ่มอีกประมาณ ๑ ชุด
จึงเป็นวัดที่กว้าง ๑๓๗๗ ตารางวา เป็นสมณัติ
ของวัดที่ได้ร่วมกันบริจาคเงินทอดผ้า เป็น
เคียงวัดเดียวที่มีพระอุโบสถเป็นของวัด มี
ตัวพระประธานขนาดใหญ่ที่สมบูรณอยู่ใน
พระอุโบสถวัดสืบทอดลงมาจนถึงทุกวันนี้

ปัจจุบันท้าววัดได้จัดพิธีกรรมเทศานแสดงนิทรรศการขงน้าใหญ่ เฝ้าให้ประชาชนและผู้สนใจเข้าชมและศึกษา พร้อมทั้งมีการถ่ายทอดการแสดงน้าใหญ่ รวมถึงการเลว่งน้าใหญ่ รอบตัวบัพพตกรรมถ้ำน้าใหญ่

หนังสือวิทยานิพนธ์นี้ได้รับรางวัลชนะเลิศ
กรรมแห่งเอเชียไทย ครั้งที่ ๑ ประจำปี
๒๕๔๑ ประเภทรางวัลดีเด่น ประเภทหนังสือ
เพื่อเด็ก มหกรรมงานรวมและไบรเนลลี
และรางวัลอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ครั้งที่ ๔
ประจำปี ๒๕๔๓ รางวัลดีเด่น หนังสือสำหรับเด็ก
และใช้สำหรับนิเทศ บัณฑิตรวม

พิกัดภูมิศาสตร์: N13° 43.614 E99° 50.661

วัดเขาวัง

วัดเขาวังอยู่บนถนนเพชรเกษม ตำบลหมื่นมิ่ง อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี เป็นวัดที่โคกเขาวังเดิมมาศ มุง และ เมทราเดิมชื่อว่า วัดเขาสัตตนาถ เนื่องจากเขาวังเดิมเดิมมีชื่อว่า เขาสัตตนาถ ต่อมา พ.ศ. ๒๔๘๖ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ทรงมีพระราชดำริให้สร้างพระวิหารขึ้น ณ สถานที่แห่งนี้ และ พ.ศ. ๒๔๙๐ ได้มีงานฉลองวัดเขาวังขึ้น

หลังจากนั้นพระราชวังได้ถูกทิ้งร้างไป ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ โปรดเกล้าฯ ยุติโครงการวัดเขาวังเป็นธรณีสงฆ์และได้เปลี่ยนชื่อเป็น วัดเขาวัง ภายหลังเป็นพระที่นั่งที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ และปัจจุบันได้เรียกในสมัยที่จารุสและต่อเติมผนังกำแพงคอนกรีตเพื่อความแข็งแรง

และสวยงาม ส่วนภายในเป็นที่ประดิษฐานพระประธานของวัด

นอกจากนี้ บริเวณด้านหน้าวัดยังมีโถงเก็บตัวพระเจดีย์อนุสรณ์ไม้สิบสองเหลี่ยม พวง ๘ เทติยม ให้เป็นศิลปะเขาวังไว้สำหรับ

พิกัดภูมิศาสตร์ N13°31' 795 E99° 47' 705

วัดเขาอีล้านเทพประทาน

วัดเขาอีล้านเทพประทาน ตำบลคอนทราย
ลำเภอปรางค์กู่ จังหวัดราชบุรี ได้สถาปนา
ขึ้นเมื่อวันพุธ พ.ศ. ๒๕๒๘ สมเด็จพระสังฆ
ราชแห่งที่ ๑๖ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ทรง
พระอาจารย์สีห์ สนิมภาโม และได้พัฒนา
วัดมาจน ๑๗๐๐ เนื่องจนกลายเป็นที่รู้จักของ

พุทธศาสนิกชนในแถบทั่ว ซึ่งที่พระครูวิธาน
ภวิสัชฌานเป็นผู้ดูแลวัด ท่านได้ทำบุญบำรุงวัดจน
พัฒนเป็นที่น่ายกย่องและกลายเป็นศาสนสถาน
ใหญ่ เป็นแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ

ภายในวัดมีประติมากรรมปูนปั้นเล่า
พระพุทธรศาสนาเถรวาท ฯลฯ ในศาสนา

พราหมณ์-ฮินดู ด้านเป็นที่สักการบูชาของ
พุทธศาสนิกชน ส่วนด้านนอกเป็นที
นประดิษฐานพระพุทธรูปปางลีลา

พิกัดภูมิศาสตร์ N14°30'85"/E99°24'214

วัดคงคาราม

วัดคงคาราม ตำบลคลองหาด อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี เป็นวัดเก่าที่สร้างขึ้นในชุมชนชาวไทยเชื้อสายมอญ ในรัชสมัย

พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ สร้างขึ้นในสมัยอยุธยาตอนปลายหรือต้นรัตนโกสินทร์ตอนต้น สร้างขึ้นโดยเจ้าเมือง

รามัญ ๒ เมืองและชาวมอญที่อพยพมาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร ได้ร่วมกันสร้างวัดด้วยความศรัทธาในพุทธศาสนา มีชื่อเรียกเป็นภาษาละตินว่า เกียวใต้

สถาปัตยกรรมสำคัญๆของวัดคงคาราม ได้แก่ โบสถ์ เป็นอาคารก่ออิฐถือปูน ยกพื้นสูงวางค้ำด้วยเจดีย์ทรงระฆัง ๗ องค์ ภายในโบสถ์มีจิตรกรรมฝาผนังสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นโดยฝีมือช่างชาวมอญ เป็นภาพเล่าเรื่องพระพุทธรูป (ระฆัง) ตอนมรณังคปฏิสนธิ และภาพพุทธประวัติชาตกามารบรรพชาด้วยคชคาถาพุทธคาถาในเขตนอกจากนี้ ยังมีพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านที่จัดแสดงสิ่งของ ที่เป็นเรือนไม้ทรงไทยเป็นที่จัดแสดง มีโบราณวัตถุสำคัญหลายชิ้น

พิกัดภูมิศาสตร์ N13° 42.927 E99° 51.052

วัดช่องลม

พิกัดภูมิศาสตร์ N13° 32.563 E99° 48.974

วัดช่องลม ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี เป็นวัดโบราณสร้างในสมัยอยุธยา เป็นที่ประดิษฐานหลวงพ่อแก้วจันทร์ พระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ ปางนาคปรก ศิลปะทวารวดี จากพระเขี้ยวทองไปถึงพระสุระฟ้าสว่างสำริด ส่วนเศียรคันทะโลมกับจันทร์เป็นศิลปะทวารวดีทั้งนี้ในจังหวัดราชบุรีและจังหวัดใกล้เคียง

วัดช่องลมจะมีพิธีสำคัญคือแห่กันขึ้นหน้าในวันตรุษสงกรานต์ และวันออกพรรษา เพื่อให้พุทธศาสนิกชนได้สักการบูชาเป็นสิริมงคล โดยจัดเป็นงานบูรณะศิลปกรรมที่สำคัญ

วัดโชติทายการาม

วัดโชติทายการาม ตำบลดำเนินสะดวก อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี สร้างขึ้นด้วยศรัทธาของนายผด มั่งมี ผู้มีใจศรัทธาที่ดั่งบทกลอนพินิจว่าวัดเม็ก พ.ศ. ๒๔๖๗ แล้วนิมนต์พระวิบูลยวธู พระครูธรรมาธิชา วิหารลพิจ จากวัดบางคนทีใน เป็นเจ้าอาวาสองค์แรก ภ. สมโนโณสภเป็นศิษฐานของพ่อ

ดพญีรเมอญี่ พระพุทธรูปปางมารวิชัย ศิลปะสมัยสุโขทัย เป็นที่เคารพเลื่อมใสสำหรับประชาชนในถิ่นนั้นมาก

นอกจากนี้ ยังมีถาวรวัตถุที่สำคัญคือสิ่งหนึ่งคือมาจากการสร้างวัดคือ ประตูลับแล ซึ่งมีรูปเสือ เป็นชื่อไม้กัษัตริย์ของหลวงพ่อระ เมื่อมีการบูรณะประตูนี้ใหม่ หลวงพ่อระ

จึงเปลี่ยนชื่อว่า พระเสือ ซึ่งเดิมมีคนตั้งแทนหลวงพ่อระให้ชาวบ้านมาสักการบูชา ส่วนแผนกเป็นปูชนียสถานที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง มีลักษณะโครงสร้างดีงามสวยงาม สร้างในสมัยพระบาทสมเด็จพระ

พินิจภูมิสงฆ์ N 13° 31' 55" E 99° 57' 20"

วัดทุ่งน้อย

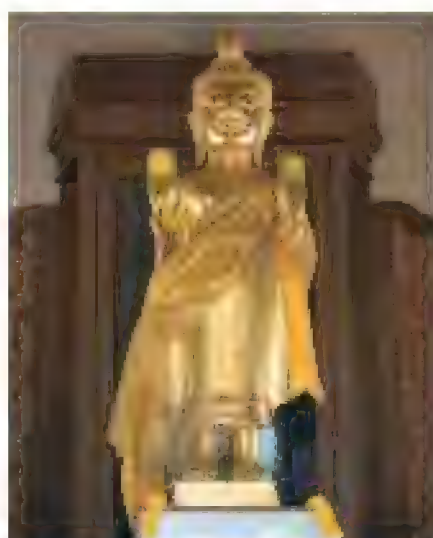
วัดทุ่งน้อย ตำบลพินทอง อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๘ ศาสนสถานตั้งโดดเด่นมาอยู่ในวัดคือวิหารพระศรีเมืองราช เป็นวิหารแบบเตี้ยมนภายในประดิษฐานหลวงพ่อพระศรีเมืองราชซึ่งจัดสร้างในปี ๒๔๓๒ และวิหารพระเทพกษัตรีพระพุทธบาทคู่ที่อุทิศมาไว้ รวบรวมของหลวงพ่อจึงได้มีภาพประดิษฐานไว้ที่วัดทุ่งน้อยแห่งนี้และเป็นที่ประดิษฐานเศียรศักดิ์สิทธิ์ท่านนิพนธ์การบูชา

พินิจภูมิสงฆ์ N 13° 35' 26" E 99° 42' 54"

วัดป่าพระธาตุเขาน้อย

โดยมีพระราชทานนามให้ว่า บ้านบึงบัว
อำเภอบ้านบัว จังหวัดราชบุรี พระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช เป็นผู้สร้างและ
พัฒนาพื้นที่แห่งนี้ให้เป็นพื้นที่สีเขียว

บริเวณเสือดาว มีเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง
คั่นกับเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูสีฐานของพม่าอยู่
พอดี เกือบถึง พม่าอีกก็พอจะเห็นต้นเคี่ยม
นับถือของพม่าพอสมควรครับ พวกเข็นไป

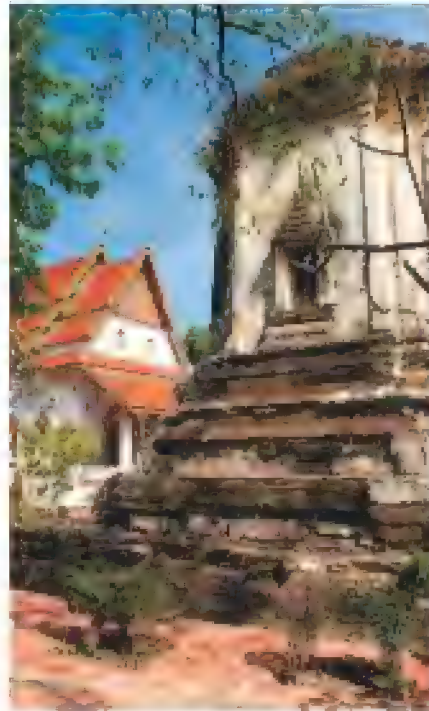
ขอสรุปสั้นๆ ตามนี้ละครับ ความหมายทั่วไปที่
สามารถอธิบายความหมายของคำได้ ท่านได้เขียนขอ
ยอหรือขอคำแนะนำอะไรจากท่านบ้างครับ
ที่กล่าวไว้คือบางเหตุผลโดยนัยจะจริงใจตามความ
สามารถแล้วบางข้ออาจยังไม่ดีนัก ภาวที่คิด
จนกระทั่งคิดว่าได้มาทางคุณก็ยังไม่ดีนัก
คุณนี่เอง ที่จริงแล้วผมว่านี่เป็นเหตุผลที่
สำคัญแล้วนะ ที่จริงแล้วผมว่านี่เป็นเหตุผล
เขาไม่ยอม หรือว่านี่เป็นเหตุผลที่
เขาไม่ยอม หรือว่านี่เป็นเหตุผลที่
เขาไม่ยอม หรือว่านี่เป็นเหตุผลที่

สักการะพระอัฐิ ตั้งอยู่ที่บริเวณทิวเขาด้านซ้าย
ด้านขวาเป็นถ้ำหินงอกหินย้อยและน้ำพุร้อนบริเวณ
ที่สวนถาวร.

พิกัดภูมิศาสตร์: N13° 25' 36.699" 24 325

วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร

วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นในสมัยทวารวดี ระหว่างพุทธศตวรรษที่ ๑๕-๑๖

โบราณสถานที่สำคัญภายในวัดคือ พระนารายณ์ราชนิเวศน์ มีขนาดใหญ่มาก ๒๕ เมตร

ตั้งอยู่บนฐานเดียวกับปราสาทบริวารอีก ๑ องค์ องค์ปราสาทประธานมีรูปปั้นลวดลาย ภายในคูเมืองแล้วมีภาพเขียนเกี่ยวกับพุทธประวัติ ที่วิหารคดรอบพระปรางค์พบพระพุทธรูป ศิลปะทวารวดีและศิลปะอยุธยา ประดิษฐานอยู่โดยรอบ คือบนบาน้องค์ปราสาทประธาน

มีวิหารพระพุทธโฆษาจารย์เป็นพระพุทธรูปปูนปั้นเศวตฉัตรในสมัยกรุงศรีอยุธยา นอกจากนี้ภายในวัดยังมีวิหารหลวงเป็นที่ประดิษฐานพระมงคลสุริ พระพุทธรูปปางมารวิชัย ศิลปะสมัยอยุธยาตอนต้น

พิกัดภูมิศาสตร์ N13°32'48.99" E99°48.063

วัดพระศรีอารย

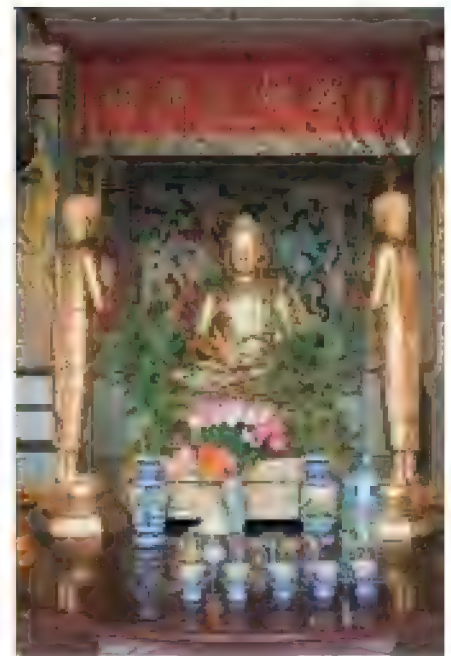
วัดพระศรีอารย คือโบราณสถานเก่าแก่ของ
โพธาราม จังหวัดราชบุรี เดิมชื่อ วัดสระอาณ
สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นในสมัยอยุธยาตอนปลาย
สถาปัตยกรรมที่สำคัญภายในวัด คือ โบสถ์
ทองคำเรืออล้าน เป็นโบสถ์สี่ห้องซ้อน
ภายในโบสถ์ติดกระจก ๗ เม็ดเป็นภาพ
จิตรกรรมเรื่องพระมหาชนก พระเจ้า
๔ พระองค์ ที่มานบพระพุทธองค์ และ
นพมาศด้วยและสลักเป็นภาพพุทธประวัติ
พระประธานภายในโบสถ์เป็นพระพุทธรูป
พระพุทธรูปปางมารวิชัย ศิลปะทวารวดี
หลวงพ่อผดุงศตมแห่งวัดวังบัวโพธาราม
จังหวัดกาญจนบุรี มีเนื้อที่ถาวร ๖๖ ไร่ ๓๓

๓๖๖ ตารางวา
ณ โบสถ์วัดพระศรีอารย

พิกัดภูมิศาสตร์ N13°42'53" E99°53'55"

วัดหนองหอย

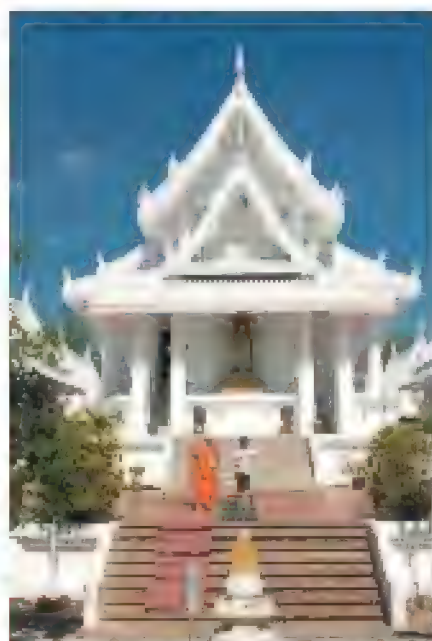
วัดหนองหอย ตำบลเขาแร้ง อำเภอเมือง จันทบุรี จังหวัดจันทบุรี เดิมมีชื่อว่า วัดน้อย สร้างขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ด้านหนึ่งของเขตเขา เรียกว่า เขาพระใหญ่ พระพุทธรูปและพระพุทธรูป พระใหญ่ พระพุทธรูปหินปูนสีดินเผาจำนวนมาก

มีความศักดิ์สิทธิ์เป็นที่นับถือสาธุชนทั่วไป คือต้นหนึ่งมีพระพุทธรูปพระศรีอริยเมตไตรยปางสมาธิ ปางที่ประทับ ปางประทานพร ตั้งอยู่บนยอดเขาแร้ง สูง ๒๕๕ เมตร พระพุทธรูปที่ประดิษฐานบนเขาร้างใกล้วัด และพระพุทธรูปที่ประดิษฐานบนเขาร้าง และวัดเขาแร้ง

เคารพนับถือของชาวจีน โดยเฉพาะช่วงเทศกาลจะมีคนมากราบไหว้กันมาก

พิกัดภูมิศาสตร์ N13°36'54.9 E99°45'88"

วัดหลวงพ่อดิศธรรมกายาราม

วัดหลวงพ่อดิศธรรมกายาราม มีบาทหลวงพเจ้า เมธาภรณ์เมธาวาส เจ้าอธิการฯ, ฐิ ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยอภราชปรี เสงี่ยมสิงห์ พลพัฒน์ราษฎร์ เพื่อสืบต่อวัดฤ- บรมวงศ์ของหลวงปู่พุทธท้าว ภูษิตธรรมกาย ซึ่งเป็นที่ศรัทธาของพระพุทธรูปเจ้าที่พระ มงคลเทพมุนี (สด จันทโร) วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ ได้เทศนาสั่งสอนและถ่ายทอดไว้ จึงอัญเชิญนามท่านตั้งชื่อวัดให้เป็นอนุสรณ์ และหลวงพล ภักโณกุลได้ยกเป็นพระดิศฐาน พระพุทธชัยมงคล พระพุทธรูปปางสมาธิ ทำด้วยทองคำ และภายในพระเกตุมาลาบรรจุ พระบรมสารีริกธาตุ

พิกัดภูมิศาสตร์ N13°36'11 E99°56'849

วัดใหญ่โพหัก

วัดใหญ่โพหัก ตำบลโพหัก อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี เป็นวัดโบราณคู่ชุมชนบ้านโพหักมาช้านาน ไม่มีหลักฐานแน่ชัดว่าสร้างขึ้นเมื่อใด สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นสมัยอยุธยาตอนปลายหรือช่วงต้นรัตนโกสินทร์ตอนต้น โดยพบหลักฐานเป็นใบฉัตรสีอิฐที่ขุดพบ เป็น

อาคารทรงสี่เหลี่ยม บนฐานสูงก่อด้วยอิฐลวดปูนแบบโบราณ ซึ่งโดยทั่วไปจะดูขนาดเล็กเพียงขนาดเตี้ย และมีความสูงด้านละ ๑ เมตร สำหรับใบฉัตรตั้งใหม่ประดิษฐานพระพุทธรูปปางมารวิชัยประทับบนฐานบัว สลักลายสวยงามขนาดใหญ

ศิลปะอยุธยา พระพุทธรูปในโบสถ์สร้างเมื่อจุลจุลภาวะพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ในสมัยอยุธยาตอนปลาย

พิกัดภูมิศาสตร์ K12°38'50"E100°01'29"E

วัดอรัญญิกาวาส

จิตวิทยาประยุกต์ สามารถใช้ได้กับ 3 ด้าน
 1. ด้านการแพทย์ จิตวิทยาประยุกต์ใช้ในการวินิจฉัยและบำบัดผู้ป่วยที่มีปัญหาทางจิตเวช เช่น โรคซึมเศร้า โรคจิตเภท โรคย้ำคิดย้ำทำ เป็นต้น
 2. ด้านการศึกษา จิตวิทยาประยุกต์ใช้ในการออกแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน รวมถึงใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนาวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพ
 3. ด้านการงาน จิตวิทยาประยุกต์ใช้ในการคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสมกับงาน รวมถึงใช้ในการพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานให้กับพนักงาน

เจ้าภาพตลอดจนบรรดากรรมการ และผู้เกี่ยวข้อง
ขอแสดงความยินดีและการอนุเคราะห์จากสมาคม
ผู้ค้าปลีกไทยในโอกาสนี้ พวกเราขอขอบคุณทุกท่าน

เป็นผลให้พระองค์ท่านทรง ๔ ทิศ มีลักษณะ
ทรงเสด็จจากประตูทิศใต้มาทางประตู
ตะวันออกมาตามพระปรางค์ ประดิษฐาน
พระพุทธรูปยืนพระนาคีนาถ คือประตุนาคี
นาม ๔๐ องค์ ได้ให้พระพุทธรูปยืนองค์
หน้าซ้ายกับ ๔๐ องค์พระนามว่า นาคีนาถ
ด้านทิศตะวันออกคือประตูประดิษฐานพระพุทธรูป
โดยลงนามว่าพระพุทธรูปยืนองค์
หน้าขวา องค์พระนามว่า นาคีนาถ
พระนาม ๔๐ องค์ ประดิษฐาน
พระปรางค์ เป็นพระพุทธรูปยืนพระนาคีนาถ
หรือองค์พระนามว่า นาคีนาถ

หมายเลขหนังสือ: M13-34 071 698-49 942

วิสาขบูชา พุทธการ่วมสร้างธรรม

งานวิสาขบูชา พุทธการ่วมสร้างธรรม จัดขึ้น ณ อุทยานหุ่นขี้ผึ้งสยาม ตำบลวัดเป็น อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี ในวันวิสาขบูชา ซึ่งมีพระตรงกับเดือนพฤษภาคม มีการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ให้พุทธศาสนิกชนทั่วถึงและเข้าใจพระพุทธศาสนา ผ่านงานวิสาขบูชาตามหัวใจหลักของสามสิกขุปาฏิโมกข์ว่า นิธมมัสสวาทุท

รวมดีนสถานพหุศาสน์

กิจกรรมหลักของงานอยู่ที่นิทรรศการแห่งธรรม ตลอดเส้นทางเที่ยวชม ผู้เข้าชมสามารถร่วมเล่นเกมส์ธรรม เพื่อเสริมสร้างความรู้เรื่องธรรมะ สำหรับสาระจิตใต้สำนึกได้ ทำนุบำรุงรักษากายกตธรรมารามของอุทยานหุ่นขี้ผึ้งสยาม

วันวิสาขบูชา

ตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๕ เป็นวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เนื่องจาเกิดในวันเดียวกันพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประสูติ ตรัสรู้ และดับขันธปรินิพพาน

ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง

ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง ตำบลพระสมุช อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี เป็นปูชนียสถานคู่บ้านคู่เมืองของราชบุรีมาตั้งแต่บรรพบุรุษ หลักฐานที่ชี้ชัดถึงการสร้างหลักเมืองพบว่า พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ ๑ มีพระราชดำริจัดให้มีการสร้างหลักเมืองเมื่อ พ.ศ. ๒๓๓๖ นับ

ว่าเป็นการตั้งหลักเมืองครั้งแรกของเมืองราชบุรี หลังจากนั้นก็มีการก่อสร้างกำแพงเมืองถาวรขึ้นอีก มีกำแพง ๖ ชั้น และประตู ๖ ประตู ปัจจุบันศาลเจ้าพ่อหลักเมืองยังคงอยู่ในบริเวณกำแพงเมืองเก่า ซึ่งเป็นที่ตั้งของสำนักงานคูเวต

เดือนเมษายนของทุกปีทางจังหวัดมีการ

จัดงานสมโภชเจ้าพ่อหลักเมือง และเปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไปได้สักการบูชาขอพรและเปิดทองเปิดทองเพื่อความร่มเย็น

พิกัดภูมิศาสตร์ N13°32'648 E99°49'533

ศูนย์สืบทอดศิลปะผ้าจก

ศูนย์สืบทอดศิลปะผ้าจก ตำบลคูบัว อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี เป็นหมู่บ้านชาวไทยวนที่มีฝีมือในการทอผ้า ซึ่งเป็นวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาเนิ่นนาน

ทอผ้าจกแบบโบราณของชาวไทยวน ที่ดั้นขลุ่ยเข้ามาตั้งแต่สมัยสุโขทัย ราชบุรีตั้งแหล่งผลิตผ้าจกมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย ได้ถ่ายทอดฝีมือมาสู่คนรุ่นหลัง

มาชมทุกวันนี้

๑. ขึ้นเนินจากทุ่งนาไปชมบ้านคูบัว มีด้วยกัน ๔ แบบ ดังนี้

๒. ขึ้นเนินจก มีลวดลายที่ละเอียดสวยงาม มีพื้นเป็นสีจก จะทอด้วยเส้นด้ายสีเหลือง เป็นหลัก

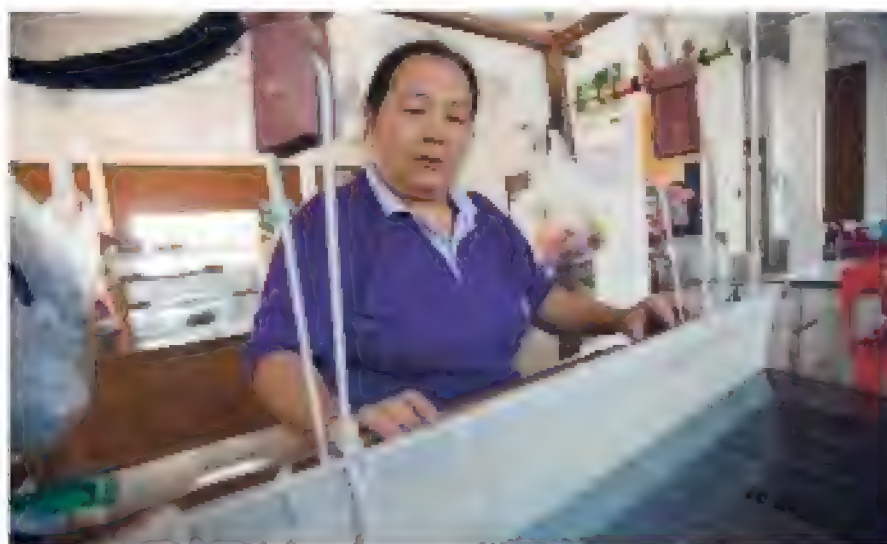
๓. ขึ้นด้าย มีลวดเป็นสีแดง สีน้ำเงิน สีส้ม เป็นลายจกหลายประเภทด้วยลายขลุ่ย ลวดเล็ก ๆ สีส้ม เขียว ดำ น้ำเงินแซมอยู่ในช่วงตัวและตีนขึ้น

๔. ขึ้นเดือน พื้นเป็นสีน้ำเงิน ขลุ่ยสีแดง สวมลวดจกระหว่างตัวกับตีนและที่ปลายขึ้น

๕. ขึ้นขลุ่ย มีลวดเป็นสีเขียวยกขึ้น ส่วนพื้นมีสีจก มีลายขลุ่ยสีแดงที่แซมด้วยลายประบริเวณส่วนหัวระหว่างตัวขึ้นกับตีนขึ้นและที่ปลายขึ้น

พิกัดภูมิศาสตร์ N13° 29 23' E99° 50 08'

ศูนย์หัตถกรรมทอผ้าพื้นบ้าน ราชบุรี

ศูนย์หัตถกรรมทอผ้าพื้นบ้าน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี สังกัดกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม โดยสภามหาวิทยาลัยราชบุรี ได้มีการส่งเสริมให้ชาวบ้านได้มาเรียนรู้และเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมทอผ้าพื้นบ้าน และส่งเสริมให้ชาวบ้านได้มาเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมทอผ้าพื้นบ้าน และส่งเสริมให้ชาวบ้านได้มาเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมทอผ้าพื้นบ้าน

พิกัดภูมิศาสตร์ N13° 29 02' E99° 46 28'

สถานีวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าเขาประทับช้าง และสวนสัตว์เปิด

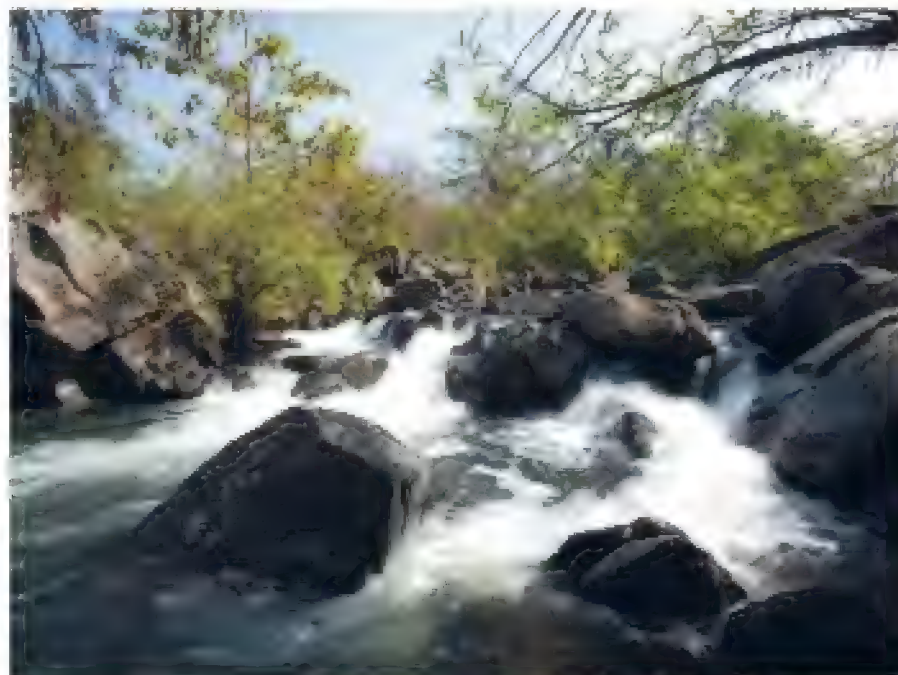
สถานีวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าเขาประทับช้าง ตั้งอยู่ที่ตำบลป่าซาง อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ พื้นที่ด้านในมีกระเล้งเสือดำ นานาชนิดพรรณไม้หายาก โดยแบ่งประเภทของสัตว์ไว้เป็นโซนๆ ดังนี้

และนกอพยพ ที่เลี้ยงรวมไว้ในกรงเดียวกัน ซึ่งถือว่าเป็นกรงแบบผสมผสาน ค้างคาว นกอินทรี และนกฟรอก เป็นต้น ถัดไปเป็นกระเรียนขนาดใหญ่ที่สุดและดังสุดศรัทธาคนใจมาก ที่จุดบั้งบัวทอง กรงเลี้ยงโควังขนาดใหญ่ สัตว์เลี้ยง

เป็นกรงเปิดโล่ง มีคนรอบเขาเห็นลูกเล็ก และที่เก่าแก่ที่สุดคือที่จุดบั้งบัวทอง

พิกัดภูมิศาสตร์ N13°36'731 E99°39'720

สวนป่าสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ (บกิ่งดินขาว)

ต้นจ้อยชมพู หัวสีส้มชมพู

9701-5536

Служба: *Служба заштити*
Служба:

[illegible]

หลวงปู่สมเด็จพะชนกเจ้าอธิการดี (แต่สม
สืบมา) เจ้าอาวาสวัดสุทัศน์ ปักหมุดลงเมือง
ฉะเชิงเทราบุรี จักขะมาเป็นสงฆ์จีนที่มีชื่อ
มากที่ไฉ่หลำนั้น เนื่องจากท่านมีเมตตาต่อคน
ทั่วไปทั้งคนจีนและคนพื้นเมือง จึงเรียก
ว่าหลวงปู่สมเด็จ ในโอกาสที่สมเด็จพะชนกเจ้า
อาวาสวัดสุทัศน์มีอายุครบ ๗๐ พรรษา
๕ เดือน ๖ วันถึงวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖
ปีชวด ๒๕๒๖ (๒๕๒๖) จึงได้จัด
งานฉลองครบรอบ ๗๐ พรรษา และ
จัดทำโครงการสวนป่าเฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระชนกเจ้าอาวาสวัดสุทัศน์
โดยกรมจัดสร้างสวนป่าเฉลิมพระชนมพรรษา

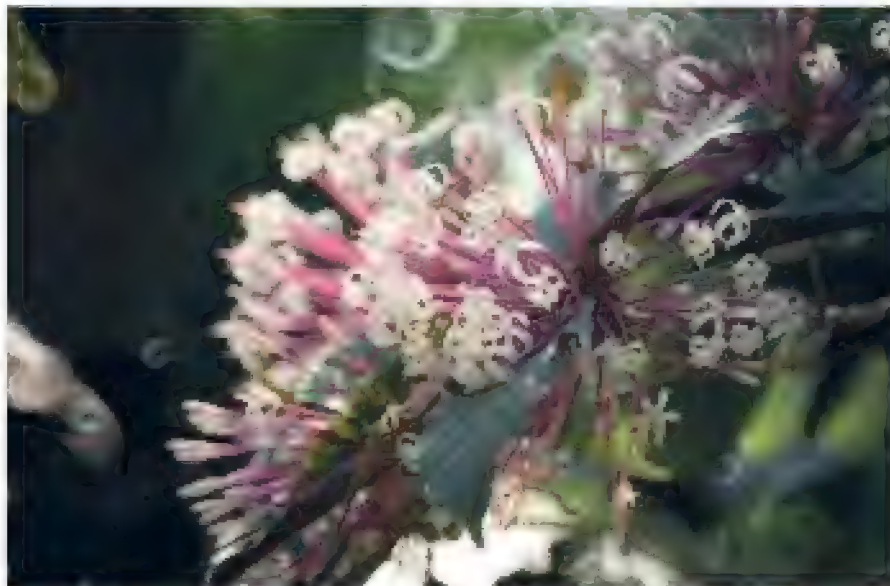
[illegible]

พระบรมราชโองการฯ ที่ด้วยเกล้าฯ ได้ผู้แทนคณะ
ข้าพระพุทธเจ้าและคณะผู้จัดทำรายงานผลการดำเนินงาน
โครงการฯ นี้

អំពីអ្នកបោះឆ្នោត: N13-34 071 Egg 49 942

สวนพฤกษศาสตร์วรรณคดีภาคกลาง

สวนพฤกษศาสตร์วรรณคดีภาคกลาง
ตั้งบนที่ดินของ สำนักเขียนราชบุรี และหน้า
ปากช่อง อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ใน
เขตป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาหิน นรีเวณ
เชิงเขาประทับช้าง โดยกระทรวงเกษตร
และสหกรณ์ได้ดำเนินการก่อสร้าง
สร้างขึ้นเมื่อในโครงการสวนพฤกษศาสตร์
เฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ ของ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
รัชกาลที่ ๙ ในวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๐
และพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติในวโรกาส
ครบ ๕๐ ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ สมเด็จพระเทพ
รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเสด็จ
พระราช ดำเนินทรงทำพิธีเปิดในวันที่
๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๕

สวนพฤกษศาสตร์วรรณคดีภาคกลาง

สวนพฤกษศาสตร์วรรณคดี

สวนพฤกษศาสตร์วรรณคดีภาคกลาง
ในวรรณคดีประจำภาค และชื่อเป็นพืช
วรรณคดีประจำภาคที่นำเข้ามา โดย
จัดเป็น ๕ ภาค และสวนพฤกษศาสตร์
สวนพฤกษศาสตร์วรรณคดีภาคกลาง
จัดเป็น ๕ ภาค และสวนพฤกษศาสตร์
สวนพฤกษศาสตร์วรรณคดีภาคกลาง
จัดเป็น ๕ ภาค และสวนพฤกษศาสตร์
สวนพฤกษศาสตร์วรรณคดีภาคกลาง
จัดเป็น ๕ ภาค และสวนพฤกษศาสตร์
สวนพฤกษศาสตร์วรรณคดีภาคกลาง
จัดเป็น ๕ ภาค และสวนพฤกษศาสตร์
สวนพฤกษศาสตร์วรรณคดีภาคกลาง
จัดเป็น ๕ ภาค และสวนพฤกษศาสตร์

หรือสวนวรรณคดีภาคกลาง มีพื้นที่ทั้งหมด
๒ ๖๑ ตารางกิโลเมตร (๑,๖๖๑ ไร่) เป็น
สถานที่รวบรวมพรรณไม้นานาชนิดที่กล่าว
ถึงในวรรณคดีต่าง ๆ ซึ่งนับวันหายได้ยาก
เช่น พรรณไม้ในกาพย์เห่เรือและกาพย์
เห่เรือพระราชนิพนธ์ พระราชนิพนธ์
ของเจ้าฟ้าหญิงมาลีเบค พรรณไม้ใบเรียว
จากเกียรติ พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระ
พุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ลิลิตพระลอ
พิมพ์ขึ้นในสมัยอยุธยา และนิเวศต่าง ๆ
พรรณไม้ในสวนพฤกษศาสตร์จัดปลูกไว้
เป็นหมวดหมู่ และจัดป้ายบอกเล่าที่มา จาก
วรรณคดีเรื่องใด สำนวนใดบ้าง โดยแบ่งพื้นที่
ปลูกพรรณไม้ตามวรรณคดีต่าง ๆ ออกเป็น
๓๕ แปลง นอกจากนี้ ยังมีสวนพุทธประวัติ
ที่มีพรรณไม้นานาชนิดที่เกี่ยวข้องกับ
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารวม ๒๕ ชนิด
ก็ตั้งอยู่เป็นแหล่งรวบรวมสมุนไพรพื้นบ้าน
ประจำภาค มีการรวบรวมพรรณไม้ที่ไม่ค่อย
พบบ่อยไว้ด้วย

พิกัดภูมิศาสตร์: 13°36'36.899" 99°39'7.54"

สวนสาธารณะจักรีอนุสรณ์สถาน

[illegible]

คือสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช พระได้รับ
มอบหมายให้ดำเนินกิจการบ้านเมือง ยุทธภุม
บ้านบนเนินแก้ว ชั่วสมัยโพธิธรรม นอกราชการนี้
สมเด็จพระนเรศวรมหาราช ทรงเคยรับราชการ
ตำแหน่งพลสงครามได้รบเมืองสาขบุรีด้วย
พระราชปณิธานพร้อมใจกันสร้างพระบรม
ราชานุสาวรีย์แห่งขึ้นในโอกาสฉลอง

กรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี ปัจจุบันทางจังหวัด
ได้พัฒนาแหล่งสวนสาธารณะและสถานที่พักผ่อน
หย่อนใจและขยายกำลังกายาของประชาชน

พิกัดภูมิศาสตร์: N13°31'52.4 E99°47'37.8

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

[illegible]

๑. สืบค้นข้อมูลพระประวัติและผลงานคุณูปการ เจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ (พหุ) ฐานันดรศักดิ์
๒. พระประวัติและผลงานคุณูปการ
๓. สืบค้นข้อมูลพระประวัติและผลงานคุณูปการ เจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ (พหุ) ฐานันดรศักดิ์
๔. พระประวัติและผลงานคุณูปการ พระอัยยิกาสมเด็จพระราชินีนาถอรรชกา
๕. สืบค้นข้อมูลพระประวัติและผลงานคุณูปการ พระอัยยิกาสมเด็จพระราชินีนาถอรรชกา

[illegible]

สหกรณ์การเกษตรไท-ยวน จำกัด

ขึ้นดินจาก ขนก็จะเป็นแหล่งรวบรวมผ้าที่ลงก
ทกวิธีทั้งในฤดูและนอกที่สุสานผ้าที่ลงก
จำหน่ายผ้าทอมือ อุปกรณ์ที่ใช้ในการทอผ้า
โดยจะมีการรับผ้ามาจากชาวบ้านในตำบล
คูบัว ตำบลละหานแถม และตำบลรางบัว จากนั้น
จะรวบรวมส่งมอบแก่ทางของผ้าโดยผู้เขียน มาขาย
โดยสินค้าในสหกรณ์การเกษตรไท-ยวน
จำกัด มีได้มีลูกค้าที่ทั้งผ้าทอ ผ้าทอผ้า ผักพื้น
เผือก ผักพื้นบ้าน ผักพื้นบ้าน ผักพื้นบ้าน ผักพื้นบ้าน
กระเป๋าสาน ผักพื้นบ้าน ผักพื้นบ้าน ผักพื้นบ้าน ผักพื้นบ้าน
กระเป๋าสาน ผักพื้นบ้าน ผักพื้นบ้าน ผักพื้นบ้าน ผักพื้นบ้าน
กระเป๋าสาน ผักพื้นบ้าน ผักพื้นบ้าน ผักพื้นบ้าน ผักพื้นบ้าน
กระเป๋าสาน ผักพื้นบ้าน ผักพื้นบ้าน ผักพื้นบ้าน ผักพื้นบ้าน

สหกรณ์การเกษตรไท-ยวน จำกัด ตำบล
คูบัว อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี 83000

โดยภาพวิจิตรศิลป์ ลดา ลดา ลดา ลดา ลดา ลดา ลดา ลดา ลดา ลดา
ชาวบ้านตำบลคูบัวให้รวมกลุ่มกันผลิตผ้า

พิกัดภูมิศาสตร์ N13° 29' 231 E99° 50' 084

สหกรณ์โคนมหนองโพราชบุรี จำกัด (ในพระบรมราชูปถัมภ์)

สหกรณ์โคนมหนองโพราชบุรี จำกัด (ในพระบรมราชูปถัมภ์) ตำบลหนองโพ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี เริ่มก่อตั้งเมื่อ

พ.ศ. ๒๕๐๒ โดยความร่วมมือของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมในพื้นที่ ๓ ของประเทศ โดยนำวิสาหกิจโฮลสไตน์เฟรเซียน (Holstem Friesian) ที่ให้น้ำนมไขมันต่ำ แต่ปริมาณมาก เหมาะสำหรับการผลิตนมพร้อมดื่ม ดังนั้นกลุ่มเกษตรกรได้รวมกลุ่มกันจัดตั้ง ศูนย์รวมน้ำนมขึ้น โดยระดมทุนสนับสนุนเรื่องก่อสร้างอาคารศูนย์รวมน้ำนม พร้อมติดตั้งเครื่องทำความเย็น เปิดดำเนินการไว้เพื่อให้น้ำนมดิบจากเกษตรกรที่เป็นสมาชิกของศูนย์ฯ ส่งมอบพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ พระบรมราชูปถัมภ์ พระราชทานพระราชหัตถ์ส่วนพระยุดค์ คือสร้างโรงรวบรวมหนองโพ พร้อมกับทรงรับไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์ ต่อมาวิสาหกิจ ได้รวมเข้ากับสหกรณ์โคนมราชบุรี จำกัด โดยดำเนินการที่หนองโพ

วิสาหกิจโฮลสไตน์เฟรเซียน (Holstem Friesian)

มีวิสาหกิจในประเทศและต่างประเทศที่เน้นการผลิตที่มีคุณภาพและดี จึงมีบทบาทที่ไปว่า ด้วยข้าวเจ้า ข้าวสาลี และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มีการจัดเป็นโคบาลที่มีขนาดใหญ่ที่สุด เติมน้ำนมโพธิ์ ข้าวแดงและข้าวโพด ส่วนของน้ำนมดิบ โฮลสไตน์เฟรเซียนมีโรงรับซื้อน้ำนมดิบเป็นของตนเอง มีโคบาลขนาดใหญ่ได้ประมาณปีละ ๕,๐๐๐-๗,๐๐๐ กิโลกรัม และมีการใช้เทคโนโลยีในการเลี้ยงโคนมที่ทันสมัย ประมวลผล ๓-๔ เปอร์เซ็นต์ น้ำนมที่ได้สะอาดที่จะใช้ดื่มเป็นนมดิบ

รูปแบบสหกรณ์ ให้ชื่อว่า สหกรณ์โคนมหนองโพราชบุรี จำกัด (ในพระบรมราชูปถัมภ์) มาจนถึงทุกวันนี้

พิกัดภูมิศาสตร์ N13°36'731 E99°39'720

หลวงพ่อกำนันจันทน์

พิกัดภูมิศาสตร์: N12° 32.553 E00° 49.074

หลวงพ่อกษัตริย์มันน์ ประดิษฐานอยู่ในวิหาร
จิตรมูข วัดช่องลม ย่านปากเหมืองราชบุรี จังหวัด
ราชบุรี เป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวบ้านเมือง
ลี้กษัตริย์เป็นพระพุทธรูปประติมากรรมนาง
งามปาตลี สูง ๘.๖๓ เมตร งามน่าอัศจรรย์อยู่
ที่การใช้ชีวิตคือ จากพระเศียรถึงพระอังสา
หน้าจากโหน่งสำริด และส่วนที่เหลือแกะสลัก
จากไม้แก่นจันทน์แดง ซึ่งเป็นไม้เนื้อหอม

ตำนานหลวงพ่อกวนอูกับสินสมุทร

วิทยาลัยนานาชาติอิมโบลิม ๒ เรื่อง เรื่องคุณ
คุณวิมลรัตน์ อิมโบลิม คณบดีวิทยาลัยนานาชาติอิมโบลิม
และคณบดีจากวิทยาลัยนานาชาติอิมโบลิม ชื่อ ได้เชิญเชิญ
มาประชุมกันจนยังได้ข้อสรุป

[illegible]

๕
พวยคอกหม

จุดชมวิวกีฬากลางพุมุ ฝ่ายเกษตรบวรศรี
บ้านนาหลวงฝั่ง จังหวัดราชบุรี เป็นจุดชมวิว
บนตัวเขาดินขาว ที่ความสูง ๘๘๕ เมตร
จากทะเลปานกลาง สภาพทิวเขาเป็น
ทิวเขาลูกโดดจะมีฝนตกชุกไปทั่วทุกปี

อุตสาหกรรมหัตถกรรมทอผ้าเป็นพื้นที่ขยายเติบโต-
พม่า โดยนิคมจีวีเขตตะนาวศรีได้รับพรหมแดน
ระหว่างประเทศไทยด้านทิศตะวันตกและ
จังหวัดระยองของสหภาพพม่า ผลลัพธ์คือการ
พัฒนาเขตนิคมหัตถกรรมทอผ้าให้เป็นแหล่ง

ทำคือเพื่อรวบรวมภูมิปัญญาของคนในแถบไทย-พม่า โดยมีจุดกำเนิดขึ้นที่ จ.อุตรดิตถ์ จังหวัดชายฝั่งโขง และสกลนคร รวมทั้งชนเผ่าเผ่ามอญโบราณที่ลี้ภัยมา

พิกัดภูมิศาสตร์ N13° 25' 358 E99° 12' 244

อุทยานธรรมชาติวิทยา ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

อุทยานธรรมชาติวิทยา ตามพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรม-
ราชกุมารี ตั้งอยู่บ้านห้วยผาค ลำปางตอนฝั่ง

จังหวัดลำปาง เป็นสถานที่ที่มีความหลากหลาย
ของพันธุ์พืชและธรรมชาติ ทั้งทางกายภาพ
และชีวภาพ และจะสมป็นจะอนุรักษ์ไว้และจัด

เป็นสถานที่เก็บรักษาธรรมชาติวิทยา จึงได้มีการ
จัดตั้งอุทยานธรรมชาติวิทยา โดยมี
ศาลาเฉลิมฉลองธรรมชาติวิทยาตั้งบริเวณที่ปลูก
ต้นไม้ของอุทยานฯ ทั้งต้นพันธุ์จากต่างประเทศและ
ด้านกายภาพ-ชีวภาพ มีนิทรรศการที่สภานาน
และภายในของ หอจดบันทึกธรรมชาติ ป่าแต่ง
น้ำร้อน ห้วยหิน น้ำตกเก้าชั้นและธารน้ำร้อน
บ่อตึง ระยะทาง ๕.๖ กิโลเมตร เส้นทาง
เดินศึกษาธรรมชาติ มีน้ำตกเก้าชั้น ระยะทาง
๒ กิโลเมตร และเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ
ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี ระยะทาง ๑.๕ กิโลเมตร
สายสิ่งแวดล้อมสำหรับเยาวชน พร้อมให้
บริการที่พักแรมเพื่อการศึกษา

พิกัดภูมิศาสตร์ N13°31'288 E99°14'725

อุทยานร่วมสมัย ๑๐ อำเภอ นครศรีไทยราชบุรี

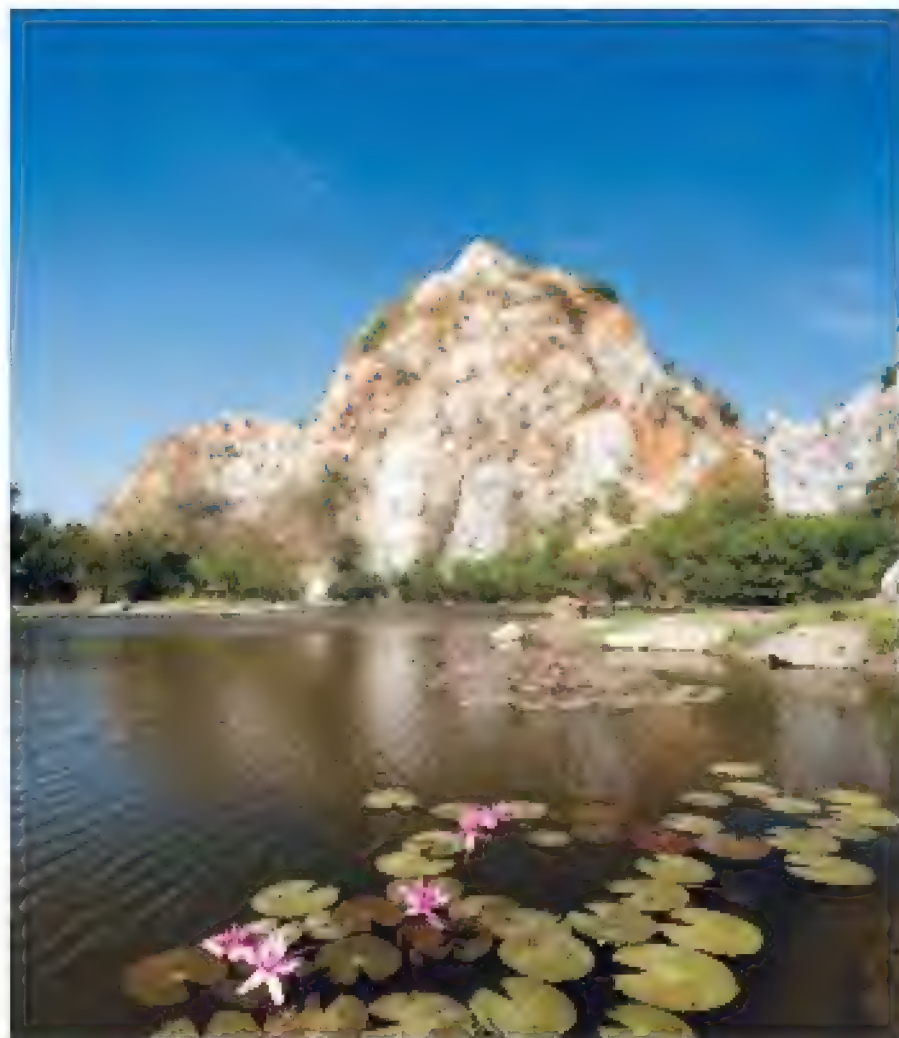
อุทยานร่วมสมัย ๑๐ อำเภอ นครศรีไทยราชบุรี จังหวัดราชบุรี เป็นสวนสาธารณะที่สร้างขึ้นโดยความร่วมมือของหน่วยงานราชการและภาคเอกชน มีพื้นที่ประมาณ ๑๐๐ ไร่ และเปิดให้บริการแก่ประชาชนทั่วไป

จังหวัดราชบุรี

ภายในสวนมีน้ำพุร้อนธรรมชาติที่ไหลลงสู่บ่อน้ำพุร้อน และยังมีบ่อน้ำพุร้อนอีกหลายบ่อ ซึ่งสามารถนำน้ำพุร้อนไปใช้ประโยชน์ได้มากมาย

อันเนื่องมาจากความสวยงามของสวนสาธารณะแห่งนี้ จึงได้มีการจัดตั้งอุทยานร่วมสมัย ๑๐ อำเภอ นครศรีไทยราชบุรี ขึ้นมา

อุทยานหินเขางู

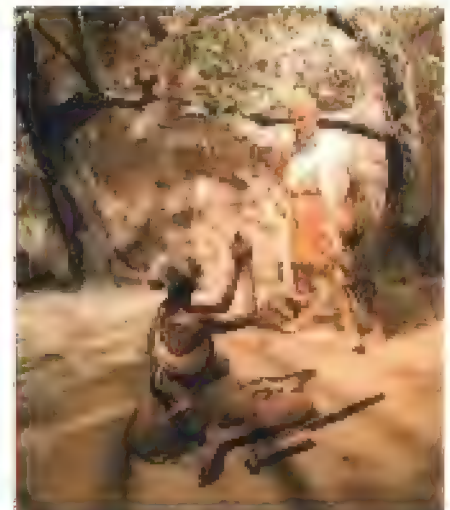
บริเวณนี้ได้เห็นผลพระพุทธรูปโบราณที่มีอายุกว่า ๕๐๐ ปี ซึ่งเป็นพระพุทธรูปปางสมาธิที่มีขนาดใหญ่และสวยงามมาก

บริเวณหินเขางูเป็นสถานที่ที่ประดิษฐานพระพุทธรูปปางสมาธิที่มีขนาดใหญ่และสวยงามมาก ซึ่งพระพุทธรูปนี้มีความสูงประมาณ ๕ เมตร และมีความกว้างประมาณ ๓ เมตร

อุทยานหินเขางู ตั้งอยู่ริมถนนสาย ๓๑๖ ตำบลเขาชะมา อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี

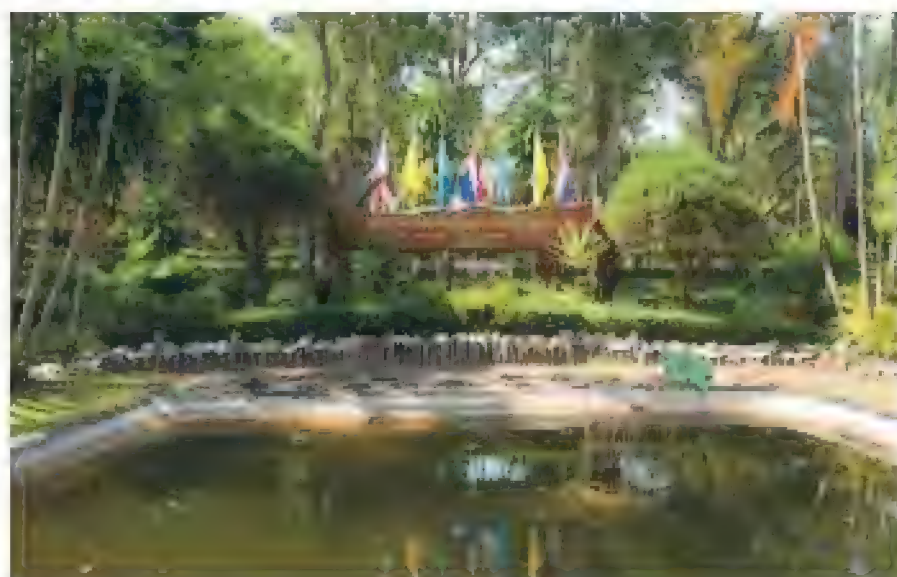
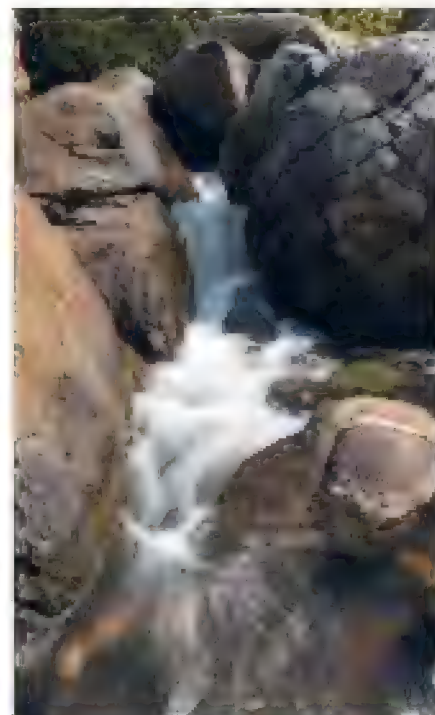
หินเขางูเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดราชบุรี และมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์เป็นอย่างมาก

ชื่อ หินเขางู
พิกัดภูมิศาสตร์ N13°34'49.9" E99°46'00"

พิกัดภูมิศาสตร์ N13° 42' 00" E 99° 54' 17"

อุทยานแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติไทยประจัน

อุทยานแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติไทยประจัน ตำบลเขาเหล็ก อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน อุทยานแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติไทยประจัน มีพื้นที่ ๓๙๔.๓๙ ตารางกิโลเมตร (๒๔๖,๐๙๖ ไร่) ครอบคลุมอำเภอปาย และอำเภอปายกาศ โดยอยู่บริเวณป่าเมืองฟ้าแดดฟ้าเขียว ในอดีตพื้นที่แห่งนี้เป็นจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญ เคยเคยได้ยึดถือของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย มีการต่อสู้กัน

อย่างรุนแรง เมื่อฝ่ายเจ้าหน้าที่ของรัฐลงมือจับกุมได้ ก็ได้ดำเนินการส่งตัวพันโทรักษาการป่าไม้ และสัตว์ป่าให้ไปอยู่ค่ายกักกันพระราชวังสนามจันทร์สมเด็จพระนางเจ้าพระราชมา เติมน้ำกัก ที่จังหวัดสุโขทัย

ภูมิประเทศส่วนใหญ่ของอุทยานฯ เป็นทิวเขาตลบชันชันวางตัวในแนวทแยงมือ-ได้ อยู่ทางทิศตะวันตกของจังหวัดราชบุรีไปจนถึงเขตสหภาพพม่า ขอบเขตทางลัดคือ

เขาฮืด มีความสูง ๘๓๕ เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง เป็นแหล่งต้นน้ำของลำห้วยหลายสาย เช่น ห้วยพนาไพร ห้วยพนาวิจิตร ห้วยท่าเคย ฯลฯ มีแนวเขาป่าที่อุดมสมบูรณ์ เนื่องจากเป็นป่าต้นเดียวกับอุทยานแห่งชาติแม่งาน จังหวัดพิจิตร สัตว์ป่าที่พบได้แก่ กวาง เก้ง กระทิง หมี สุนัขจิ้งจอก และสัตว์ป่าอื่น ๆ อีกมากมาย จึงมีการย้ายถิ่นฐานของสัตว์ป่าไปมาอยู่ตลอดเวลา

สถานที่ที่พบพืชหายาก ได้แก่ น้ำตกไทยประจัน มีน้ำตกหลายชั้นทั้งหมด ๕ ชั้น นอกจากนี้ บริเวณที่ทำการอุทยานฯ ยังมีลำห้วยไทยประจัน ลักษณะเป็นลำน้ำไหลผ่านแก่งหินที่สวยงามร่มเย็น มีน้ำใสไหลเย็นตลอดทั้งปี รวมถึงอ่างเก็บน้ำห้วยท่าเคย และอ่างเก็บน้ำห้วยหลวง

ที่ตั้ง ภูมิประเทศส่วนใหญ่ของอุทยานฯ เป็นทิวเขาตลบชันชันวางตัวในแนวทแยงมือ-ได้ อยู่ทางทิศตะวันตกของจังหวัดราชบุรีไปจนถึงเขตสหภาพพม่า ขอบเขตทางลัดคือ

ดัชนีคำ

ก

กิจกรรมส่องเรือตามรอบเสด็จ

พระพุทธเจ้าหลวง ๑๔

ข

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่น้ำภาชี ๑๔

เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาประทับช้าง ๑๖

เขากระโงม ๑๓

เขาก้นจันทน์ ๑๔

เขาช่องพราน ๑๔ ๓๖ ๓๗

เขาน้อยเขื่อนลพบุรี ๑๔

เขาหลวง ๒๐

ค

ค่ายหลวงบ้านไร่ ๒๐

โครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรม

เขื่อนลพบุรี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๑๒

ด

งานกาชาดเขื่อนลพบุรี ๒๓

งานสำเนินรำลึก ๔๐๕ ปีเสด็จประพาสต้น

๒๓

งานเทศกาลอุทยานหวนและของดีสำเนินสะดวก

๒๔

งานประเพณีกินข้าวหอ ๒๔

งานปล่อยขันธ์โคกกรวมใจไทยชน ๒๕ ๒๖

ราชบุรี ไข่น้ำหวาน ๒๕

จ

จิตสาธารณะสถานบ้านคูบัว ๒๐

ช

ชวนคู่รักสังสรรค์ รักนิรันดร์วันวาเลนไทน์

บนยอดเขากระโงม ๑๓

ชุมชนคนไท-ขวน ๒๓

ค

ตลาดโคยเกี ๒๔

ตลาดน้ำดำเนินสะดวก (คลองต้นเขม) ๒๔

ตลาดน้ำดำเนินสะดวกเก่า (คลองลัดหลี่)

๒๐

ตลาดเจ็ดเสมียน ๑๑

ด

ถ้าเขานิน ๓๖

ถ้าค้างคาว (เขาช่องพราน) ๓๖

ถ้าจอมพล ๓๑

ถ้าพระนอน (เขาช่องพราน) ๑๓ ๑๔ ๓๖

ถ้าฤๅษีเขา ๑๔ ๑๕

ถ้าสาวรี ๑๕

ร

โรงงานแก้วองไถ่ ๒๕

ท

เทศกาล Candles in the winter romantic

Arts Festival ๓๖ ๓๕

ธ

ธารน้ำร้อนบ่อคลึง ๓๖

บ

น้ำตกเก้าชั้น (น้ำตกเก้าโจน) ๑๗

น้ำตกชั้นเดียว ๑๔ ๑๕

น้ำตกผาแดง ๓๓

น้ำตกห้วยสวนพลู เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

แม่น้ำภาชี ๑๔ ๑๕

ป

ปิงกระจับ ๑๔

โบสถ์คริสต์พระธาตุชัย ๔๐

ป

โป่งยุบ ๔๑

พ

พิพิธภัณฑ์ชุมชนหลวงสี่ห้วย ๔๓

พิพิธภัณฑ์ทหารช้าง ๔๒

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวิเศษ ๔๓

พิพิธภัณฑ์ท้าวโหว (สวนภูมิปัญญาชาวบ้าน)

๔๔

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ราชบุรี ๔๔

ศูนย์เรียนรู้ปิงกระทอง (อุทยานแห่งชาติเฉลิม

พระเกียรติไทยประจัน) ๔๕

ฟ

ฟาร์มตัวอย่างตามแนวพระราชดำริ บ้านบ่อหวี

๔๖

ม

เมืองโบราณคูบัว ๔๗

ว

ไร่ภูเขาดี ๔๔ ๑๓

ว

วัดเกาะศาลพระ ๔๔

วัดขนอน (พิพิธภัณฑ์หนังใหญ่) ๕๐

วัดเขาวัง ๕๖

วัดเขายี่สิบเทพประทาน ๕๓

วัดคงคาราม ๕๔

วัดช่องลม ๕๔

วัดโศกไทยการม ๕๔

วัดทุ่งน้อย ๕๔

วัดป่าพระธาตุเขาน้อย ๔๖

วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรวิหาร ๕๓

วัดพระศรีธารม ๕๔

วัดหนองพลู ๕๔

วัดหลวงพลสดธรรมกายาราม ๖๐

วัดใหญ่โพธิ์ ๖๑

วัดอัญญะการาม ๖๒

ว

วิสาขบูชา พุทธการร่วมสร้างธรรม ๖๓

ค

ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง ๖๓

ศูนย์สืบหอดศิลปะจาก ๖๔

ศูนย์หัตถกรรมหัตถ์พื้นบ้าน ราชบุรี ๖๔

ล

สถานีวิทยุการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าเขาประทับช้าง

และสวนสัตว์บึง ๖๔

สวนป่าสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์

(แก่งลุ่มแมว) ๖๖

สวนพฤกษศาสตร์ธรรมชาติภาคกลาง ๖๗

สวนรุกขชาติถ้ำจอมพล ๖๔

สวนศิลปบ้านดิน ๖๔

สวนสาธารณะจักรีนุสรณ์สถาน ๖๔

สหกรณ์การเกษตรไท-ขวน จำกัด ๖๐

สหกรณ์โคนมหนองโพราชบุรี จำกัด

(ในพระราชูปถัมภ์) ๖๑

ท

หลวงพ่อก้นจันทน์ ๓๒

ห้วยคอกหมู ๓๖

อ

อุทยานธรรมชาติวิทยา ตามพระราชดำริ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา

สยามบรมราชกุมารี ๗๓

อุทยานร่วมสมัย ๑๐ ย่านอเนกประสงค์ไทราชบุรี

๗๔

อุทยานหินเขาลู ๗๔ ๓๔

อุทยานหุ่นขี้ผึ้งสยาม ๗๔ ๔๔

อุทยานแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติไทยประจัน

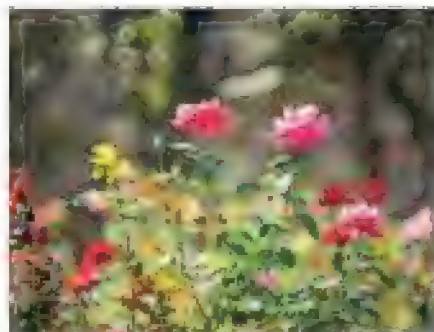
๗๖

ดัชนีภาพ

ข เขตวิภาวดีรังสิต (วัดป่าแก้ว) ๓๕ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาประทับช้าง ๔๖	ช ทุ่งชนคันไผ่-ถาวร ๕๔	น น้ำตกเก้าชั้น (น้ำตกเก้าโจน) ๓๗
	ค ตลาดโคยกี ๒๘ ตลาดน้ำดำเนินสะดวก (คลองต้นแย้ม) ๒๙ ตลาดน้ำดำเนินสะดวกเก่า (คลองลัดหลี่) ๓๐ ตลาดเจ็ดเสมียน ๓๑	
เขาคะโจม ๑๖ เขาก่อนจันทน์ ๑๗ เขาช่องขวาน ๑๘	ด ถ้ำเขามัน ๓๒ 	น้ำตกซับเตย ๓๘ บ บึงกระชัน ๓๙ โบสถ์คริสต์พระฤทธิ ๔๐
	ถ้ำค้างคาว (เขาช่องขวาน) ๓๓ ถ้ำจอมพล ๓๔ ถ้ำพระนอน (เขาช่องขวาน) ๓๕ ถ้ำฤทธิมณี ๓๖ ถ้ำสาวิกา ๓๗	
เขาน้อยเขื่อนลพบุรี ๓๘ เขาทอง ๓๙ ด ค่ายหลวงบ้านไร่ ๔๐ โครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมทะเลชุบ์ สันติสงคราม ๔๑ เขาค้อราชดำริ		พ พิพิธภัณฑ์ชุมชนหลวงวิสุทธิ ๔๒ พิพิธภัณฑ์ทหารท่า ๔๓ พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดม่วง ๔๔ พิพิธภัณฑ์วัดไร่ขิง ๔๕ (สวนภูมิปัญญาสวนบ้าน) ๔๖ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ราชบุรี ๔๗ อนุสาวรีย์เมืองทอง ๔๘ (อุทยานแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติไทยประจัน) ๔๙
ง งานเทศกาลล่องลำนวนและ ๕๐ ของดีดำเนินสะดวก ๕๑ งานราชบุรี ไข่น้ำทาวนิ ๕๒	จ โรงงานถ้ำทองใต้ ๕๓ ฉ อารามวัดบ่อคด ๕๔	ห ฟาร์มตัวอย่างตามแนวพระราชดำริ ๕๕ บ้านปอพิ ๕๖

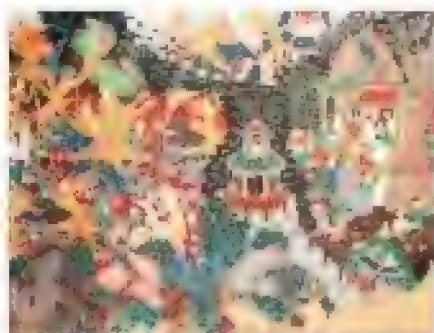
ม	
เมืองโบราณคูบัว	๔๗
ร	
ไร่อุบลารัตติ	๔๗

ร	
วัดเกาะศาลพระ	๔๙
วัดขนอน (พิพิธภัณฑ์หนังใหญ่)	๕๐

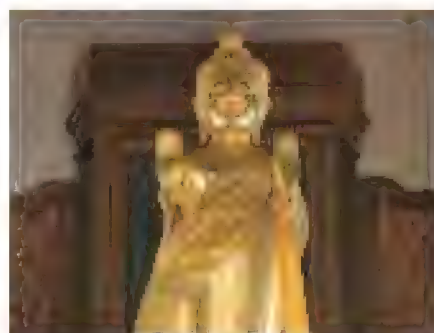
วัดเขาวิ้ง	๕๐
วัดเขากี้ล้านเทพประทาน	๕๓
วัดคงคาราม	๕๖

วัดช่องลม	๕๔
-----------	----

วัดโชติทายการาม	๕๕
วัดทุ่งน้อย	๕๕
วัดป่าพระธาตุเขาน้อย	๕๖

วัดพระศรีรัตนมหาธาตุราชวิหาร	๕๗
วัดพระศรีอารย	๕๘
วัดหนองหญ้า	๕๙
วัดหลวงพ่อสดธรรมทายาราม	๖๐
วัดใหญ่โพธิ์	๖๑

วัดอรัญญิกาวาส	๖๒
ค	
ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง	๖๓

ศูนย์ลีนทอดศิลป์ผ้างก	๖๔
-----------------------	----

ศูนย์หล่อความหล่อผ้าพื้นบ้าน ราชบุรี	๖๕
--------------------------------------	----

ด	
---	--

สถานีวิทยุการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า	
---------------------------------	--

เขาประทับช้างและสวนสัตว์เปิด	๖๕
------------------------------	----

สวนป่าสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์	๖๖
---------------------------------	----

(แก่งฉিন্নมว)	
---------------	--

สวนพฤกษศาสตร์วรรณคดีภาคกลาง	๖๗
-----------------------------	----

สวนรุกขชาติถ้ำจอมพล	๖๘
---------------------	----

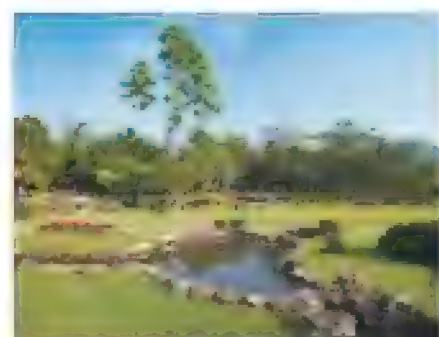
สวนศิลป์บ้านดิน	๖๘
-----------------	----

สวนสาธารณะจักรีอนุสรณ์สถาน	๖๙
----------------------------	----

สหกรณ์การเกษตรไท-บวร จำกัด	๗๐
----------------------------	----

สหกรณ์โคนมหนองโพราชบุรี จำกัด	๗๑
-------------------------------	----

(ในพระราชูปถัมภ์)	
-------------------	--

ท	
หลวงพ่อก้นจันทน์	๗๒

อ	
---	--

อุทยานธรรมชาติวิทยา	๗๓
---------------------	----

ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพ	
----------------------------	--

รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	
-------------------------------	--

อุทยานหินเขางู	๗๔
----------------	----

อุทยานหุ่นขี้ผึ้งสยาม	๗๔
-----------------------	----

อุทยานแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติ	๗๖
-------------------------------	----

ไทยประจัน	
-----------	--

สวนพฤกษศาสตร์วรรณคดีภาคกลาง	บริษัทณัฏฐาณัติ จำกัด
สวนรุกขชาติเจ้าจอมพล	บริษัทณัฏฐาณัติ จำกัด
สวนศิลปะบ้านดิน	บริษัทณัฏฐาณัติ จำกัด
สวนสาธารณะจักรีอนุสรณ์สถาน	บริษัทณัฏฐาณัติ จำกัด
สหกรณ์การเกษตรไร-หวาน จำกัด	บริษัทณัฏฐาณัติ จำกัด
สหกรณ์โคนมหนองโพราชบุรี จำกัด (ในพระราชูปถัมภ์)	บริษัทณัฏฐาณัติ จำกัด
สวนม่อนแก่นจันทร์	บริษัทณัฏฐาณัติ จำกัด
อุทยานธรรมชาติวิทยา ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	บริษัทณัฏฐาณัติ จำกัด
อุทยานหินเขางู	บริษัทณัฏฐาณัติ จำกัด
อุทยานหุ่นขี้ผึ้งสยาม	บริษัทณัฏฐาณัติ จำกัด
อุทยานแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติ ไทยประจัน	บริษัทณัฏฐาณัติ จำกัด

บรรณานุกรม

คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ ในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๒. **หนังสือเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่อง วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดราชบุรี**. กรุงเทพฯ : กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กรมศิลปากร, ๒๕๕๒.

กองบรรณาธิการ "นายรอบรู้" หนังสือชุด "นายรอบรู้" : ราชบุรี นครปฐม. กรุงเทพฯ : สารคดี, ๒๕๕๔

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. ๑๐๐๕ ทางบุญ หลังศรัทธาแห่งศาสนา บนเส้นทางบุญภาคกลาง. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, ๒๕๕๒

จอห์น พาร์. คู่มือธรรมชาติ **สัตว์เลื้อยคลานด้วยนมในประเทศไทย**. กรุงเทพฯ : สารคดี, ๒๕๕๖

ศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์ชัย สายสิงห์ **พระพุทธรูปสำคัญและพุทธศิลป์ในดินแดนไทย**. กรุงเทพฯ : เมืองโบราณ, ๒๕๕๔

รองศาสตราจารย์ ศรีสักร วัลลิโภดม **เรือนไทย บ้านไทย**. กรุงเทพฯ : เมืองโบราณ, ๒๕๕๒

นิตยชัย บุญเนื่อง "กลิ่นยวดยิ่งอดีตและจุดเริ่มต้น บนทางแผ่นดิน-สวนผึ้ง" อุดสาร อ.ส.ท ปีที่ ๔๔ ฉบับที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๓, หน้า ๑๐๖-๑๑๕.

ธนศ สามสม. "มอญราชบุรี ผ่านบ้านฝั้น ไผ่ป่า และเมืองชายแดนตะวันตก". อุดสาร อ.ส.ท ปีที่ ๔๔ ฉบับที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๓, หน้า ๑๖-๕๐

จุลลดา มีจุล. นิเวศมลายู "บ้านเกลอ เอือนเดี่ยว พาเที่ยวพิพิธภัณฑ์". กรุงเทพฯ : พิพิธภัณฑ์การเรียนรู้, ๒๕๕๐.

วิบูลย์ ตีสุวรรณ. **ศิลปะชาวบ้าน folk art**. กรุงเทพฯ : อมรินทร์, ๒๕๔๖.

ภาคภูมิ น้อยวัฒน์ "สวนผึ้ง กาลครั้งหนึ่งในดินแดนที่ความฝันออกงาม" อุดสาร อ.ส.ท ปีที่ ๕๐ ฉบับที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๒, หน้า ๕๐-๑๐๓.

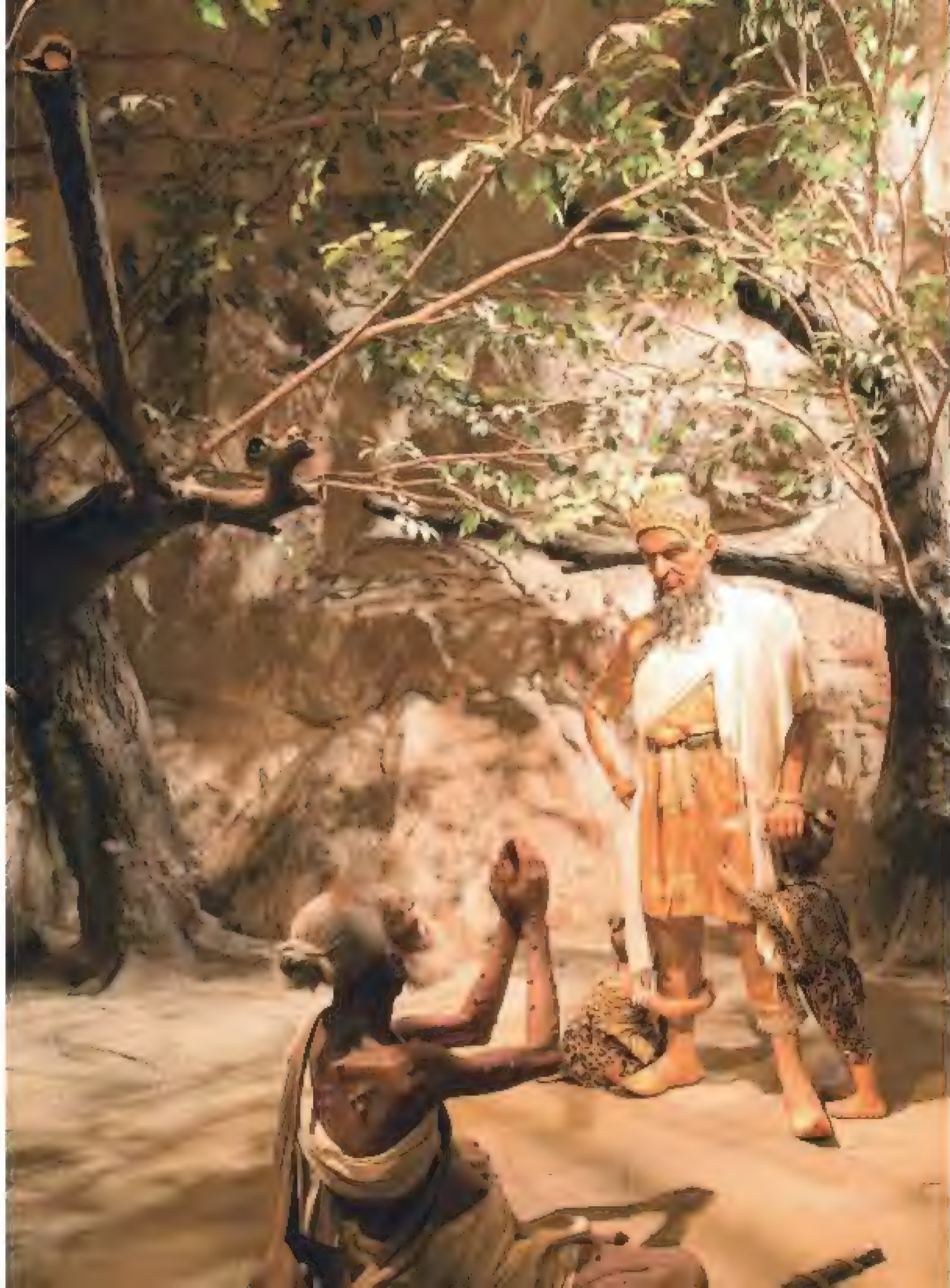
เว็บไซต์

กรมทรัพยากรธรณี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (www.dnr.go.th)

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (www.dmp.go.th)

กระทรวงวัฒนธรรม (www.mc-culture.go.th)

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเซีย มหาวิทยาลัยมหิดล (www.ic.mahidol.ac.th)

โครงการจัดทำหนังสือ
ทรัพยากรการท่องเที่ยวไทย ชุดภาคกลางและภาคตะวันออก
เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ในโอกาสเจริญพระชนมพรรษา ๗ รอบ
๕ ธันวาคม ๒๕๕๔

คณะที่ปรึกษา

ประธานกรรมการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
 นายกราชบัณฑิตยสถาน
 นายวันชัย ศามชูหัตถ์
 นายเทวี วังดีไพจิตร
 นายพิเชฐ เจริญวงศ์
 นางอรุณทิพย์ ไตรสุทธิ์
 ศุภมณีงคณิตา เลิศกุล
 นางสาวนิตา สกีสานนท์
 นางสาวสุณีย์ สิงห์คำ
 นางศศิอาภา สุคนธรรัตน์

คณะกรรมการอำนวยการ

ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	ประธานกรรมการ
ที่ปรึกษาฯ ระดับ ๑๑	รองประธานกรรมการ
รองผู้ว่าการด้านสินค้าและธุรกิจท่องเที่ยว	รองประธานกรรมการ
รองผู้ว่าการด้านตลาดในประเทศ	รองประธานกรรมการ
รองผู้ว่าการด้านบริหาร	รองประธานกรรมการ
รองผู้ว่าการด้านนโยบายและแผน	รองประธานกรรมการ
ที่ปรึกษาฯ ระดับ ๑๐	กรรมการ
อธิบดีกรมการท่องเที่ยว	กรรมการ
อธิบดีกรมศิลปากร	กรรมการ
อธิบดีกรมการศาสนา	กรรมการ
อธิบดีกรมชลประทาน	กรรมการ
เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ	กรรมการ
อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	กรรมการ
อธิบดีกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	กรรมการ
ผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	กรรมการ
ผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์ในพระบรมราชูปถัมภ์	กรรมการ
ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	กรรมการ
ผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมสินค้าการท่องเที่ยว	กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการคำเป็นฐาน

รองผู้ว่าการด้านสินค้าและธุรกิจท่องเที่ยว	ประธานกรรมการ
ผู้อำนวยการภูมิภาคภาคเหนือ	กรรมการ
ผู้อำนวยการภูมิภาคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	กรรมการ
ผู้อำนวยการฝ่ายกิจกรรม	กรรมการ
ผู้อำนวยการภูมิภาคภาคใต้	กรรมการ
ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ	กรรมการ
ผู้อำนวยการภูมิภาคภาคกลาง	กรรมการ
ผู้อำนวยการฝ่ายบริการการตลาด	กรรมการ
ผู้อำนวยการภูมิภาคภาคตะวันออก	กรรมการ
ผู้อำนวยการกองประชาสัมพันธ์ในประเทศ	กรรมการ
ผู้อำนวยการกองกฎหมายและระเบียบ	กรรมการ
ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริการการตลาด	กรรมการ
ผู้อำนวยการกองบริหารฝ่าย	กรรมการ
ผู้อำนวยการกองประชาสัมพันธ์ท่องเที่ยว	กรรมการ
ผู้อำนวยการกองบริหารจัดการซื้อจัดจ้าง	กรรมการ
ผู้อำนวยการกองผลิตจัดอุปกรณ์เผยแพร่	กรรมการ
ผู้อำนวยการกองเผยแพร่โฆษณาในประเทศ	กรรมการ
ผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมสินค้าการท่องเที่ยว	กรรมการและเลขานุการ
ผู้อำนวยการกองส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยว	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการบริหารท่องเที่ยว	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้อำนวยการกองเผยแพร่ความรู้ด้านการท่องเที่ยว	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะผู้จัดทำ

ผู้อำนวยการกองส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยว
หัวหน้างานแหล่งท่องเที่ยวภาคกลาง
หัวหน้างานแหล่งท่องเที่ยวภาคเหนือ
หัวหน้างานแหล่งท่องเที่ยวภาคใต้
หัวหน้างานแหล่งท่องเที่ยวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
นางเพ็ญประภา ชนากร
นายพรพล ปิ่นเจริญ
นางสาวเกศมณี วัศมีย์
นางสาวบุณยตา ยี่งอสว่าง

บริษัท วิเศษ จำกัด
พิสูจน์อักษรและบรรณาธิการ

ดำเนินการผลิต

ฝ่ายส่งเสริมสินค้าการท่องเที่ยว
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

© ๒๕๕๖ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สงวนลิขสิทธิ์ การพิมพ์ซ้ำ
และ/หรือลอกเลียนส่วนใดส่วนหนึ่งของหนังสือเล่มนี้ ไม่ว่าด้วยสื่อใด ๆ
จะกระทำโดยปราศจากการยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าของลิขสิทธิ์มิได้

เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ
ISBN 978-974-679-276-9

the 1990s, the number of people in the world who are under 15 years of age is expected to increase by 1.2 billion, from 1.1 billion in 1990 to 2.3 billion in 2010.

As the world's population grows, the demand for food and other resources will increase. The world's population is expected to reach 8 billion by 2025, and the demand for food will increase by 50% by 2050.

The world's population is also becoming more urban. In 1990, 54% of the world's population lived in urban areas. By 2010, this is expected to increase to 68%.

The world's population is also becoming more diverse. In 1990, 60% of the world's population was of European descent. By 2010, this is expected to decrease to 45%.

The world's population is also becoming more educated. In 1990, 54% of the world's population was illiterate. By 2010, this is expected to decrease to 35%.

The world's population is also becoming more mobile. In 1990, 54% of the world's population lived in rural areas. By 2010, this is expected to decrease to 35%.

The world's population is also becoming more affluent. In 1990, 54% of the world's population lived on less than \$2 a day. By 2010, this is expected to decrease to 35%.

The world's population is also becoming more healthy. In 1990, 54% of the world's population lived in poor health. By 2010, this is expected to decrease to 35%.

The world's population is also becoming more environmentally conscious. In 1990, 54% of the world's population was concerned about the environment. By 2010, this is expected to increase to 68%.

The world's population is also becoming more technologically advanced. In 1990, 54% of the world's population had no access to electricity. By 2010, this is expected to decrease to 35%.

The world's population is also becoming more politically active. In 1990, 54% of the world's population was dissatisfied with their government. By 2010, this is expected to increase to 68%.

The world's population is also becoming more socially conscious. In 1990, 54% of the world's population was concerned about social issues. By 2010, this is expected to increase to 68%.

The world's population is also becoming more environmentally aware. In 1990, 54% of the world's population was concerned about the environment. By 2010, this is expected to increase to 68%.

The world's population is also becoming more technologically savvy. In 1990, 54% of the world's population had no access to the internet. By 2010, this is expected to decrease to 35%.

The world's population is also becoming more politically engaged. In 1990, 54% of the world's population was dissatisfied with their government. By 2010, this is expected to increase to 68%.

The world's population is also becoming more socially active. In 1990, 54% of the world's population was concerned about social issues. By 2010, this is expected to increase to 68%.

The world's population is also becoming more environmentally conscious. In 1990, 54% of the world's population was concerned about the environment. By 2010, this is expected to increase to 68%.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

๑๖๐๐ ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ แขวงมักกะสัน เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๐๐ โทรสาร ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๑๑

Website : www.tourismthailand.org E-mail : info@tat.or.th

9 8765746792769